

65KR.

SCIENCE FICTION FANTASY HORROR

52

SOMMER
2017

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

Dansk
Horror i
Selskab

THOMAS STRØMSHOLT
DR. WUNDERKAMMERS
OVERSÆTTELSER

NOVELLER

VINDER AF PRISEN FOR
ÅRETS HORRORUDGIVELSE
2016

... et overfløddighedshorn af stemningsmættede noveller i et helt fantastisk sprog. Thomas Strømsholt skriver i en unik stil, der kan beskrives som "moderne folkløse". Hans univers er sært og svært, men også fascinerende og fabulerende med en understrøm af dystre hemmeligheder. Virkemidlet er ikke klassisk skræk, men smukke og dybt foruroligende billeder.

Med sin originalitet og sin udvidelse af horrorgenren er *Dr. Wunderkammers oversættelser* en værdig vinder af årets horror pris. ~Juryen

Forvandlinger, ja, det var dr. Wunderkammers besættelse, det tema der forbandt hendes ellers vidt forskellige værker, og måske også det motiv der på forunderlig vis - på den mest mærkværdige og ligefrem groteske måde - kædede skaberen sammen med værket.

Kan købes i boghandel, i de kendte
online butikker og direkte fra forlaget

H. Harksen Productions
hharksenproductions.com

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

Nummer 52, Sommer 2017

HIMMELSKIBET beskæftiger sig med de fantastiske genrer. Bladet bringer artikler, noveller, kunst, anmeldelser, nyheder m.v., der på den ene eller den anden måde har med fantastik at gøre. Se mere på www.himmelskibet.dk.

HIMMELSKIBET er et non-profit forehavende, der udelukkende bliver produceret af ulønnet arbejdskraft. Alle indlæg er © indlæggenes ophavs-mænd.

HIMMELSKIBET udgives af foreninen Fantastik. Læs om Fantastik på www.fantastik.dk.

Ansvarshavende redaktør:

Klaus Æ. Mogensen
Tlf. 30 65 11 22
himmelskibet@fantastik.dk

Kontaktadresse

(bl.a. ved adresseændring):
Thomas Winther
Bovneager 75
2600 Glostrup
kasserer@fantastik.dk

Dette nummers redaktører:

Jesper Rugård & Martin Eriksen

HIMMELSKIBET udkommer ca. fire gange om året. Medlemmer af foreninen Fantastik modtager bladet gratis. Institutions-abonnement koster 250 kr. for fire numre. Medlemskab eller abonnement kan opnås ved at indbetale 250 kr. til konto i BankNordik 6515 30504775661. Husk at angive navn og adresse. Girokort til indbetaling kan rekvireres ved at sende en e-mail til forening@fantastik.dk.

Løssalgspris: 65 kr./stk.

Forsidegrafik:

Michael Bernt

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri
ISSN-NR: 1603-5836

Deadline for #53: 1/10 2017

Annoncepriser:

Omslag, bagside: 400 kr.
Omslag, inderside: 250 kr.
Helside inde i bladet: 150 kr.
Halvside inde i bladet: 100 kr.

Korrektur:

Lykke Hashøj
Niels Gjerløff
Thomas Winther

INDHOLD

Forsideillustration: Marco Antonio González Leyton
(<http://asfodelo.deviantart.com/>)

Himmelskibet og fremtiden.....	4
Af Flemming R.P. Rasch	
Årets æresgæster på Fantasticon.....	5
Artikel af Lars Ahn Pedersen	
1952.....	6
Novelle af Per Vadmand	
Fear Agent.....	9
Artikel af Klaus Æ. Mogensen	
Phobos, Deimos, Mars.....	10
Novelle af Chris D'Amato	
Fængslende forhold.....	13
Tegneserie af Peder Riis	
Anmeldelser.....	19
Film, bøger og andet	
Anátema.....	47
Novelle af Manfred Christiansen	
Nyt om fantastik.....	54
Ved Klaus Æ. Mogensen	
Ny fantastik på dansk.....	57
Ved Janus Andersen	

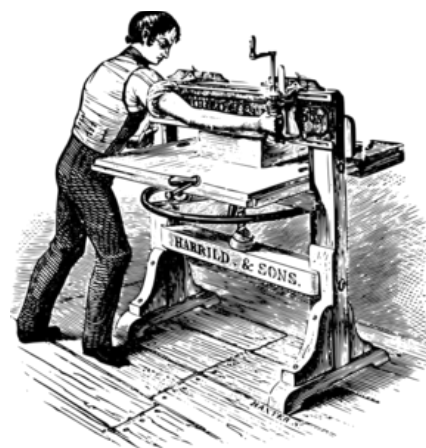
HIMMELSKIBET OG FREMTIDEN

Af Flemming
R.P. Rasch

På dette års generalforsamling blev det besluttet at *Himmelskibet* fra 2018 skal udkomme elektronisk. Årsagen er følgende: Af de penge vi får ind på kontingent, går omtrent halvdelen til trykning af *Himmelskibet* og halvdelen til porto for at sende Himmelskibet ud til medlemmerne. Trykkeudgifterne har ikke ændret sig væsentligt de sidste mange år, mens portoen bare stiger og stiger. Det betyder dels, at vi kun i meget begrænset omfang har råd til andre udgiftskrævende aktiviteter end *Himmelskibet*, dels at vi jævnligt må sætte kontingentet op. Så for at undgå flere kontingentstigninger end den vi havde for kort tid siden, og for fremover at kunne bruge penge på andre spændende ting end *Himmelskibet*, må vi undvære *Himmelskibet* på tryk. Det vil sige – ikke helt.

Ligesom mange andre medlemmer, er vi (dvs. bestyrelsen) selvfølgelig kede af at vi ikke kan få en rigtig papirudgave af *Himmelskibet* mere. Så vi har lavet en slags kompromis: Hvert år vil der komme en trykt bogudgave med det bedste fra foregående års udgaver af *Himmelskibet*, samt noget bonusmateriale. Den bliver naturligvis trykt og sendt ud til medlemmerne. Desuden vil vi have mulighed for at lave andre udgivelser, så som antologier og fagbøger. Så hvis du er udstyret med en indre redaktør og/eller udgiver, og har en ide til en fantastisk udgivelse, så kontakt bestyrelsen. Vi vil også meget gerne have nye redaktører eller gæsteredaktører til det nye elektroniske *Himmelskibet* og til den årlige opsamlings-bog.

De nærmere detaljer om format på det nye *Himmelskibet*, om kontingentet skal sættes lidt ned igen o.s.v. er ikke besluttet endnu. Men indtil videre fortsætter vi året ud med samme kontingent, samme *Himmelskibet*.

ÅRETS ÆRESGÆSTER PÅ FANTASTICON

Af Lars
Ahn Pedersen

Fantasticon 2017 holdes 1.-3. september i Serapion-ordenens lokaler på Frederiksberg.

Læs mere på fantasticon.dk eller Fantasticons Facebookside, facebook.com/fantasticonDK

Nina Allan

Christopher Priest

Så hvem er Nina Allan og Christopher Priest – dette års æresgæster på Fantasticon?

Af de to vil Christopher Priest nok være det navn, de fleste genkender, da han er forfatteren bag romaner som *The Prestige* (1995), som Christopher Nolan filmatiserede i 2006 med Christian Bale og Hugh Jackman, og *The Separation* (2002), der vandt the Arthur C. Clarke Award. Og dem med en god hukommelse vil huske, at Christopher Priest også var æresgæst på Fantasticon i 2005, hvilket gør ham til den første, der opnår den ære to gange.

Ifølge Nina Allan var hun faktisk med på turen til København dengang, for de to danner par og flyttede omkring årsskiftet til den skotske ø Bute (til dels motiveret af Brexit) efter at have boet en årrække i North Devon i den sydlige del af England.

I 2005 havde Nina Allan allerede fået offentliggjort sine første historier, men det var i de efterfølgende år, at der kom gang i hendes forfatterkarriere. I 2007 udkom hendes første novellsamling *A Thread of Truth*, og samme år vandt hun det irske fanzines Albedo Ones Aeon Award for novellen "Angelus". Som et kuriosum blev prisen annonceret på Eurocon 2007, der som bekendt blev holdt i Valby Kulturhus.

Det er dog inden for de seneste år, at Nina Allan for alvor har slået sit navn fast. 2014 bød på hendes første roman *The Race*, der blev nomineret til en British Science Fiction Association Award, og hun er aktuel med sin anden roman *The Rift*, der udkom i juli. I år har Nina Allan desuden for første gang opnået at blive nomineret til en Hugo, da hendes novelle "The Art of Space Travel" (Tor.com, juli 2016) slap gennem nåleøjet - noget der kom totalt bag på hende, og som hun på sin hjemmeside har beskrevet som "et af mine mest surrealistiske email indbakke-øjeblikke nogensinde."

Christopher Priest har heller

ikke ligget på den lade side i de seneste år, selv om han har skrevet på fuld tid i over 40 år. Flere af hans romaner udspiller sig i samme univers, *Dream Archipelago*, deriblandt de tre seneste udgivelser, *The Gradual* (2016), *The Adjacent* (2013) og *The Islanders* (2011).

Fælles for både Priest og Allan er, at de befinder sig i den mere litterære ende inden for den fantastiske genrelitteratur og ikke er bange for at opløse grænser - både mellem genrerne og de verdener, deres fortællinger foregår i. For eksempel begynder Allans *The Race* som en nærfremtidshistorie, inden der pludselig sker et synsvinkel-skifte, og den viser sig at være skrevet af en forfatter, hvis liv man derefter følger, inden der til slut igen bliver vendt op og ned på tingene, så man stiller spørgsmålstegn ved, hvad der er virkelighed, og hvad der er fantasi?

Begge har desuden gjort sig bemærket som kritikere og anmeldere med stærke holdninger til litteratur. Nina Allan anmelder for webmagasinet *Strange Horizons* og er med i juryen til The Shadow Clarke Award, der kører som et alternativ til den officielle Clarke Award. Og apropos the Clarke Award, så skabte Christopher Priest stor debat i 2012, da han kritiserede de nominerede romaner og mente, man helt burde aflyse prisuddelingen. Polemikken forhindrede ham dog ikke i selv at blive nomineret igen to år senere for *The Adjacent*.

Så det er to forfattere med masser på hjerte, som besøger København i den første weekend i efteråret.

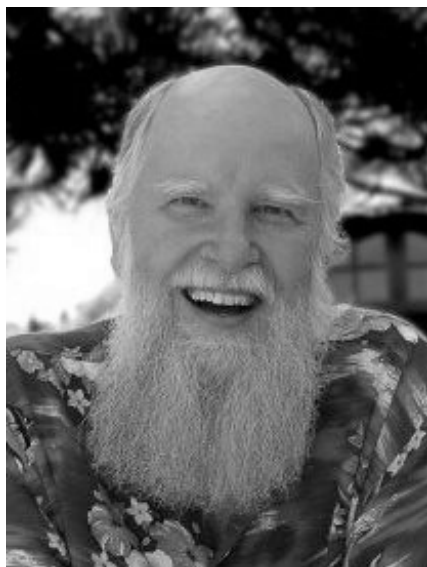
I forbindelse med Fantasticon udgiver Science Fiction Cirklen novellsamlinger med begge forfattere, så der er mulighed for at læse dem på dansk.

1952

Af Per Vadmand

Illustration af Hans Bendix

Per Vadmand (f. 1944) er forfatter, oversætter & musiker. Uddannet småbørns- og musikpædagog, men har mest arbejdet so oversætter siden 1979. Har blandt andet skrevet manuskripter til tegneserierne Valhalla, Felix, Gunnar og Poeten & Lillemor. Har skrevet 6 romaner, heriblandt den humoristiske fantasy-fabel Mit liv som Fugl eller Mikael Helmers besynderlige rejser i tid og rum. Udkommer med ny novellesamling på forlaget Attika til efteråret.

En søndag eftermiddag i begyndelsen af august mødtes fem mænd og en enkelt kvinde i en lejlighed i Willemoesgade på Østerbro i København.

Det var ikke uden besvær, mødet var kommet i stand, for selv om regeringsmagten igen formelt var på danske hænder, havde besættelsesmagten indført en række love og forordninger – som den nye regering selvfølgelig beredvilligt havde gum-mistempet – så det var blevet besværligt at bevæge sig ret langt væk fra sin egen bydel uden at blive standset og kontrolleret adskillige gange. Der manglede da også en enkelt i kreds.

“Jeg tror ikke, vi skal regne med, at svenskeren dukker op,” sagde en lille, spinkel mand i et lurvet jakkesæt og med løsthængende, meget farvestrålende, men også meget fedtet slips. “Jeg hørte på vejen, at der er flådeøvelse i Sundet.”

“Jamen så lad os begynde,” sagde kvinden og så sig om i kreds. De sad rundt om et sofabord, hvor der var dækket på med kaffekopper, selv om lugten fra kanden tydeligt viste, at hvis der overhovedet var kaffe i brygget, var det allerhøjest et par gram.

Med en enkelt undtagelse kendte de selvfølgelig ikke hinandens navne, men brugte titler eller andre dæksnavne. De fem mænd var Landsretssagfører Hans Carstensen, tømrerlærling Jens Gundersen, to arbejdsmænd, Ove Pedersen, der arbejdede på havnen, og Ulrik Warnung, der for tiden var arbejdsløs – det var ham, der først havde taget ordet – samt forsamlingens Nestor, professor i tysk litteratur Einar Henningsen, ham kendte de fleste, for han havde før krigen ofte skrevet kritiske kronikker om tysk kultur og mangel på samme i aviserne. Man ville ikke kunne gætte deres plads i samfundet på påklædningen – alle var lige dårligt klædt, og flere af dem lugtede

faktisk ikke særlig godt. Både tøj- og sæberationeringen var ganske vist blevet lettet for nytligt, men det var varerne ikke blevet bedre af.

Kvinden, som de andre kendte som Karen, så sig om i kreds. De fleste så trætte og kuede ud. Der var heller ikke meget, der gav grund til optimisme. De tyske og japanske tropper var mødtes ved Irkutsk for et par dage siden, og alle regnede med, at det kun var et spørgsmål om tid, før Stalin måtte give op. England var for længst ude af billedet og kunne ikke rigtigt tages alvorligt, selv om det formelt stadig var i krig med Tyskland. Hungersnød og epidemier havde effektivt sat det ud af spillet. Efter den mislykkede invasion i 1944 havde USA trukket sig ud af krigen i Europa og sluttet fred med Tyskland. Og efter Roosevelts fald havde præsident Lindbergh nu i tre år ligget i fredsforhandlinger med Japan, der ikke lod til at komme nogen vegne.

Før hun nåede at sige noget, tog landsretssagføreren, en ældre mand med hentehår og kraftige briller med skildpaddestel, ordet.

“Fører det her overhovedet til noget, Karen?” spurgte han. “Kampen er jo tabt.”

“Hvis Adlai Stevenson bliver valgt ...” begyndte Jens Gundersen, der havde ildrødt, karseklippet hår, et mylder af fregner helt ned på halsen og en meget prangende bum lige midt i panden.

“Det gør han ikke, tømrer,” fastslog kvinden. “Det er netop derfor, det er vigtigt at kæmpe videre. Vi kan ikke forvente hjælp udefra. Det kommer til at tage tid. Lang tid. Men hvis Danmark skal bestå som nation ...”

“Hold nu op med alt det Churchill-ævl, Karen,” afbrød Carstensen. “Han kan sagtens sidde derovre i Canada og råbe op, men han og hans regering stak selv af som våde hunde, da de tabte valget i ‘45 og overlod fallitboet i England til den stakels Atlee.”

Karen sendte ham et rasende blik, som om hun havde lyst til at slå ham, men Jens Gundersen forsøgte at mægle. "Skulle vi ikke først ordne det, vi er kommet for? Så kan vi tage de politiske diskussioner bagefter." Flere af de andre nikkede, men Carstensen gav ikke op.

"Jeg synes, vi skal holde op," sagde han. "Tyskerne henrettede tre modstandsfolk i sidste uge, og alt, hvad de havde lavet, var at dele et par dupliserede ark ud med en karikatur af Doktor Best."

"Det var nu vist ikke helt det eneste, de havde lavet," bemærkede Gundersen.

Flere begyndte at tale i munden på hinanden. Men da professoren rømmede sig, blev der stille et øjeblik.

"Kære unge venner," sagde han. "Ja, sæt dig nu ned, Karen, vi bliver nødt til at tale om det her. Hvis først vi begynder at strides indbyrdes ..."

Karen satte sig ned, men den vrede rynke mellem hendes øjenbryn og de røde pletter på kinderne forsvandt ikke.

"Vi kunne bruge timer på at analysere den politiske situation," fortsatte professoren. "Og jeg vil da give Dem ret i, savskærer, at det ikke ser for godt ud. Men vi må tænke langsigtet. Sikkert længere end Deres og min

levetid – også selv om vi mod forventning skulle dø en naturlig død," tilføjede han med et skævt smil.

"Men professor, De må da indrømme ..." begyndte Carstensen, men blev afbrudt af Ulrik Warnung, der hidtil havde forholdt sig tavs.

"Vi må slå til, og vi må slå hårdt," sagde han. "Hvis de har taget Svenskeren, er det kun et spørgsmål om tid, før de tager os alle sammen. Og så venter guilotinen."

Han trak en teatralisk finger hen over struben, og de andre gøs. For at få lov at vende tilbage havde regeringen måttet acceptere, at dødsstraffen efter tysk mønster blev indført i dansk lov, eksekveret af danske bøddler, hvor det tidligere havde været noget, Værnemagten tog sig af.

Landsretssagføreren sukkede. "I unge mennesker har så travlt ..." Flere af de andre begyndte samtidig at sige noget, og igen var det professoren, der fik dem til at tie.

"Slipset har ret," sagde han langsomt. "Gestapo er blevet uhyggeligt effektive, og efter udrensningen står det danske politi ikke meget tilbage for dem. Så sandsynligvis er ingen af os i live året ud. Derfor er jeg nået til en ubehagelig, men uomgængelig konklusion."

Han holdt inde et øjeblik. Der var død stille i lokalet.

"Det er sådan ... ja, det kan ikke rigtigt siges på en pæn måde – og måske er det trods alt lettere at sige det, når man som jeg har levet et langt liv. Men altså ..." Han rømmede sig og fortsatte så med kraftigere stemme. "Det eneste, vi kan gøre, er at tage så mange med os som muligt."

De så på ham, som om de ikke fattede, hvad det var, han lige havde sagt. Karen var den første, der kom sig af overraskelsen. "Professoren har ret," udbrød hun og hamrede næven i bordet. I årevis har de kaldt os terrorister, selv om Modstandsbevægelsens parole hele tiden

har været 'kun at sabotere danske virksomheder, der arbejdede for Værnemagten og så vidt muligt undgå personskade'. Det sidste var et ordret citat fra Frihedsrådets sidste proklamation, før det blev trevlet op i foråret 45, og de fleste af dets ledere henrettet ved en offentlig hængning foran Christiansborg. Kun den legendariske Frode Jakobsen var undsluppet til England, hvor han havde afløst Christmas Møller som "De Frie Danske"s talsmand i radioen. Og parolen var stort set blevet efterlevet af samtlige tilbageværende modstandsgrupper.

"Ja tak, det har vi hørt før," afbrød Carstensen. "Og hvad har det gavnet?"

"Netop," svarede Karen. "Derfor er det på tide at skifte taktik. Når de kalder os terrorister, så skal de fanden gale mig få terror! De har jo selv vist os hvordan."

Der blev igen stille, mens de fordøjede hendes ord.

I det samme bankede det på døren. Et langt og indviklet banke-signal. De så på hinanden. Så smilede Ulrik Warnung. "Svenskeren!" sagde han og gik hen og lukkede op.

En høj tynd mand med kraftigt, lyst hår, der hang ned over det ene øje på swingpjattemaner og passede godt til hans knælange, løsthængende frakke, trådte ind.

"Der kan I se," udbrød Carstensen. "Jeg tænkte det nok, ukrudt forgår ikke så let. Hvad nyt?"

"Ikke godt," svarede Svenskeren, der var pæredansk. "Jeg hørte lige 'fra sædvanligvis velunderrettet kilde', at Stalin er blevet afsat og skudt, og Berija, den nye leder, har bedt tyskerne og japanerne om våbenstilstand." Svenskeren arbejdede i kantinen på Dagmarhus og var deres vigtigste kilde til uofficielle nyheder, som han opsnapede, når Gestapo-folkene talte over sig.

Igen blev der stille. Ulrik

Warnung skjulte ansigtet i hænderne, og flere af de andre så ud, som om de var ved at græde. Ingen følte trang til at sige noget. Et russisk gennembrud på Østfronten havde været deres sidste håb.

Carstensen rejste sig og begyndte at knappe sin frakke. "Ja, det var vel så det," sagde han og så fra den ene til den anden. "Nu er der ikke andet tilbage end at dukke hovedet og vente på bedre tider. Som de fleste af vores landsmænd vel hele tiden har gjort – med mere eller mindre knyttede hænder i lommerne. Farvel, de herrer – og den dame."

Der var ingen, der spærrede ham vejen, da han gik.

Karen var den første, der fattede sig. "Er der andre, der vil samme vej? For så er det nu!"

Ingen svarede.

"Som jeg var ved at sige," fortsatte professoren, som om intet var hændt, "så vil vi nu opleve tilpasningens tid. Savskæreren har jo ret. Når der ikke er håb om frelse udefra, vil de fleste forsøge at få det bedst mulige ud af situationen. Og at dømmes efter, hvad vi har set hidtil, vil mange – alt for mange – være forbandet gode til det." Flere af de andre nikkede tavst.

"Og det er her, vi kommer ind. Hvis vi tør. Hvis vi er stærke nok."

"Nemlig!" udbrød Karen. "Vi må for enhver pris forhindre den tilpasning."

"Jamen, hvordan?" spurgte Ulrik.

"Det skal jeg sige jer." Professorens tog ordet igen. "Ved at gøre Danmark uregerligt! Ved hensynsløst at ødelægge alt og alle, der så meget som *tænker* på at hjælpe nazisterne. Skræmme dem, vi ikke kan overtale. Og med hensynsløst mener jeg uden hensyn til menneskeliv. Heller ikke vores egne!"

"Mener De ... selvmordsaktioner? Ligesom japanerne ..." næsten hviskede Jens Gundersen efter endnu en lamslået pause.

"Det er præcis, hvad jeg mener. Og det er jeg ikke alene om." sagde professoren og slog ud med hånden mod Freddy Pedersen, der hidtil havde forholdt sig tavs og siddet ubevægelig i hjørnet, tilsyneladende ganske upåvirket af, hvad der foregik omkring ham.

Han rømmede sig. "Det er korrekt. Jeg kommer lige fra et møde med kredsledelsen, og jeg kan bekræfte, at man her deler Karens og professorens vurdering af situationen. Jeg kan også bekræfte Svenskerens melding om situationen i Sibirien. Vi kan ikke mere forvente at blive befriet udefra, i hvert fald ikke inden for en overskuelig årrække. Hvad der siden kan ske ..." Han gik i stå og sagde ikke mere.

Igen blev der stille i lang tid.

"Jeg er med," sagde Jens Gundersen.

"Og jeg." Det var Svenskeren.

Før flere nåede at sige noget, bankede det igen på døren. Bankesignalet fra før.

"Hvem pokker kan det ..." Gundersen tav. Der manglede ikke nogen. Kunne det være Carstensen, der havde fortrudt?

Svenskeren rejste sig og gik hen til døren. "Jeg beklager denne lille overraskelse, men som professoren sagde, nu gæl-

der det om at få det bedst mulige ud af situationen."

Gestapofolkene var hurtige og rutinerede, men Freddy Pedersen var endnu hurtigere. Han hev sin Luger op af bæltet og nåede at sætte en kugle midt imellem øjnene på Svenskeren og såre to af tyskerne, før en maskinpistolsalve næsten savede ham midt over.

Ingen af de andre var bevæbnede, men Gestapofolkene tog ingen chancer. Alle blev lagt i håndjern og under rigelige tæsk og spark slæbt ud til den ventende varevogn, hvor landsretssagfører Carstensen allerede sad med blodig næse og et knust brilleglas.

Det skal siges til gruppens ros, at ingen af dem røbede noget af betydning, selv efter voldsom tortur. Den unge, spinkle Ulrik Warnung døde af mishandlingerne, før tyskerne kunne nå at henrette ham, men de fem andre blev henrettet efter en kort retssag for lukkede døre, mændene i guillotinen, mens Karen blev hængt som en cadeau til hendes køn. Også henrettelserne foregik for lukkede døre. Ofrene var simpelthen for medtagne til at vise frem.

Inden for den næste uge udførte resterne af modstandsbevægelsen 37 selvmords-bombninger, den danske lydregering blev afsat, og krigsretstilstanden genindført.

SF-tegneserier: FEAR AGENT

Af Klaus Æ. Mogensen

Fear Agent er en amerikansk tegneserie, der oprindeligt udkom i 32 numre i årene 2005-2011 og siden samlet i seks trade paperbacks (samt en ekstra med småhistorier). Serien, der er skrevet af Rick Remender med kunst af bl.a. Tony Moore (kendt som medskaber af *The Walking Dead*) og Jerome Opeña (som bl.a. har tegnet *Avengers*), er én, lang sammenhængende historie med et ret kompliceret plot og kunne derfor med rette kaldes en graphic novel.

Serien bærer tydelig inspiration fra pulpæraens space opera-historier hvor garvede rumhelte med strålepistoler slås mod rumpirater og telepatiske monstre, men den har både psykologiske og fortællemæssige dybder der rækker ud over forbillederne.

Vores helt, eller rettere anti-helt, er texaneren Heath Huston, den sidste såkaldt 'fear agent', som vi ikke til at begynde med får en forklaring på hvad er. Huston er en alkoholiseret og desillusioneret mand, der blot søger at overleve i et barskt univers, indtil hans fortid indhenter ham og tvinger ham tilbage i helterollen.

I løbet af serien får vi afdækket mere og mere af Hustons fortid, der blandt andet indeholder en alien invasion af Jorden med efterfølgende frihedskamp, folkedrab og mere almindelige tragedier såsom skilsmisse. Forhistorien spiller sammen med hovedhistorien, hvor Huston rører sig ind i et stadigt mere kompliceret plot med tidsrejser, robotter, rumpirater, parallelle universer og meget andet.

Fear Agent er kendetegnet ved et højt tempo og mange plot-twists, hvor Heath Huston hver gang han ser ud til at have en lille smule styr på situationen, bliver kastet ud i nye og mere komplicerede problemer. Men som en sand pulp-helt giver han aldrig op når det virkelig gælder, og til sidst lykkes det ham at få rettet op på sine fortidige fejl, om end med store, personlige omkostninger.

Ligesom i flere af Rick Remenders senere (og absolut også anbefalelsesværdige) science fiction-serier *Black Science* og *Low* spiller familie en central rolle i *Fear Agent*, mere præcist en forælders kamp for at redde og holde sammen på sin familie mod alle odds i umulige, ofte selvskabte situationer.

Fear Agent er forfatteren Rick Remenders første større værk, men siden har han skrevet et utal af serier for Marvel Comics, blandt andet *Punisher*, *Venom*, *Uncanny X-Force*, *Avengers* og *Captain America*. I disse serier genfinder man Remenders evne til at skrive historier der bare eskalerer mere og mere, så situationen for hovedpersonerne kommer til at virke stadigt mere uløselig. Personligt foretrækker jeg dog hans egne historier (dem af dem, jeg har læst), der byder på mere interessante universer og giver ham større skrive-mæssig frihed.

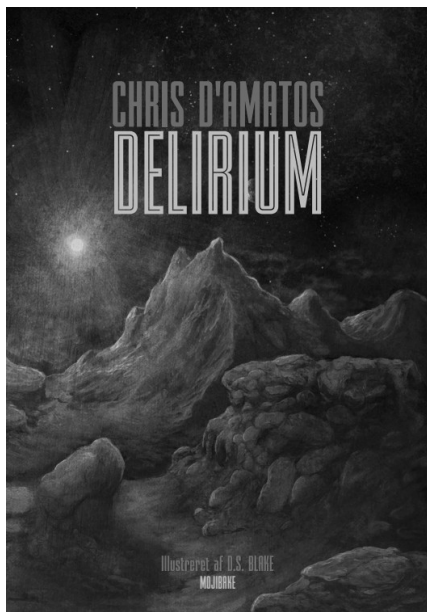

PHOBOS, DEIMOS, MARS

Af Chris D'Amato

Illustration af D.S. Blake

Novellen er fra novellesamlingen Delirium. Den kan købes i print eller downloades gratis fra forlagets hjemmeside mojibake.dk.

Historien indtil nu:

I år 2159 har menneskeheden omsider realiseret sin gamle drøm om at kolonisere Solsystemet. En afgørende faktor i dette foretagende er, at man har adgang til rigelige mængder Helium-3 – universets mest værdifulde gasart og den eneste form for brændstof der indeholder nok energi til at bringe de gigantiske rumslagskibe fra solsystem til solsystem. Heldigvis har Mars' to hidtil uinteressante måner, Phobos og Deimos, for et par årtier siden vist sig at være rige på denne gas. Verdens største virksomhed, Korporationen, har efterfølgende grundlagt gasminer på månerne og i tilgift ladet opføre en ubemandet base på Mars, hvorfra det værdifulde minegods fragtes videre ud i universet ...

Phobos

Jeg satte mikrofonen fra mig og tog den bulede, grønne hjelm af. Da jeg havde gnedet mig i øjnene og forsøgt at minde mit hår om, at det engang var en frisure, gik jeg ud og så mig selv i toiletspejlet. Skægstubbe, blodsprængte øjne, sprukne læber. Rifter i hele ansigtet. Næsen var måske brækket, ikke at den nogensinde havde været køn. Jeg tændte for hanen og stænkede koldt vand i ansigtet, om ikke andet for at blive mere klar i hovedet. Det havde været tæt på, men jeg var her endnu. Ellers ville jeg jo ikke kunne se mig i spejlet.

Ha ha. Bob og Phil ville have sat pris på den vits. Jeg bemærkede pludselig, at jeg savnede dem begge to. Hvis man havde sagt til mig for et par uger siden, at jeg nogensinde ville komme til at savne et par overordnede, ville jeg have slået det hen med en hånlatter ...

Jeg kunne stadig huske det indtryk de to gjorde første gang jeg så dem og deres variant af den klassiske komikerduo. Bob var en høj og tynd mand på om-

kring halvtreds, næsten skaldet og altid velplejet at se til, glattraget og som nok den eneste på Phobos i besiddelse af et strygejern. Der gik rygter om at han læste poesi når han en sjælden gang var alene. Phil var lille og tyk og havde så meget skæg og hår som reglementet tillod – og en hel del mere når han følte sig sikker på, at der ikke var en inspektion om hjørnet. Han læste kun herremagasiner. Begge var de meget entusiastiske da de tog imod mig i deres billige og temmelig malplacerede jakkesæt med firmaets kantede emblem på brystlommen. Jeg spurgte mig selv, hvor meget en overordnet skulle tage af Korporationens kasse for at blive sendt til en af Mars' måner og agere sjakbajs for et hold minearbejdere.

Og mig? Jeg havde søgt herop af egen fri vilje. Min karriere på Jorden var aldrig rigtig kommet i gang, og jeg havde hørt at der ikke var langt mellem forfremmelserne i Korporationen, og at lønnen var god. Jeg skulle arbejde som opsynsmand, altså sikre at sikkerhedsregulativerne blev overholdt og – hvis situationen krævede det – træde i karakter som betjent. Mine fem år i flåden gjorde, at jeg ikke frygtede det sidste, og der var trods alt kun 21 ansatte på basen. Det måtte være begrænset, hvad de kunne give mig af problemer, tænkte jeg.

Det første års tid gik nogenlunde begivenhedsløst. Jeg blev hurtigt venner med kokken og kantinepersonalet der – efter aftale med Korporationen eller ej – dagligt forsynede mig med gratis mad og kaffe. Kokken var en stor russisk kleppert, og jeg fandt aldrig ud af om han egentlig hed Ivan eller blot blev kaldt det af alle. Han var meget genert, enten på grund af eller på trods af sin store størrelse. Efter noget tid inviterede han mig på øl og fodbold i sit mikroskopiske lukaf, og jeg sagde selvfølgelig ja tak. Jeg vil nok sige at han og jeg var venner derefter. Mine to over-

ordnede viste sig også at være gode nok, for arbejdspladsen var så lille at det ikke rigtig gav mening at have det store hierarki. Kun når der kom en inspektør fra Korporationen og skulle vises rundt tillagde de sig alle de kendte og kedelige chefmanerer.

Vi der var på Phobos havde ikke det store med dem på Deimos at gøre; de drev deres mine

op. Der havde selvfølgelig været snak om nytårsfester og lignende i de ellers tomme lokaler på Mars, men det blev ikke rigtig til noget. Sådan går det som regel når der ikke er nogen der tager initiativet.

For et par uger siden afsluttede jeg som sædvanligt min lukkerunde ved at svinge forbi konto-

vet i sine papirer og tilsyneladende ikke ænsede mig. Jeg spurgte, om der var noget los. "Slet ikke," forsikrede Phil mig. "Vi sidder bare og nørkler med regnskaber. Har du i øvrigt set, at der er kommet nye folk til Deimos?"

Bob rakte mig mappen, stadig uden at se op, og jeg bladrede den høfligt igennem. Da jeg så et bekendt navn og ansigt blandt de nye ansatte, glemte jeg straks at stemningen var lidt aparte. Ellen! Min gamle flamme fra flåden, hende med de kulsorte krøller og de milde øjne, hende der fik topkarakterer i alt og alligevel ville ses med mig. Hun var åbenbart blevet hyret af Korporationen til at give folkene på Deimos en eller anden slags kursus. Hvor længe var det mon siden, jeg havde set hende sidst? Ti år? Det havde været en kort affære der gik i sig selv da hun blev forfremmet. Vi havde prøvet at holde liv i det med breve, men jeg er ikke god på skrift så det gik ikke. Jeg havde sidenhen hørt, at hun var blevet gift og skilt, og at hun vist havde fået et barn eller to. Selv havde jeg altid holdt mig fra den slags.

To-tre dage senere blev jeg kaldt ind på kontoret. Jeg troede først, det drejede sig om ufaktureret mad og kaffe, men det viste sig at være langt mere alvorligt. De to så alvorstungt på mig og bad mig tage plads på lokalets sidste stol. "Der er sket noget på Jorden," sagde Bob. "En virus," fortsatte Phil. "En virus fra rummet, siger de. Den ... ændrer folks personlighed. Gør dem voldelige. Blodtørstige." Han begravde sit ansigt i hænderne, og Bob tog over. "Der er en inkubationstid på et par dage inden den bryder ud. Den er dødelig i løbet af en uge. Det har spredt sig som en steppebrand nede på Jorden. Der er ikke mange tilbage og ingen kendt kur. Der ... kommer en mand fra Korporationen og orienterer Deimos og os i morgen. Så må vi se, hvad vi kan stille op, om noget."

og vi, vores. En gang om måneden sendte vi hver især godset ned på Mars, hvor der var plads til at have en regulær landingsplads, og der kom en færgе fra Korporationen og samlede det

ret og hente iltflasker til næste dag. Bob og Phil sad der endnu, selvom arbejdsdagen for længst var forbi. Det gjorde de tit. Da jeg trådte ind, nikkede Phil afmålt til mig mens Bob sad begra-

Jeg fik ikke hilst på inspektøren, for jeg var ude at køre da han kom forbi. Da jeg kom tilbage til stationen fik jeg den indskydelse at beholde min hjelm og dens iltforsyning på, da jeg gik ind. Kantine var mærkeligt stille. Måske var de ude bagved?

Fem minutter efter havde jeg slået personalet ihjel. Først havde jeg skudt min ven Ivan, der var sprunget på mig med kødøksen, så hans to assistenter. Da jeg var på vej ud, mærkede jeg noget gribe om mit ben. Jeg så ned og vidste at den store, barkede næve kun kunne tilhøre Ivan. Jeg vendte mig om, placerede geværløbets munding mod hans pande og trykkede af.

Da jeg havde sikret mig, at min iltforsyning og dragt var intakte, satte jeg mig tilbage i bilen. Hvad nu? Min første tanke var at køre væk og gemme mig, men så kom jeg til at tænke på at jeg kun havde ilt til et døgnstid. Jeg bandede, ladede mit gevær og kørte mod kontorbygningen. Inden jeg nåede den, gjorde jeg stop ved en af de nødposter, der var placeret med mellemrum langs vejen. Man havde engang i tvivlsomt selskab fortalt mig, at hvis man tog lige dele smertestillende og opkvikkende piller ville de udligne hinanden og give en kort, aggressiv rus. Jeg tog chancen.

Bob kom mig i møde ude i gangen. Han plejede at smile, men ikke så meget. Ansigtet var forvredet i en krampagtig grimasse, og jeg kunne ikke afgøre, om den dækkede over smerte eller hysterisk glæde. Jeg pegede geværet mod hans brystkasse og drejede ansigtet væk da jeg trykkede på aftrækkeren. Phil var på kontoret, han havde flået sit tøj af og lå nu på alle fire i gang med at fortære sin sekretær. Jeg ved ikke, om han nåede at se mig.

Jeg satte mig i en af deres mæglige, slidte stole og overvejede mit næste træk. Inspektøren havde også været omkring selve minen, og det krævede ikke ret

meget omløb i hovedet at køre en vogn derfra og herhen. Jeg kunne ikke tillade mig at tage chancer.

Det var nødvendigt at bryde det store kontrolpanel op for at nå de afgørende kabler, men det lykkedes mig at nå ind til dem og klippe dem over, så der blev slukket for minens ilt. Mens rusen aftog satte jeg mig igen og betragtede skærmene fra overvågningskameraerne hvor de ulykkelige vred sig på den hårde jord. Efter fem-ti minutter holdt den sidste op med at sprælle mens resterne af min rus fordampede. Jeg blev ubehagelig til mode og rejste mig. Så plyndrede jeg skabet for proviant og slæbte det sammen med en masse iltflasker ud i bilen. De næste to uger sad jeg alene under den sorte himmel, så langt væk fra bebyggelserne som muligt, og ventede på at det hele skulle rase af mens jeg spekulerede på om jeg kunne have grebet dette udbrud anderledes og mindre voldeligt an. Så vendte jeg tilbage til mit lukaf, der aldrig havde virket så stille før.

Jeg smed lidt mere vand i ansigtet og forlod badeværelset. Så to jeg en dyb indånding og tændte jeg for samtaleanlægget: "Deimos, kom ind. Phobos her. Kom ind. Deimos ..."

Deimos

Anlægget knitrede. Ellen rejste sig tungt og gik hen til det. Hun tog et par dybe indåndinger før hun trykkede på knappen. "Deimos her."

Hvis ikke hun var så træt, ville hun være blevet glædeligt overrasket over at høre hvem hun talte med. Hun havde også savnet ham, og glimtvis spekuleret over hvilket liv de kunne have skabt sammen hvis tingene var gået anderledes. Men alt det virkede fjernt og uvirkeligt nu.

De udvekslede rapporter. Ja, Deimos var også blevet smittet af ham idioten fra Korporationen. Ja, hun havde været nødt til at aflive de andre og var nu den

sidste tilbage. Ja, det eneste fornuftige var at mødes på Mars.

Mars

Vi brugte den første times tid på at tjekke grej. Tjekke trykket i iltflaskerne, tjekke at vandet og maden var forsvarligt pakket, tjekke at alle døre var forsvarligt lukkede. Så tog vi hjelmene af og satte os overfor hinanden ved det enorme conferencebord. Jeg holdt øjnene åbne, for hver gang jeg blinkede, så jeg enten Ivan eller Bob eller Phil eller minearbejderne for mig. Ellen lignede sig selv, bortset fra at håret var blevet en anelse gråsprængt og øjnene ikke længere var milde. Jeg ville gerne kunne sige, at hun stadig var smuk, og det var hun strengt taget, men ...

Hvad nu? Der stod altid en reserveraket fra Korporationen på Mars, den kunne bringe os tilbage til Jorden i løbet af et par måneder og til den tid *måtte* der være ro igen dernede. Måske var der overlevende i de øde egne? Ved polerne? Ellers kunne vi finde en replikator og en genmodifikator, den slags havde man i enhver større by, og de inficerede havde helt sikkert ikke haft de mentale ressourcer til at pille ved dem. Det var ligetil og først og fremmest vores pligt.

Men ingen af os sagde noget.

DYSTOPOLIS HUSER OVER 10 MILLIARDER FANGER FORDELT PÅ OMKRING 100 MILLIONER FORSKELLIGE ARTER, AF ALLE STØRRELSER OG TYPER. ALLE KRÆVER FORSKELLIGE FORMER FOR INDESPÆRRING.

ER DENNE FANGE SYG?

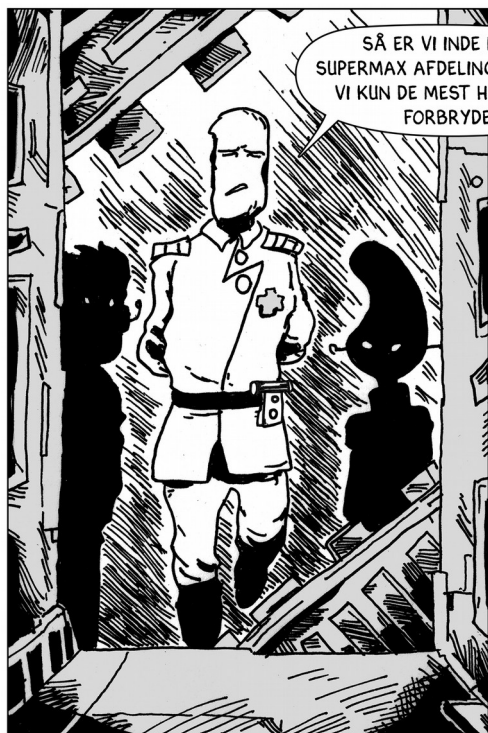
HVAD? NEJ.

DET ER VÆRTSKROPPEN FOR ZIKRTRA 5-VIRUSEN. DEN ER ANERKENDT SOM LIVSFORM MED SAMME RETTIGHEDER SOM ENHVER ANDEN FANGE, MEN KAN KUN EKSISTERE I EN VÆRTSKROP.

HVER VÆRTSKROP OVERLEVER I EN TIME, HVOREFTER EN NY KROP MÅ TAGE OVER, FOR AT VIRUSEN KAN OVERLEVE. JEG KAN SE DET SNART ER PÅ TIDE, AT DENNE KROP BLIVER UDSKIFTET.

HVOR FÅR I VÆRTSKROPPENE FRA?

ANTIVACCINATIONSAKTIVISTER.

SÅ ER VI INDE I VORES
SUPERMAX AFDELING. HER HUSER
VI KUN DE MEST HÅRDKOGTE
FORBRYDERE.

HVAD SIDDER DETTE
URAKORISKE SLIMSVIN
DOG INDE FOR?

DE PLEJER AT
VÆRE SÅ FREDelige.

EN ...UTILGIVELIG HANDLING.
JEG VED SNART IKKE OM JEG TØR NÆVNE
DEN I DERES PÅHØR.

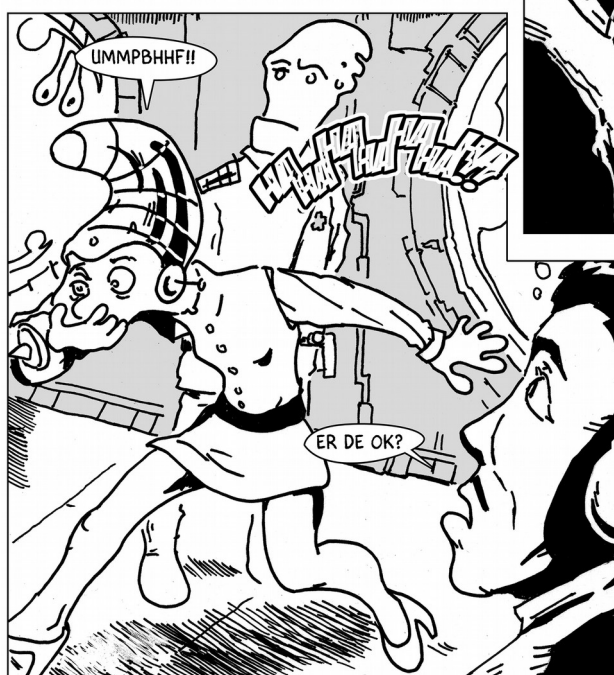
HAN... AFLEVEREDE
SINE BIBLIOTEKSBOGER FOR
SENT. NOGLE GANGE
ENDDA FLERE MÅNEDER!

ÅH NEJ...

NOGLE GANGE
TEGNEDE JEG OGSÅ I
TEGNESERIERNE!

AARGH!!

UMMPBHHF!!

ER DE OK?

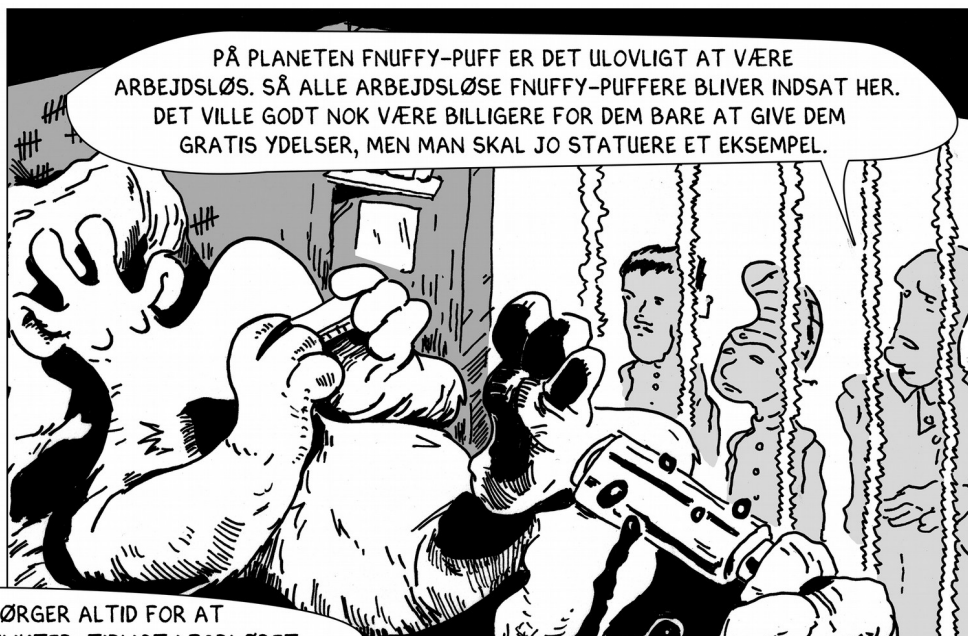

TILLYKKE!
DE HAR LIGE TJENT EN
GRATIS OMGANG
STRØMTERAPI!!

UAARGH!!

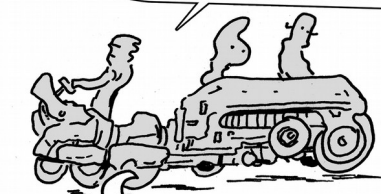

ØHRM... JA,
BEKLAGER!
LAD OS SKYNDE
OS VIDERE.

PÅ PLANETEN FNUFFY-PUFF ER DET ULOVLIGT AT VÆRE
ARBEJDSLØS. SÅ ALLE ARBEJDSLØSE FNUFFY-PUFFERE BLIVER INDSAT HER.
DET VILDE GODT NOK VÆRE BILLIGERE FOR DEM BARE AT GIVE DEM
GRATIS YDELSER, MEN MAN SKAL JO STATUERE ET EKSEMPEL.

VORES VAGTER SØRGER ALTID FOR AT
SLÅ HÅRDT NED PÅ KONFLIKTER, TIDLIGT I FORLØBET.
NOGLE GANGE FØR DE OVERHOVEDET OPSTÅR.

HELE DET GNAFFITISKE
FOLK ER OGSÅ INDSAT HER.

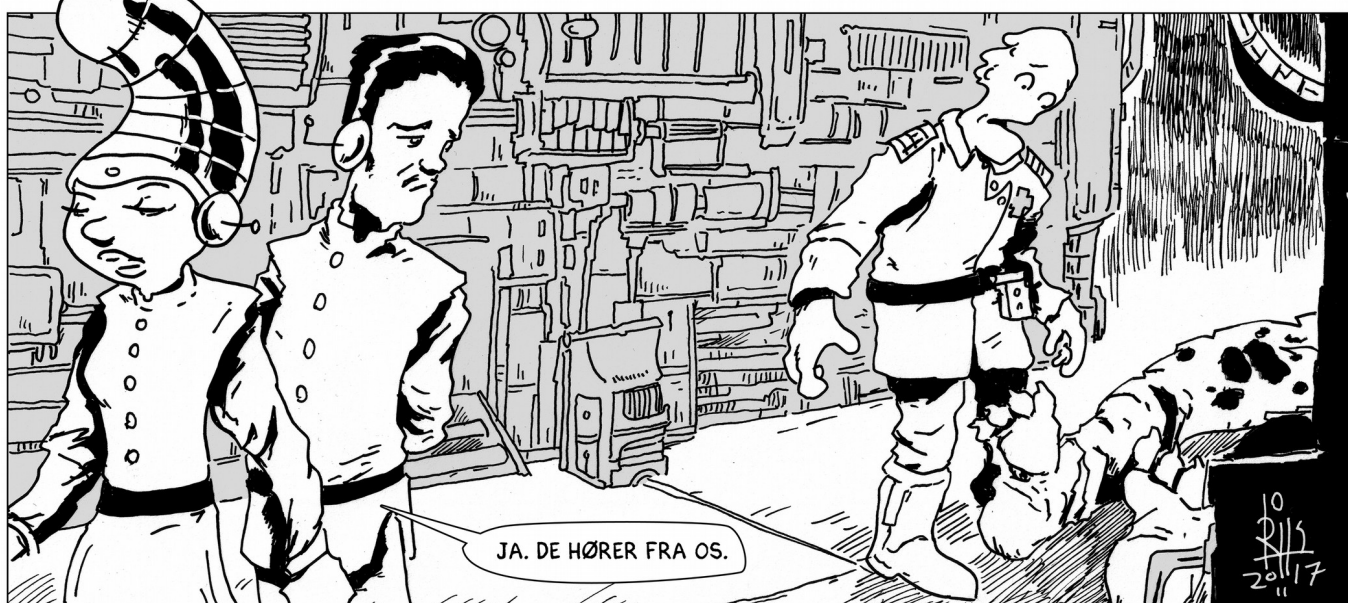
DE BLEV KENDT SKYLDIGE I AT BO
NATURLIGT PÅ EN PLANET FØDERATIONEN
SKULLE BRUGE SOM KOLONI.

HVORFOR SIDDER DENNE FANGE
HER UDENFOR SIN CELLE?

HAN ER IKKE INDSAT.
HANS SIAMESISKE TVILLING ER.
HAN MÅ SIDDE OG VENDE PÅ HANS
BROR BLIVER SAT FRI.

ANMELDELSER

Film

- *Rogue One*
- *Passengers*
- *Your Name*
- *Alien: Covenant*
- *Guardians of the Galaxy vol 2*
- *Pirate of the Caribbean 5*
- *Wonder Woman*

Bøger

- *Historiens Tempel*
- *Evnen*
- *Manteuffel*
- *Akerons Porte*
- *Længe Leve Alfa-Generationen*
- *Heksens Kald*
- *Albios Datter*
- *Dagbog fra Zombieland*
- *Vennerne fra Verdenstræet*
- *En Konges Vej – Del 1*
- *Dine Øjne Tåler ikke Synet*
- *Tempus Investigations*
- *Fragment*
- *Kværnen*
- *Delirium*
- *Destin 2 – Snefugle*
- *Temeraire*
- *Snigmorderens Lærling*
- *The Silent Age*
- *Udrensning*

Tegneserie

- *Ana ved Verdens Ende*

TV-Serie

- *Iron Fist*
- *The Incorporated*

Computerspil

- *Downfall Redux / The Cat Lady*
- *The Silent Age*

Læs nye og gamle anmeldelser på *Himmelskibets* anmelderblog: himmelskibet.dk/anmelderblog

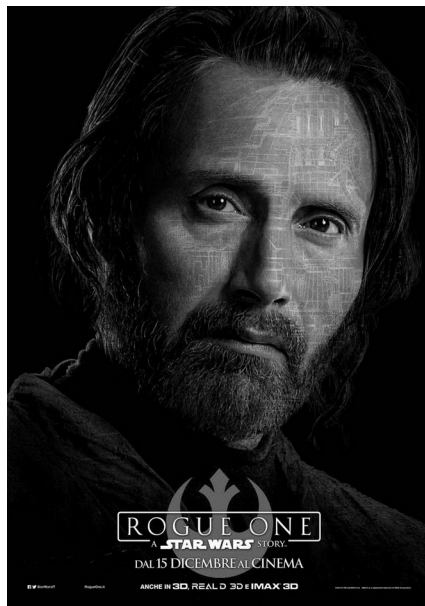
Rogue One

Film, USA 2016, 133 min.

Instr.: Gareth Edwards

Medv.: Felicity Jones, Diego Luna, Ben Mendelsohn, Mads Mikkelsen m.fl.

NB: Jo, der er SPOILERE her – se helst filmen inden du læser nedenstående.

Another year, another *Star Wars* movie. Selv om jeg hadede den forrige film (*Episode VII: The Force Awakens*, se min anmeldelse i *Himmelskibet* nr. 47), og anser *Star Wars*-universet efter *Episode VI* for at være ødelagt, så er jeg fast besluttet på at give hver ny film en fair chance for at bevise sit værd. Man kan jo under alle omstændigheder ikke som ægte science fiction fan lade være med at gå ind og se de nye big-budget sci-fi film, vel? Selvfølgelig kan man ikke det.

Rogue One var – især efter *Episode VII* – en positiv overraskelse. Filmen er en direkte prequel til *Episode IV: A New Hope*, og det er historien om hvordan Oprørsalliancen bliver indgydt med dette nye håb. Plottet drejer sig om at Alliancen skal have undermineret Imperiets nye super-våben, og til dette formål indhenter de Jyn Erso, datter af Dødsstjernens hovedingeniør, Galen Erso, som er blevet rekrutteret til projektet af

Imperiet imod sin vilje. Dele af plotlinjerne virker lidt uklare (i hvert fald når man kun har set filmen to gange!); sender Alliancen Jyn ud til Saw Gerrera (som de ved har forbindelse til Galen) for at få fat i den besked som Galen har sendt piloten ud til Saw med, eller sender de hende af sted for at lokalisere Galen (som de endnu ikke ved om er på deres side eller ej), så de kan dræbe ham, og dermed måske (så vidt de ved) sabotere super-våbnet? Eller begge dele? Enten er de helt præcise detaljer lidt dårligt formidlet, eller også er der nogle ret usandsynlige tilfældigheder på spil (well, måske begge dele).

Ikke desto mindre er der god fremdrift i historien, på trods af enkelte småkedelige sekvenser, og den er ganske visuelt vellykket, især i den meget actionfyldte afsluttende tredjedel, som foregår på en strandplanet (optaget på Maldiverne). Man sidder helt bestemt med en følelse af at det her foregår godt og grundigt i *Star Wars*-universet, selv om der også er en del univers-relaterede ting man godt kunne forlange lidt mere af. Blandt filmens fremmeste mangler kan nævnes at der ikke rigtig er ret meget nyt på færde her. Hvor er de nye seje og ikoniske rumskibs-designs? Hvor er de nye, spændende, ikke-menneskelige figurer? Hvor er de gode og fremmedartede navne på figurer og steder? Hvor er vores hovedpersoners kulørte personligheder? Man kan ligeledes spørge hvor plottets twists er henne; hvorfor der ikke rigtig sker noget uventet i løbet af historien. Der plantes kim til diverse twists (f.eks. at piloten udsættes for et tankelæsende væsen som det antydes vil gøre ham sindssyg), men de manifesterer sig aldrig.

Men disse fejl opnår aldrig en sådan styrke at de ødelægger historien eller filmoplevelsen – i hvert fald ikke fatalt. En af de ting, jeg er mest imponeret over, er at samtlige vores hovedper-

soner dør til sidst. I en *Star Wars*-film! Fra Disney! Jeg er normalt ikke fan af at slå figurer ihjel, men der er en pointe med det her. Vores helte må på tragisk vis ofre deres liv for en større sag. Det fungerer godt. Nogle anmeldere har kaldt *Rogue One* for en mørk film, og det er den også på visse punkter. Den mandlige helt (med det kedelige navn Cassian Andor, som bare er en omskrivning af Lando Calrissian) er en af Alliancens snigmordere, som hele sit liv har gjort hvad der var nødvendigt for at tjene Oprørsalliancens sag. Han er en intens figur med flere lag.

Jyn Erso er lidt mindre interessant, for hun har hverken rigtig nogen motivation eller anden baggrund. Man kan sige at hun radikaliseres via sin fars død et godt stykke inde i filmen, men bortset fra det kunne man virkelig godt ønske sig noget mere substans, kulør og karisma omkring hendes figur. Det ville f.eks. havde hjulpet en del hvis bare hun havde haft et mere spændende og stilfuldt udseende: en outreret frisure eller et eller andet kulørt kostume – noget der lignede en fremmedartet kultur fra en anden galakse for længe siden. Men nej; hun er desværre kun grå og almindelig/kedelig. Er det fordi almindelige publikummer skal kunne identificere sig med hende? Det synes jeg ikke fungerer ret godt. Som sagt finder hun sin oprørsmission til sidst, men jeg sidder lidt med følelsen af at det fortælleteknisk er meningen hun skal dø som straf for at hun intet andet har udrettet i livet, og aldrig har gidet engagere sig i kampen mod Imperiet. Well, dét er der vel også en slags logik i. Men, i betragtning af at en række virkeligt ikoniske scener fra den første trailer ikke var med i den færdige film (hva' helvede!?), sidder man med følelsen af at vi ikke har set den rigtige, oprindelige, mere stilfulde og mere meningsfulde version af filmen – og dermed et stærkt øn-

ske om at se en Director's Cut eller Extended Version eller Original Version. Sådan noget plejer de jo ikke at lave med *Star Wars*-film, men jeg håber nu alligevel at de gør det med denne, for det lader altså til at vi er gået glip af noget godt og spændende – en følelse som vil blive ved med at gnave som en sten i skoens indtil vi får mere at vide!

Noget af dét, der fungerer bedst i filmen, er beskrivelsen af Imperiet. Hele konstruktionen af Dødsstjernen er jo holdt hemmelig for senatet; kejseren, Darth Vader og Grand Moff Tarkin (og andre medsammensvorne) er i gang med at kuppe Imperiet. Og jeg kunne især godt lide den nye figur Director Krennic, som er den imperie-officer der leder konstruktionen af Dødsstjernen. En ganske kompetent (om end selvfølgelig fascistoid) nøglefigur, hvis tilstedeværelse i netop denne historie er eminent logisk (og jeg kan også godt lide skuespilleren, Ben Mendelsohn). På den anden side gør filmen ikke nok ud af at udvikle forholdet mellem de forskellige hovedaktører. Krennic har i tyve år levet side om side med Jyns ingeniørfar; man skulle tro at ham og Jyn ville have nogle mere biddende personlige anekdoter at udveksle da de mødes til sidst. Man kunne indvende noget lig-

nende hvad angår Jyn og Cassian; i Alliancens hovedkvarter gentager hun hvad Cassian sagde til hende tidligere i filmen, at "a rebellion is built on hope". Hvorfor er Cassian ikke til stede i den scene, og nikker anerkennende over at Jyn har lært lektionen? Det synes jeg kunne have været en stærk og tilfredsstillende *bonding*-scene for de to. Men hvem ved; måske kommer der bøger, tegneserier og/eller andre produkter som går ind i nogle af denne type detaljer.

Filmen er, til trods for manglerne, bestemt mere voksen og realistisk i sin persontegning end de andre film i serien, men jeg syntes egentlig ikke filmen var specielt mørk eller dystert – faktisk havde jeg gerne set lidt mere sjov og spas i go' gammel Jens Lyn-stil, men producenterne syntes nok ikke at det ville være passende i en sådan mere alvorlig film. Det havde måske også været en svær balancegang, men hvis man havde kunnet få det til at virke, så tror jeg det kunne have fået underholdningsværdien helt op i topfeltet. Hvor filmen faktisk er pænt tæt på at være allerede.

Min karakter: 8 stjerner ud af 10. Filmen opfylder sin essentielle funktion i yderst tilfredsstillende grad: den fortæller forhistorien til plottet i den første *Star Wars*-film. Det er ikke meningen at denne film skal være en stor saga i sig selv; den er tværtimod netop lavet som en moden og moderne fodnote til det større univers. Og som sådan fungerer den fremragende.

Tue Sørensen

Passengers

Film, USA 2016, 116 min.

Instr.: Morten Tyldum

Medv.: Chris Pratt, Jennifer Lawrence, Michael Sheen, Lawrence Fishburn, m.fl.

NB: Jo, der er SPOILERE her – se helst filmen inden du læser nedenstående.

Da jeg først hørte om *Passengers* udviklede jeg med det samme ultrahøje forventninger til den. Ud fra traileren lignende det en helt fantastisk velproduceret film om et generationsrumskib; en ægte, hyper-visuel sci-fi tour-de-force; en gennemført genrefilm af en kaliber som der kun dukker én af op med mange års mellemrum. Da jeg spændt sad i biografen på premieren, forberedt på skøn science fiction, gik der imidlertid hurtigt skår i glæden. I stedet for at handle om skibet og dets tekniske problemer; i stedet for at være en idé-drevet genrehistorie, viste det sig desværre blot at handle om den mandlige hovedpersons egne problemer – og de problemer han skaber for den kvinde, han genopliver for at kurere sin ensomhed. Nogen har kaldt filmen “romantisk”, og da den har en lykkelig slutning – skal det forestille – kunne nogen måske endda også være fristede til at kategorisere den som “ro-

mantisk komedie”, men der er ikke noget komisk ved den, og faktisk heller ikke engang noget rigtig romantisk (bortset fra det rent ritualiserede i stævnemødesekvensen). Den er et klodset drama om forholdet mellem en mand og en kvinde i ekstraordinære – og teknologiske – omstændigheder, og som sådan uundgåeligt et symbol på hele forholdet mellem kønnene i den moderne civilisation. Historien er bevidst skræddersyet til ikke at være science fiction, og til at fokusere udelukkende på personernes forhold. Dette er en stor fejl i kunstgrebet, for det forstærker netop symbolikken i den kønspolitiske tematik, og det falder mildt sagt ikke ud til filmens fordel, for det får filmen til at komme med nogle meget specifikke, meget kvindefjendske budskaber. Endda i så høj grad at filmen for mange kvinder bliver til en horrorfilm – og ikke på den gode måde.

Rumskibet er på vej fra Jorden til en nykoloniseret planet ved navn Homestead II; der er 5000 mennesker ombord, som alle ligger i dvale, for turen tager 120 år. Tredivende år henne i rejsen bliver rumskibet ramt af nogle meteoritter som forårsager diverse småskader på skibet – bl.a. resulterer det i at én af menneskenes dvalekapsler går i stykker og får den fattige ingeniør, James, til at vågne. Han er nu alene på et automatiseret skib der stadig har 90 år tilbage af sin rejse, og han kan ikke gå tilbage i dvale. Han kan ikke aktivere nogen alarm og han kan ikke få adgang til noget kontrolrum. Han kan godt sende en email hjem til Jorden, men det vil vare årtier inden de modtager den, og til den tid vil han bare være endnu længere væk. Han kan godt få mad og bruge skibets faciliteter, så han bruger et år på at forsøge at løse forskellige problemer, altimens ensomheden æder ham op og til sidst presser ham til den desperate handling at vække en af de andre sovende mennesker; en kvinde ved navn

Aurora, som han er blevet forelsket i. Derved hijacker han hele hendes liv og fremtid, for da hun først er vækket har hun intet andet valg end at leve resten af livet i rumskibet. Han hemmeligholder at han vækkede hende med vilje, og lader hende tro at hendes dvalekapsel også tilfældigvis er gået i stykker. I bedste sæbeopera-stil opdager hun selvfølgelig sandheden, og bliver rasende. Men efter en lang række dramatiske begivenheder hvor de redder det defekte rumskib (og hinandens liv), beslutter hun alligevel at tilgive ham, og de lever lykkeligt til deres dages ende – ved at plante træer på rumskibet og skabe deres eget lille paradis.

Det bedste man kan sige om *Passengers* er at den giver én en masse at tænke over. Filmen fejler frygteligt på mange områder, og man kan derfor spørge sig selv om det overhovedet er værd at bruge tid på at analysere den, men det synes jeg faktisk det er. Det er muligt at tolke filmen på mange måder, og forfatteren og instruktøren har jo håbet på at publikum ville kunne tilgive James og se det smukke i den lykkelige slutning. Men dér har de godt nok skudt sig selv godt og grundigt i alle fire fødder, eller måske skulle man sige at det er lykkedes dem at lave en mærkbart mere kontroversiel film end de havde sat sig for, for filmen trykker netop hårdt og ufravigeligt på alle de knapper der fornærmer og provokerer moderne feministiske attituder. Vi har en kvinde hvis liv og fysiske omstændigheder bliver totalt kontrolleret af en mand; et ram-mende billede på hvad patriarkatet gennem hele verdenshistorien har gjort ved kvinder. Vi har et budskab om at kvinden skal tilgive dette, og derved frifinde manden/patriarkatet for de forbrydelser der er blevet begået mod hende. Et publikum der går ind for ligestilling kan naturligvis ikke acceptere sådan et budskab. Dette er kun én tolkning, men det er klart den mest op-

lagte tolkning, og det burde producenterne have været bevidste om. Filmen regenererer meget gammeldags værdier om at kvinder skal tilgive mænd for alle grænseoverskridelser, og det gør den i så meget desto højere grad ved også at regenerere bedagede konservative konventioner om stævnemøder og romantik, som virker yderligere malplaceret hundreder af år ude i fremtiden. Givetvis er dette et kommercielt forsøg på at appellere til et kvindeligt nutidspublikum, men lur mig om ikke de fleste kvinder der indløste billet til denne film nok hellere havde set en ordentlig science fiction-historie, hvor ingeniøren i stedet havde vækket en eller flere videnskabsfolk, som så kunne løse rumskibets tekniske problemer (det er i hvert fald hvad jeg ville have gjort som det første), og først bagefter prøve at hitte rede i de menneskelige relationer og omkostninger. Personligt sad jeg næsten og håbede på at de ville genoplive en hel population på flere hundrede mennesker, som så kunne skabe deres egen kultur ombord på rumskibet.

Men som sagt er det muligt at tolke filmen på flere måder, og man kunne da sagtens anlægge en vinkel hvor James' handlinger er fuldt ud forståelige ud fra (f.eks.) et evolutionslogisk perspektiv. Hvis en mand er alene på en øde ø, men har mulighed for at få selskab af en

smuk kvinde, er det så så forfærdeligt at han, frem for bare at gå døden i møde, følger en overlevelsesstrategi hvor det bliver muligt at videreføre sine gener? Er det ikke hvad de fleste dyr er naturprogrammeret til at gøre? Og hvad ville en kvinde i samme situation have gjort? Umiddelbart synes man jo (med de muligvis kulturelle fordomme, man nu har) at en kvinde nok ville være endnu dårligere til at håndtere ensomhed end en mand.

Jeg synes at *Passengers* er en problematisk og skuffende middelmådig film som begår utrolig mange fejltrin. Så mange af præmisserne ved skibet og situationen er fuldkommen utroværdige, og tydeligt planlagt som *ad hoc*-elementer der skulle fremme et helt bestemt plot, som stort set intet har med science fiction at gøre, og samtidig er håbløst ubevidst om hvilket *creepy* kønspolitisk budskab historien sender. Måske kunne man have opfattet situationen som sød og sentimental i 1950'erne, men det kan man (som progressiv samfunds-kritiker) ikke rigtig i dag.

Men jeg er stadig ikke færdig med at tænke over filmen. Den sætter en masse spørgsmål i gang, og jeg kommer hele tiden i tanke om nye argumenter, både for at det er en dårlig film, og for hvordan man måske kunne tolke den anderledes (Aurora er jo fra forfatterens side tydeligvis ment som en Tornerose-figur, så intentionen har vitterligt været et romantisk rumeventyr). Dét fører igen til en masse betragtninger over hvordan og hvorfor vi generelt tolker film som vi gør, og dét er interessant. Derfor er det bestemt muligt at jeg vil se filmen igen, og måske endda tage den op til genovervejelse. Men den storslåede og perfekte sci-fi film som jeg havde håbet på; tjah, den venter jeg stadig på.

Min karakter: 6 stjerner ud af 10.

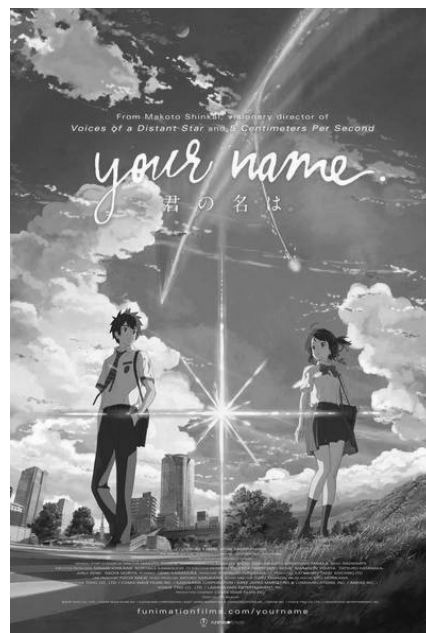
Tue Sørensen

Your Name

Animationsfilm, Japan 2016

Originaltitel: Kimi no na wa
106 min.

Instr.: Makoto Shinkai

Your Name har slået alle rekorder for animationsfilm i hjemlandet Japan, og filmen er da også klart blandt de bedre inden for genren. Den er målrettet et yngre publikum (teenagere), men kan sagtens ses af voksne - og også de lidt yngre, om end mindre børn vil have svært ved at forstå den. Eftersom den i Danmark kun bliver vist med japansk tale og danske undertekster, er det nok ikke et problem.

Filmens to hovedpersoner er teenagedrengen Taki fra Tokyo og den jævnaldrende pige Mitsuha fra en mindre by oppe i bjergene, langt fra større byer. Deres liv bliver omvæltet da de en dag, uforklarligt, vågner op i hinandens kroppe og senge, med forventelige absurde og pinlige situationer til følge. Næste dag er de sig selv igen, men freden er kort. Hver anden dag er de i deres egne kroppe, hver anden dag i den andens. De husker kun lidt af hvad de oplever i den andens krop og har for eksempel svært ved at huske hinandens navne - deraf filmens titel. De begynder at skrive i hinandens dagbøger og mobiltelefoner om

hvad der er sket mens de har byttet krop, så de ikke fremstår totalt skizofrene for deres venner, og prøver i det hele taget at få det bedste ud af situationen.

Hertil ligner filmen mange andre

kropsbytningskomedier som for eksempel *Freaky Friday* eller *13 Going on 30*, men så begynder der at ske ting, der får filmen til at skifte karakter. Pludselig holder Taki og Mitsuha op med at bytte krop, og Taki sætter sig for at finde hende i hendes lille bjergby - men det han finder, er noget helt andet end det han forventer. Jeg vil ikke her afsløre hvad det drejer sig om, men det indebærer et stort drama, der rækker sig langt ud over de to hovedpersoners skæbne og trækker tråde tilbage til fortiden.

Filmen er flot animeret, med malede baggrunde af høj kvalitet og fantastisk smukke lyseffekter hvor påkrævet. Persontegningerne er klassisk karikeret animestil, tættere på fx *Pokémon* end på Miyazakis film, men det vænner man sig hurtigt til. Uden at afsløre for meget, kan jeg sige at filmen tematisk har en hel del tilfældigt med animefilmen *The Girl Who Leapt Through Time* (2006); i den grad at jeg var overbevist om at det var samme forfatter og instruktør (men det er altså ikke tilfældet). Jeg får også minder om den amerikanske film *Timescape* fra 1992.

Jeg kunne vældig godt lide filmen, selvom jeg ikke synes den er helt på højde med det bedste af Miyazakis oeuvre (med det er nu også en høj barre at sætte). Hvis jeg skal kritisere noget, er det at man aldrig får en helt fyldestgørende forklaring på *hvorfor* tingene sker - hvorfor er det lige Taki, som Mitsuha bytter krop med, og hvad er det der får det til at ske? Men det kan godt være at enhver forklaring ville falde fladt og trække ned på filmens helhedsindtryk.

Klaus Æ. Mogensen

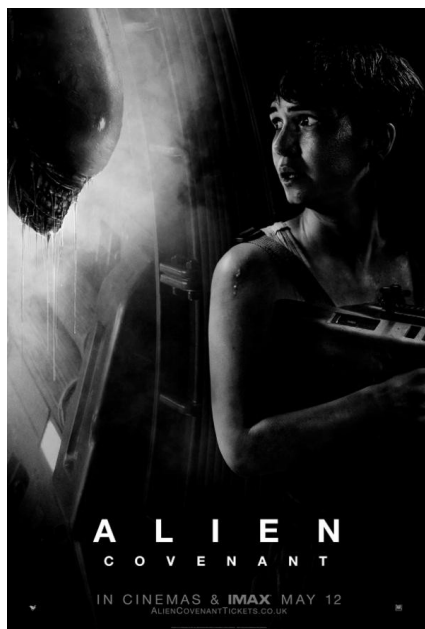
Alien: Covenant

Film, USA 2017, 122 min.

Instr.: Ridley Scott

Medv.: Michael Fassbender, m.fl.

NB: Jo, der er SPOILERE her – se helst filmen inden du læser nedenstående.

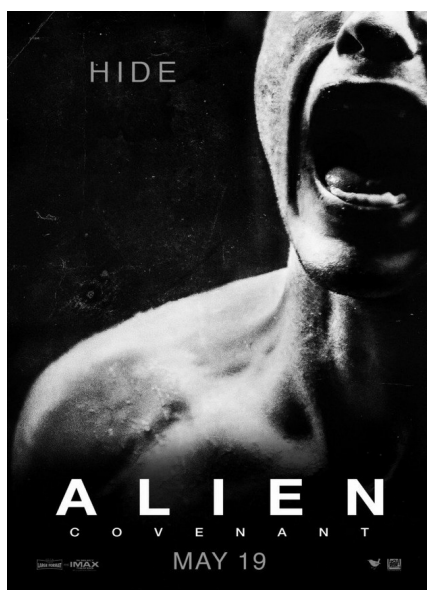
Det er et halvt årti siden Ridley Scott begavede os med *Prometheus*; en film som (tilsyneladende!) fortalte om baggrunden for det skrækelige Alien-rovdyr: Det startede som et biologisk våben skabt af de gådefulde menneskelignende rumvæsener, The Engineers, som engang havde været på Jorden (og indført liv der), og af grunde som ikke er blevet afsløret kom til at hade jordmenneskene, og planlagde at bruge våbnene mod dem. Men nogle af våbnene slap (tilsyneladende) løs og angreb deres skabere, så de aldrig nåede ned på Jorden. Da Dr. Shaw fra det videnskabelige ekspeditionsrumskib The Prometheus efter en del strabadser opdager dette, ender hun med at tage af sted på jagt efter svar fra The Engineers, ombord i et af deres egne rumskibe sammen med den ødelagte androide, David, til den planet som The Engineers (måske) kommer fra.

Alien: Covenant begynder ti

år senere, hvor et kolonirumskib fra Jorden (med 2000 kolonister i dvale ombord, plus 1400 fostre) kommer forbi en nærliggende og hidtil uopdaget planet som ser ud til at være et bedre koloniemne end den planet, de egentlig er på vej til. De har i øvrigt en "Walter" med; en opdateret udgave af samme androide-model som David (naturligvis også spillet af Michael Fassbender). Dette viser sig at være planeten som David og Dr. Shaw rejste til. Ridley Scotts oprindelige idé til *Prometheus*' efterfølger skulle efter sigende have handlet om præcis hvad der foregik af dramatiske ting på rumskibet under rejsen, men i den nye film er det flere år senere, og vi hører kun om konsekvenserne. David, som den prototype-androide, han jo er, har kreative og (virker det som om) emotionelle kapaciteter, og inspireret af The Engineers er han kommet til den konklusion at menneskene er underlegne og ikke fortjener at overleve. Han er med andre ord en *artificial intelligence* som har fået storhedsvanvid. Imidlertid var han også sur på The Engineers, og efter at have dræbt Dr. Shaw på rumskibet (argh!), var det første han gjorde på deres egen planet at smide deres egne våben i hovedet på dem og udrydde dem. I hvert fald på denne planet, som med stor sandsynlighed (mener jeg) blot er en koloni; udover et centralt "munke"-kompleks har den ingen byer eller infrastruktur. Alt tyder på at både rumrejser og liv (både deres eget og andet) har betydelig religiøs signifikans for The Engineers. Det er i øvrigt langt fra sikkert at folkene på denne planet overhovedet var Engineers; de kunne også bare være en af de genetiske knopskydninger som The Engineers har foretaget.

Men David har brugt årene på denne planet til at lave eksperimenter med de biologiske våben (som består af kraftige mutagener, men vi har stadig ikke

fået nogen grund til at The Engineers opfandt disse våben), og det er lykkedes ham at skabe en stabil form: de Aliens vi kender fra de to første film. *Aliens: Covenant* ender med at hans plan er at sørge for at jordboerne aldrig vil få det nemt i deres "desperate" forsøg på at sprede sig til andre verdener – og det kan vi jo se netop er tilfældet i de øvrige film i franchisen. Jeg synes det er dejligt at filmene på denne måde bliver mere nært forbundne. Sammen med The Engineers (som det ikke er sikkert at vi har set det sidste til) fører dette til at Alien-universet bliver større og mere spændende og velkonstrueret som science fiction. The Engineers kan have sået menneskeliggende liv på masser af planeter, og takket være David har deres avancerede biologiske våben nu inficeret en hel region af rummet!

Alien: Covenant lader stadig mange spørgsmål stå åbne og ubesvarede, og det er enerverende, for det ligner til forveksling plothuller. Vi må se om de næste film i serien kan lappe sammen på disse mangler, eller om der faktisk er tale om doven plotskrivning. Jeg ved ikke rigtig om jeg skal være optimistisk eller pessimistisk omkring dette, men selvfølgelig håber jeg på det bedste. Kigger man på Youtube,

kan man finde store mængder fan-videoer med spekulative teorier om baggrunden for det hele. Personligt synes jeg bedst om den teori at The Engineers er en slags "Space Amish"-folk, som har indrettet deres kultur og filosofi efter at der ikke må opfindes særlig avanceret teknologi. Det store dyr i åbenbaringen er opfindelsen af kunstig intelligens, som The Engineers sikkert selv havde store problemer med i sin tid. Derfor giver det mening at de også anser David for en vederstyggelighed (i *Prometheus*), og samtidig er Davids handlinger i *Covenant* også netop et billede på hvad The Engineers er bange for skal ske: at en kultur udvikler sig så langt at de skaber kunstige intelligenser som bliver for intelligente, magtfulde, hævngherrige og arrogante, og begynder at lave ravage i det hele. Spændende! Og med masser af potentiale for flere film.

I indeværende film er min største skuffelse nok at Dr. Shaw, den seje og overlevende heltinde fra den forrige film, bare er blevet dræbt off-screen da filmen begynder. Det lugter ligesom dengang Newt og Hicks blev dræbt mellem den anden og tredje Alien-film, og dét er næsten umuligt at tilgive producenterne for, da de film kun giver mening, og kun er seje, fordi der er disse få overlevende som går så grueligt meget ondt i gennem for at sejre. Så det ødelægger de forrige film – selv om det er tydeligt hvorfor producenterne gør sådan noget: det er for at nulstille konflikten, så det hele kan begynde forfra (det var jo det samme de gjorde med ødelæggelsen af den Nye Republik i *Star Wars: The Force Awakens*). Det er utrolig respektløst overfor de forrige films figurer og sejre (og fans!), og som om det ikke er nok, så skal der trædes yderligere i det: i *Covenant* (dvs. i de mellemliggende ti år siden *Prometheus*) har Shaw øjensynlig været holdt i live i bedøvet form i årevis, og er blevet brugt af David til at udklække mange nye

Aliens. Dét er sgu *horrific* og kvindefjendsk – næsten så meget at det ødelægger filmen for mig. Men i det mindste bliver det ikke udpenslet, men er blot noget der bliver klart når man tænker nærmere over tingene. I sidste ende er det faktisk de mange tanker og diskussioner som denne filmserie sætter i gang, der gør franchisen værd at beskæftige sig med, dens rigelige fejl og mangler til trods. *Covenant* lægger klart op til en efterfølger, som også kan have David og Daniels som hovedpersoner på den koloniplanet som de er på vej til (Origae-6), og Ridley Scott er allerede i gang med at udvikle manuskriptet til den/de næste film.

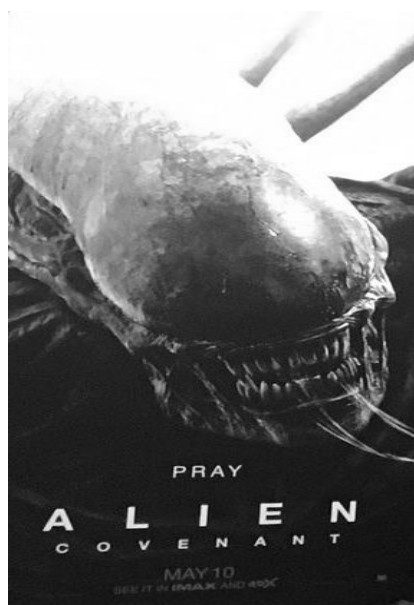
Alien: Covenant's svagheder er i hvert fald ikke de store sci-fi ideer; personerne, derimod (bortset fra David/Walter), halter en del og må siges at være en skuffelse. De opfører sig igen åndssvagt, ved at tage ubeskyttede ned på en fremmed planet og bringe alle de sovende kolonisternes liv i fare for nogle enkelte besætningsmedlemmers skyld. Det er for dumt. Selvom manuskriptet arbejder hårdt på at gøre dem menneskelige og relevante, så lykkes det ikke. Man føler ikke med dem, og de virker ikke ægte, sådan som de gjorde i de to første Alien-film. Jeg tror jeg ved hvorfor: I de første Alien-film er figurerne, trods alt, (vel)skrevet som actionfilm-arketyper. De er enkle, kommer med sjove one-liners og gebærder sig sejt og stileret. Jeg tror at Ridley Scott synes at hans moderne film skal virke mere "litterære" og "realistiske" i tilsnit end som så, og derfor får vi ikke de mere pulpy persontyper som vi gjorde i de gode gamle dage. Her mener jeg at Scott er galt afmarcheret; det her er ikke store episke romaner, men to-timers-film, hvor det altså er begrænset hvor meget personskildring historien kan (nå at) bære. Hvad vi så af denne type film i slut-70erne og i 80erne forbliver sgu nok det ypperste, genren og

mediet kan præstere – det fungerer simpelthen ikke særlig godt at forsøge at lave det for seriøst og realistisk. Derfor er de nye film ikke lige så gode som de to tidligste, til trods for at de er voldsomt SFX-spækkede, fuld af flotte detaljer og har gigantiske budgetter. Scott har udtalt at, da han lavede den første *Alien*-film, da troede han at han lavede en B-film. Det tror han vist ikke mere, og måske er det lidt dét, der er problemet. Jeg kan rigtig godt lide ideerne i de nye film, men stemningen afhænger nu enormt meget af figurerne, og af at man effektivt kan identificere sig med dem, og i de nye film bliver det hele for alvorligt og tungt, og det duer altså ikke rigtig for personernes vedkommende. Men sådan er det altså blevet.

Alien: Covenant er således ikke nogen perfekt film; det er frustrerende at mange ting ikke bliver forklaret: Hvis David ikke styrtede ned med rumskibet, hvorfor finder besætningen så et sted der tyder på en nedstyrtning? Vi har stadig heller ikke fået svaret på hvorfor The Engineers ledte menneskene til LV-223 i *Prometheus*, da det jo bare lignede et militærdepot. Og vi ved stadig ikke hvorfor The Engineers ikke kunne lide menneskene (omend det jo stærkt antydes i *Prometheus* at det givetvis havde noget at gøre med en vis korsfæstelse for godt 2000 år siden; det religiøse tema fortsættes også i *Covenant*). Og endelig må man også spørge, hvis vi antager at filmene foregår i samme univers, om hvordan Alien-ægte skabt af David kom til at ligge i et Engineer-rumskib på LV-426 i James Camerons *Aliens*.

Men (nogle af) de ting hører vi jo nok mere om i de næste par film. For med *Covenant* lader Ridley Scott til at have taget nogle pointere fra George Millers *Mad Max Fury Road* hvad angår world-building: missionen nu er at bruge de nye film til at forklare grundlaget for hvad der

egentlig sker i de ældre film, og hvorfor. Derfor har jeg Scott mistænkt for faktisk at give os nogle af disse svar i de næste film, som han allerede er i gang med at udvikle. Han har sågar udtalt at den fjerde nye film (altså den vi forhåbentlig får efter den næste film, som indtil videre hedder *Alien: Awakening*) vil lede direkte op til den første *Alien*-film fra 1979.

De lidt tiltalende menneskelige figurer til trods er *Alien: Covenant* en virkelig flot og idé-drevet science fiction-film som fortjener en anstændig karakter. Hvis vi trækker en stjerne fra for hhv. personer (inkl. Shaws død) og også for dét der ligner plothuller (eller i hvert fald manglende forklaring på masser af spørgsmål), så er der 8 tilbage. Imidlertid vil jeg trække endnu en stjerne fra – eller i hvert fald en halv – fordi der er et problem med at de klassiske Aliens er skabt af David. I de originale film synes jeg at Aliens'ene symboliserer og tematiserer noget helt bestemt, som tjener filmenes kunstneriske substans til ære: de repræsenterer det tomme og vældige verdensrums fjendtlighed for mennesker. De er et billede på hvor svært og farligt det er for os skrøbelige mennesker at rejse i rummet, og at overleve nogle som helst andre steder end på

vores hjemplanet. Med *Covenant* bliver det pludselig anderledes: nu er Aliens'ene i stedet et våben skabt af en udødelig, umoralsk og storhedsvanvittig AI, som af dunkle grunde mener at menneskers rejse i rummet er en form for hybrid. Dermed undermineres den originale symbolik, og det synes jeg er irriterende – selv om jeg samtidig også synes at David-sagaen er ret cool, og selv om jeg også er en af dem som elsker videnskabelige forklaringer på underlige elementer i sci-fi film (f.eks. the midichlorians i *Star Wars*-prequels'ene). Men det er altså grunden til at min endelige karakter for *Covenant* havner på 7,5 ud af 10 stjerner. En smuk film som jeg helt sikkert vil gense flere gange – men den kunne have været endnu bedre.

Tue Sørensen

Guardians of the Galaxy Vol. 2

Film, USA 2017, 136 min.

Instr.: James Gunn

Medv.: Chris Pratt, Zoe Saldana, Dave Bautista, Kurt Russell, m.fl.

NB: Jo, der er SPOILERE her – se helst filmen inden du læser nedenstående.

Så kom det længe ventede andet kapitel i Marvel Studios første decideret kosmiske superheltefilmserie. Den første film var om Peter Quills mor; den anden film er om hans far. Men hvor den første kun brugte moren som en rammefortælling er den anden helt og aldeles fokuseret på faren. Plottet er såre enkelt. Det kosmiske væsen Ego (i form af en Kurt Russell-personificering) dukker op og afslører sig som Peters/Star-Lords far. Han er æoner gammel, og har altid ledt efter andre af sin egen slags, uden held. Derfor har han mange gange forsøgt at få et barn som arvede hans kosmiske evner (som er forbundet til "lyset" i hjertet af det planetlignende objekt som er hans egentlige krop), og først med Peter er dette lykkedes. Ved at koncentrere sig kan Peter også få adgang til den kosmiske kraft i Egos kerne. Men efter først at

have præsenteret sig som en good guy viser Ego sig jo så at være en bad guy, og ender med at blive slået ihjel. Dermed er der heller ikke mere "lys", og Peter er tilbage til at være et almindeligt menneske.

Filmen er naturligvis flot; især vil jeg fremhæve de snakkescener hvor Ego fortæller sin historie. Egentlig er det en meget lang infodump-sekvens, men i dette tilfælde fungerer det efter min mening rigtig godt. Desværre har jeg ikke ret meget andet positivt at sige om filmen. Der er ikke rigtig nogle andre plotlinjer, og ikke rigtig noget af den world-building som den første film generøst skænkede os. Jeg havde håbet på at se adskillige nye figurer i denne film, men der er kun én ny, nemlig Mantis, og hun har stort set intet andet at lave i filmen end at antyde Egos ondskab (samt selvfølgelig at være offer for smagløse vittigheder). Til gengæld er der skruet voldsomt op for komikken, på den der irriterende "klappen sig selv på ryggen fordi ih-hvor er den altså morsom"-måde, som i mange tilfælde falder tungt til jorden.

Også de etablerede figurer fra den første film skuffer, for bortset fra en god snak mellem Gamora og Nebula er der stort set ingen udvikling hos nogle af dem, og de har ikke noget videre at lave i filmen. Jo, Yondu er en undtagelse; han bliver udviklet, og bliver en surrogatfar for Peter, men jeg synes ikke han er nogen særlig interessant figur, og sekvensen med hans udvikling optager alt, alt for meget af filmen. Hans historie føles ikke som specielt nødvendig; han er en bad guy som bliver gjort til en good guy for at kunne slutte sig til the Guardians, men det virker lidt kunstigt og kedeligt; som om det mest er en tjeneste overfor skuespilleren. Groot burde måske også nævnes; Baby Groot er effektivt morsom, som noget af det eneste i filmen, og den bedste sekvens i filmen er nok åbningsscenen.

Som skurke er der udover Ego nogle kedelige guld-væsner fra en planet (eller kultur) der hedder The Sovereign, men man får intet at vide om dem, udover at de producerer en dyr og eftertragtet energiform. Nåja, og så ser man til sidst at de er i gang med at skabe Warlock, hvilket forhåbentlig bliver hovedplottet i næste film (eller får en væsentlig rolle i næste Avengers-film, som bliver mere kosmisk). Det kan næsten ikke undgå at blive spændende – hvis ikke James Gunn forplumrer det igen. Jeg håber Marvel Studios giver ham en god screenwriter at arbejde sammen med til 3'eren.

Men alt i alt er der, forventningerne taget i betragtning, tale om en utrolig blodfattig Guardians-film som forsøger at holde sig oppe med komediescener som næppe bliver ret sjove at se anden, tredje og fjerde gang. Hollywood-sygdommen "sequelitis" har slået til igen, og givet os en film der er overfyldt med det som producenterne mente at publikum godt kunne lide i den første film, men næsten blottet for både historie og personskildring. Et åbenlyst kommercielt produkt der bare skal hive penge ind. Det skuffer mig meget at hovedproducer Kevin Feige ikke kunne præstere noget bedre; jeg vil tro det skyldes at han ikke personligt er kæmpefan af Guardians of the Galaxy (altså de nyere tegneseriehistorier, som disse film er baseret på), og derfor har givet James Gunn alt for meget frihed til at slå sig løs med sin efter min mening ret tvivlsomme sans for humor. Resultatet er desværre den klart dårligste film fra Marvel Studios hidtil.

Karakter: 6 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

Guardians of the Galaxy vol. 2

Alternativ Anmeldelse

Den første *Guardians of the Galaxy* er nok min favorit-Marvel-film. Dens blanding af action, humor, musik og personkarakteristik fungerer rigtig godt og skaber i samspil en ekstremt underholdende film, der alligevel har noget på hjerte. Nu er fortsættelsen så kommet med den passende undertitel *Vol. 2*, med henvisning til det kassettebånd med musik, Peter Quill (Star-Lord) fik i slutningen af den første film.

Lad mig med det samme sige at jeg ikke synes at 2'eren er lige så god som 1'eren. Det forhindrer dog ikke filmen i at være ganske hæderlig underholdning trods en lidt svag start.

Elementerne fra den første film går igen, men der er skruet op for det hele, og det betyder at humoren nogle gange kammer over i fjolleri og at actionscenerne bliver (endnu mere) utroværdige. Det er en svaghed, man ofte ser i film-2'ere: Man hælder lidt mere på af det, man mener gjorde den første til en succes, på bekostning af historien og troværdigheden.

Denne gang er det psykologiske fokus på Rocket og Star-Lord. Rocket, som altid har været outsider, har svært ved at være del af en større gruppe og opfører sig urimeligt for - mere eller mindre bevidst - at støde de andre 'guardians' fra sig, og Peter Quill længes efter den far, han aldrig har kendt. Det sidste

bliver der hurtigt rettet op på, da 'Daddy' pludseligt dukker op i skikkelse af Kurt Russell og inviterer sønnike med til sin egen planet. Som det så ofte sker, viser den lykkelige genforening sig dog snart at være temmelig problematisk - men detaljerne skal ikke afsløres her.

I løbet af filmen slutter to af heltenes tidligere modstandere sig til gruppen, og det bidrager til et gennemgående tema om *redemption* - at ingen er evigt dømt for tidligere fejltagelser og at man kan rejse sig fra fortiden og gøre tingene gode igen - om end det kan indebære en høj pris. Frelse er ikke gratis. Det er en befriende afveksling fra de fleste actionfilms skarpe opdeling mellem de gode og de onde - her er man "a little bit of both", for at citere Star-Lord fra den første film.

Først og fremmest er der dog tale om en underholdningsfilm for (nogle gange for) fuld skrue. Visuelt er der ikke en finger at sætte på filmen, og humoren virker generelt godt, selvom noget af den rappe dialog virker anstrengt i starten. I lighed med den første film bliver gamle pophits brugt effektivt som underlægning til actionscenerne, og det bidrager til at skabe GotG-seriens særlige identitet. Der er også tonsvis af referencer til både nye og gamle *Guardians of the Galaxy*-tegneserier, blandt andet en udgave af et af de gamle hold med Sylvester Stallone i spidsen som Stakar, en variation over tegneseriens Starhawk. Vi får også et gensyn med Howard the Duck og den vante cameo af Stan Lee - der denne gang lægger op til at alle hans cameos måske i virkeligheden er den samme figur.

Som sagt er filmen ikke så god som 1'eren, men den fungerer udmærket som underholdning, og efter min mening er den bedre end flere af de senere Marvel-sequels såsom *Captain America: Civil War* og *Avengers: Age of Ultron*, der også var overlæssede, men manglede den hu-

mor, der fik serierne 1'ere til at fungere. Normalt giver jeg ikke film stjerner i mine anmeldelser, men hvis jeg skulle gøre en undtagelse her, vil jeg give *Guardians of the Galaxy vol. 2* syv stjerner ud af ti, hvor den gamle godt må få hele striben. Jeg håber at den lovede 3'er slapper en smule af og skifter fokus tilbage på samspillet mellem figurerne, som i denne film lider under at gruppen i store dele af filmen er splittet op.

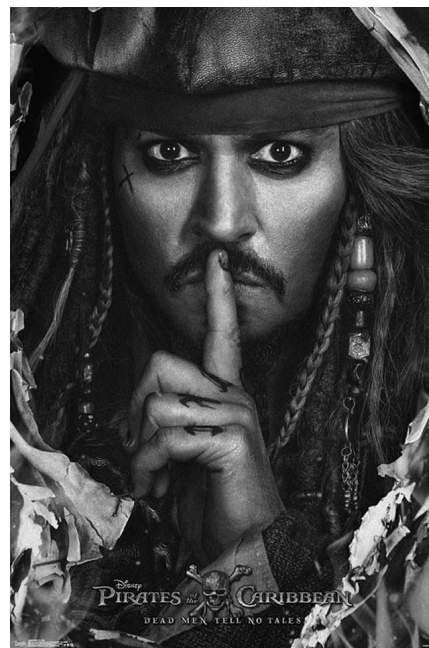
Klaus Æ. Mogensen

Pirates of the Caribbean 5: Dead Man Tells No Tales

Film, USA 2017, 129 min.

Instr.: Joachim Rønning, Espen Sandberg

Medv.: Johnny Depp, Geoffrey Rush, Javier Bardem m.fl.

Pirates of the Caribbean 5 (PC5) er den femte film i serien af piratfilm om piraten Jack Sparrow.

Det hele startede med LucasArts' computerspil *The Secret of Monkey Island*. Her spiller man en dreng eller ung mand som gerne vil være pirat. Han hedder Guybrush Threepwood. Det starter med at han møder den blinde

udkigspost på Melee Island, der siger til ham at han skal gå til Scumm Bar og tale med pirat-lederne. Her får Guybrush tre prøvelser som han skal igennem for at blive pirat. Der er en zombie-pirat ved navn Le Chuck som føler at han bliver truet af Guybrush på Melee Island og sætter derefter efter Guybrush. Guybrush og Le Chuck er begge forelskede i den samme kvinde som hedder Elaine Marly og er guvernør på Melee Island.

Spillet fortsætter i fire fortsættelser. Det er de tre første Monkey Island-spil som er gode ligesom filmene. LucasArts har lavet meget andet. De har også lavet Zack McKracken, to Indiana Jones-spil, et spil over The Labyrinth til Commodore 64 og meget andet. Ron Gilbert som har lavet Monkey Island fik aldrig rigtigt fortalt hvad Monkey Islands hemmelighed er. Det skulle have været i det tredje spil men Disney opkøbte LucasArts. I Monkey Island 2 er der også en Disney Park med i spillet. Ville Ron sige noget om opkøbet?

Meget af Monkey Island har overlevet ind i *Pirates of the Caribbean*. I den nye PC5 er der en skurk som hedder Salazar. Denne var en spansk kaptajn som havde næsten ryddet alt hav for pirater. Jack Sparrow, som er pirat og hovedperson, lokkede Salazar ind i den bugt, hvor han døde men ikke kunne dø pga. magien i bugten. Han lever som udød ude efter hævn på Jack Sparrow. Han bliver senere sluppet fri af bugten. Så går den vilde skattejagt på at finde Poseidons spyd som kan sætte havets kræfter fri. Der er gamle kendinge med og nye.

Plottet i PC5 er rodet. De har prøvet at finde det som gjorde de tre første film gode men de er ikke lykkes. Det er ligesom spillene. Skuespillet i filmen er godt men de har ikke lavet Jack Sparrow sej som i de første film. Der er plothuller, ting som ikke hænger sammen og ting som er dårligt udførte i filmene.

Jeg vil give filmen 5 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søb

Wonder Woman

Film, USA 2017, 141 min.

Instr.: Patty Jenkins

Medv.: Gal Gadot, Chris Pine, David Thewlis, Connie Nielsen, m.fl.

NB: Jo, der er SPOILERE her – se helst filmen inden du læser nedenstående.

Med den nye *Wonder Woman*-film har vi endelig fået en film med det sidste medlem af DC Comics' "trinity"-trekløver som er i samme (retfærdighedens) liga som de to andres bedste film, som vi dog skal over et kvart århundrede tilbage i tiden for at finde: *Superman I-III* med Christopher Reeve og Tim Burtons første *Batman*-film. Det holdt hårdt, men nu er der endelig hul på bylden, også hvad angår superheltefilm i det hele taget. Forhåbentlig åbner *Wonder Woman*s succes op for muligheden for en *Black Widow* solo-film med Hollywoods højst betalte kvindelige skuespiller, Scarlett Johansson. Joss Whedon skulle desuden have en *Batgirl*-film på vej. Og Sony, som har rettighederne til de

Spider-Man relaterede figurer, har også meddelt at de vil producere *Silver & Black*; en film med de seje kvindelige Marvel-figurer Silver Sable og Black Cat. Og vi glemmer selvfølgelig ikke Marvel Studios' kommende *Captain Marvel*. Forhåbentlig vil der komme mange flere film med superkvinder, nu da *Wonder Woman* har banet vejen.

Joss Whedon blev jo for ti år siden hyret til at lave en *Wonder Woman*-film. Producenterne endte med at forkaste hans ideer og aflyse projektet, da de ikke delte hans vision, men et af de hovedelementer som Whedon bidrog med, var at filmen skulle foregå under Anden Verdenskrig. Filmen vi nu har fået foregår jo under Første Verdenskrig, så man kan sige at de nok alligevel har brugt en variation af Whedons idé. Og det er en fin idé, som ligesom mange andre elementer i den nye film kommenterer på diverse historier fra WW-tegneserierne.

Wonder Woman starter som Diana, en amazone på paradysøen Themiscyra, hvor et folk af kvindekrigere lever i magisk isolation fra omverdenen. Hun er datter af krigerdronningen Hippolyta, som her spilles af den blonde (og danske) Connie Nielsen. I tegneserierne er Hippolyta imidlertid som snydt ud af næsen på den mørkhårede Diana, og det er endda blevet etableret at den *Wonder Woman* der rendte rundt i tegneseriernes DC-univers i 40'erne, under Anden Verdenskrig, var Hippolyta. I de senere tegneserier (siden George Pérez revampede figuren i 1987) er Diana helt ung; omkring de 20, og sendes til "mændenes verden" som goodwill-ambassadør for Paradysøen. I den nye film er der lavet om på dele af denne historie. Diana er nok stadig omkring 20 da hun mod sin mors vilje tager til mændenes verden for at kæmpe for fred i slutningen af Første Verdenskrig, 1918 (hvilket jo gør hende til over 100 år gammel i filmens 2017-rammefortælling,

men det er OK, for hun ældes ikke). Jeg har kun ét stort kritikpunkt ved filmen, og det er at det ikke giver nogen mening overhovedet at Hippolyta ikke vil kamptræne den unge Diana. Vi hører at krigsguden Ares, hvis han har overlevet en tidligere kamp, vil komme efter Diana, og derfor er det selvfølgelig kun det eneste rigtige at kamptræne hende. Men Hippolyta går rundt i en beskyttelsesberuselse hvor hun har overbevist sig selv om at Ares nok aldrig kommer, men det er da noget af en dum chance at tage - og fuldstændig ukarakteristisk for en hel kultur af krigerkvinder. Det er det eneste væsentlige element i filmen som ikke fungerer. Heldigvis insisterer Diana på at kamptræne sig i hemmelighed, og tager også på eget initiativ ud for at finde og bekæmpe Ares, da en spion fra krigen nødlander på Paradisøen.

Et lidt mindre kritikpunkt er at Dianas kampstøvler har høje hæle! Argh - sådan noget er det umuligt at slås i. I tegneserien smed de hælene ud i 1987, og så vidt jeg ved har hun aldrig haft dem siden. I 2009-tegnefilmen var der en sjov scene hvor hun fik smidt et par højhælede støvler i hovedet under en kamp, og brugte et sekund på at undre sig over dem. De giver jo ikke mening for en kriger.

Herfra har jeg dog kun stadig mere positive ting at sige om filmen. Både handlingen og dialogen er fyldt med gode ting. Det er et skønt kunstgreb at Diana tror at Ares har orkestreret hele Første Verdenskrig, og både seeren og Dianas mandlige følgesvende i filmen begynder langsomt at tro på at denne dybfølte overbevisning måske er rigtig. Virkeligheden viser sig at være lidt mere kompleks, og involverer også en tysk kommandør der får superkræfter af superskurkinden Dr. Poison. Det er en ægte overraskelse da det afsløres hvem Ares er, og så kommer selvfølgelig den store afsluttende kamp, som nogle (da

ikke helt ukorrekt) har betegnet som et "CGI-helvede". En del anmeldere skriver at de godt kunne lide filmens første del, mens de var mindre vilde med det klimatiske CGI-lir. For mig er det lige omvendt; det er denne slutsekvens der får filmen helt op og ringe. En af de ting som får mig til at acceptere og tilgive CGI-spektaklet er at det understøtter den bronze- og ild-farvede ikonografi som Wonder Woman i de senere år har fået tildelt via en række flotte tegninger, nogle af dem lavet af fans, og som også går igen på WW-fimplakaterne. Det skaber et mere episk look for figuren.

Men den største grund til at slutsekvensen er megafed er historie-baseret. Det afsløres i denne kamp mod Ares at Diana faktisk er datter af Zeus, og derved selv en gudinde. Da hun selv indser dette får hun et powerboost som bl.a. gør at hun kan flyve - ligesom i tegneserierne! Og så hænger hun ellers krucifiksisk i luften som en hævnende engel, der regner retfædighed ned over Ares. Eller som en frelser - en kvindelig Jesus. Ja, man kan faktisk med stor ret hævde at de tre græsk-mytologiske aktører, Zeus, Ares og Diana her med overlæg nærmere repræsenterer Gud, Lucifer og Jesus i den kristne trosverden - og dermed er Diana præcis gjort til den messiasfigur som flere berømte tegneserieforfattere mener at den arketypiske superhelt repræsenterer. Bemærk hvordan Bryan Singer gjorde det samme med Superman i sin 2005-film (som desværre var ret mislykket på de fleste punkter). Og i tegneserien har Diana faktisk også været gudinde i en eller to storylines, så filmens handling er upåklageligt underbygget af forlægget.

Nu er der endelig en kvindelig superhelt på film som ikke står tilbage for sine mandlige modstykker i frelsersymbolikken. Jeg elsker denne slutning som på næsten kosmisk vis gør Wonder Woman til netop den

magtfulde primærheltinde som hun er i tegneserierne. Vi har fået en film som er Wonder Woman værdig! En gudindefilm.

Karakter: 9 stjerner ud af 10.

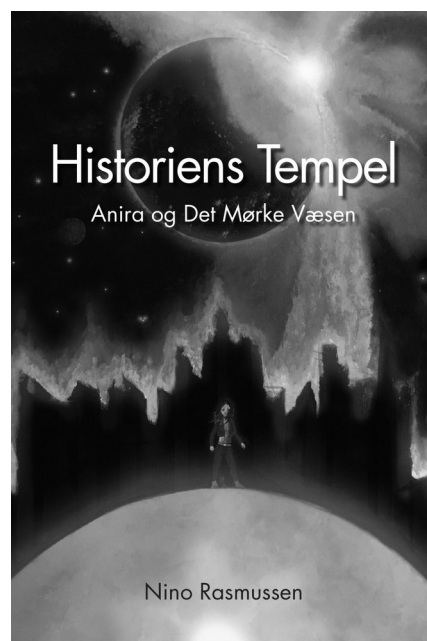
Tue Sørensen

Historiens Tempel – Anira og Det Mørke Væsen

Roman af Nino Rasmussen

Kahrius, 2015

176 sider, 150 kr.

Anira bliver reddet fra et overfald af en mystik mand. Det viser sig dog at det ikke var et rent tilfælde at den mystiske mand var til stede. Han har overvåget hende, og det viser sig at han kender hendes far.

Aniras verden er i fare, og Eusuna er kommet for at redde hende, inden den går til grunde. Redningen ender med at ske i hast, for et mørkt skyggevesen dukker op, og Eusuna må hurtigt hive Anira med ind i en portal og væk fra Jorden. Hun kommer til en fremmed magisk verden, som det dog viser sig at hun lidt hører hjemme i, da hendes far oprindeligt var fra denne verden. Hun var dog uvidende om dette og skal nu til at lære hvilke verden det er hun er kommet til.

Det mørke væsen har destru-

eret flere verdener, men der er folk derude der tror at Anira måske kan være den person der kan stoppe væsnet.

Dette er en mørk og dystert fantasy fortælling, hvor Anira må igennem mange farer i den nye verden hun er kommet til. Heldigvis møder hun flere på hendes vej der kan hjælpe, bl.a. en kæmpe slangepige der starter med at sluge Anira, men som hun senere bliver venner med. Der er god fart over handlingen, og historien bliver aldrig kedelig, men kan dog komme til at virke lidt rodet med alt det den gerne vil nå.

Thomas Winther

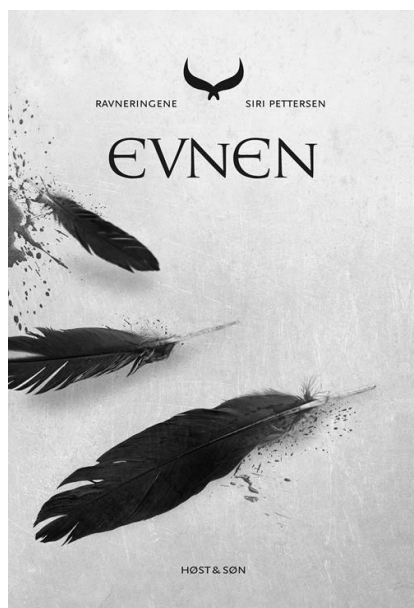
Evnen

Fantasyroman af Siri Pettersen

Originaltitel: *Evna*

Høst & Søn, 2017

468 sider, 190 kr.

Evnen er tredje og sidste bind i norske Siri Pettersens episke fantasy-serie om Odinsbarnet Hirka, der blev født uden hale.

Hirka er opvokset i Ymslanda, hvor folket er af Ymsæt, men som 15-årig finder hun ud af, at hun er menneske, hvilket forklarer hendes manglende hale. Samtidig bliver hun involveret i et gryende opgør mellem Mannfalla og det selvstændige Ravn-

hov. Og ikke mindst i de indbyrdes intriger og magtkampe i Mannfalla hvor Hirkas eneste barndomsven, stolearvingen Rime An-Eldrin mod sin vilje befinder sig.

For at redde Rime forlader Hirka i slutningen af bind 1 Ymslanda via Ravneringene, en portal mellem forskellige verdener, og hun ender i vores verden. Men heller ikke i menneskenes verden er Hirka i sikkerhed. Her har Graal af Dreri-folket nemlig levet i eksil i tusind år, siden han og broderen Naiell stod på hver sin side af den store krig.

Sideløbende følger vi Rimes forsøg på at overbevise Rådet i Mannfalla om, at deres verden er i fare for at blive invaderet af De Blinde, imens han også forsøger at finde en vej til at få Hirka tilbage til Ymslanda. Bind 2 slutter med et voldsomt opgør, hvor Naiell dør, og Hirka opdager, at Graal er hendes far. Det sender Hirka til en ny verden, hvor hun håber på endegyldigt at redde Rime og stoppe krigen mellem Ymsæt og De Blinde.

Her i tredje bind tumler Hirka lige ud i en snestorm. Graal har via Ravneringene sendt hende til Dreyssil hvor Umpiri-folket (De Blinde) bor, og hvor Graals folk venter hende. Som Graals datter har Hirka en høj status, men hun lever på ingen måde op til familiens forestillinger. Umpiri er høje, stærke væsener med kløer og hugtænder. De heler lynhurtigt, føler ikke kulde og aner intet om frygt. Men Hirkas komme er tegnet på, at det igen er muligt at rejse mellem verdenerne, så hun skal oplæres i Umpiri-skikke, så hun kan stå i spidsen for Dreris invasion af Ymslanda, hvor de vil tilbageero-bre Evnen.

Hirka håber derimod på at kunne stoppe krigen, men det går snart op for hende, at Umpiri lever efter helt andre regler. Så mens hun forsøger at finde en udvej, underkaster hun sig sin oplæring, og undervejs snubler hun over en farlig hemmelighed.

Siri Pettersen fortæller sin hi-

storie gennem to spor, hvor hun skiftevis tager læseren med til Ymslanda, hvor rådsmanden Darkdagger er i færd med at overtage Rådet og udslette Rime og Kolkagga; og til Dreyssil hvor Hirka desperat forsøger at finde en måde at stoppe Umpiri fra at invadere Ymslanda. Det er en effektiv måde at skabe suspense, fordi læseren hele tiden efterlades med en cliffhanger, og jeg følte mig da også konstant fristet til at læse videre for at få vide, hvad der nu skete.

Jeg er meget begejstret for Siri Pettersens serie, og *Evnen* er en forrygende afslutning på en eventyrlig serie. I hvert bind har Pettersen skabt nye og fantastiske verdener, og både Ymslanda og Dreyssil er fascinerende steder, der sagtens kunne udforskes mere.

Personerne er spændende og nuancerede, og Pettersen falder heldigvis ikke i fælden med at lade Hirka udvikle sig til en utroværdig YA heltinde. Og selvom Pettersen har serveret masser af action og drama undervejs, så samler hun ubesværet alle trådene i en troværdig og overbevisende slutning.

I det hele taget er der ikke meget skidt at sige om serien, som da også sagtens kan læses af voksne. Siri Pettersen har vundet flere priser og fået anerkendelse langt ud over Norges grænser, ligesom serien er solgt til filmatisering. En klar anbefaling herfra, og så glæder jeg mig til at se, hvad Siri Pettersen kaster sig over at skrive næste gang.

Jette S. F. Holst

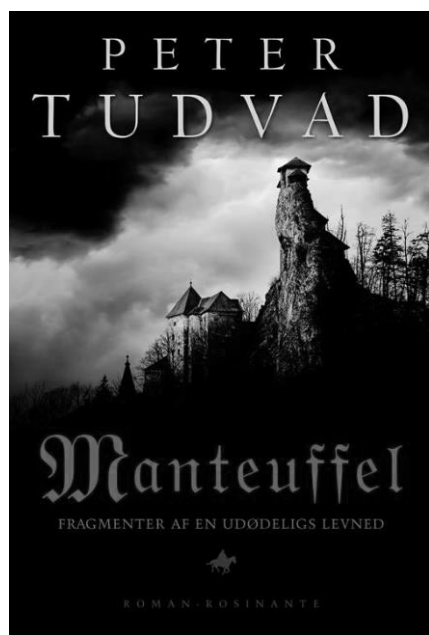
Manteuffel

Fragmenter af en udødeligs levned

Roman af Peter Tudvad

Rosinante, 2016

417 sider, 220 kr.

Filosoffen og forfatteren Peter Tudvad er først og fremmest kendt i offentligheden for sit arbejde om Søren Kierkegaard. I *Forbandelsen* fra 2013 viste han, at han også havde skønlitterære ambitioner, idet portrættet af Kierkegaard i denne bog tog form af en 'biografisk roman' – en formidlingsform, der ligger godt i forlængelse af Kierkegaards egen. Det kommer derfor heller ikke som nogen overraskelse, at hans nye skønlitterære værk, *Manteuffel*, også er en historisk roman. Udgangspunktet er tiden omkring Reformationen, og ud over protestantismens fremmarch er den europæiske antisemitisme et væsentligt tema, hvor der trækkes linjer frem til Nazitysklands ideologi og sværmen for "germansk" okkultisme. Timingen virker bevidst i forhold til Luther-jubilæet, og igen er der tale om historiske perioder og idéhistoriske strømninger, som Tudvad har beskæftiget sig fagligt med. Mere overraskende er det derimod, at Tudvad med *Manteuffel* også har valgt at skrive en vampyrroman.

I en rammefortælling gør Tudvad selv et lærd fund på et forskningsbibliotek i Tyskland. Ved en fejl får han udleveret noget, der viser sig at være en samling breve og optegnelser fra det 16. og 17. århundrede – eller et falsum fra nazitiden, hvilket naturligvis ikke gør det mindre interessant, men til en kilde til nazitidens tænkning frem for til Reformationens Europa. I hemmelighed affotograferer han manuskriptet, renskriver og oversætter det for at lade det udgive som roman. Teksterne er angiveligt mestendels forfattet af en ukendt tysk greve, Friedrich von Manteuffel, og rummer dele af hans dagbog, brevvekslinger med Martin Luther, den fiktive Maria del Rey og den historiske grevinde Elizabeth Báthory, der er gået over i legenderne som Draculas kvindelige modstykke, samt retsprotokoller fra en kætterproces mod Manteuffel i 1612. Eftersom de første optegnelser er fra 1525, hvor Manteuffel ikke er en ganske ung mand, burde han således for længst være død af alderdom. Undervejs er greven imidlertid blevet vampyr og udødelig og er ikke ældedes synligt i de forløbne ni årtier.

Stilen er den tungt litterære, hvor forfatteren ikke gør nogen beskedne forsøg på at nedtone sin lærdom, men garnerer teksten med længere, uoversatte citater på blandt andet latin og italiensk, der dog ikke er nødvendige for at forstå bogen, men bare skal virke autentiske og stemningsskabende. Som historisk roman rummer bogen mange af de unoder, man kan støde på i denne genre: Det er, som om al researchen er kommet med i teksten i stedet for at træde i baggrunden og lade personerne og tiden ånde og leve. Dagbøger og breve redegør i unødvendige detaljer for forhold, der burde være underforstået viden i samtiden (og stilistisk variation mellem de forskellige fortællerstemmer er der heller ikke meget af, hvilket

yderligere reducerer dem til talerør for historisk formidling). Men når det ikke sjældent er sådan i historiske romaner, skyldes det ikke *kun*, at forfatteren mangler disciplin. Det er med denne faktaophobning som med den tilsvarende faktaophobning i 'hård' science fiction: Den er der, fordi der er læsere, der *nyder* disse belærende passager, uagtet at den burde være forbedret faglitteratur og formidles mere elegant og indirekte i et skønlitterært værk. Og jeg er selv til dels en af disse læsere – ikke sådan at jeg ikke kan anføre det som et kritikpunkt, men det keder mig langtfra, og jeg slugte da også *Manteuffel* næsten i ét stræk. Tudvad henviser sig velsagtens også til det publikum, der i forvejen læser og værdsætter hans faglitterære værker.

Så vidt er der altså tale om en forventelig type roman fra en akademisk forfatter. Men så er der vampyrmotivet. Tematisk er det knyttet til de teologiske stridigheder ved at udgøre et vrængbillede på det traditionelle kristne evighedshåb (ligesom blodrusen er et vrængbillede på nadveren): Ved at være bundet til jordelivet og ikke kunne dø legemligt er Manteuffel bogstaveligt talt hinsides frelse, og hans største forbrydelser er således heller ikke de uskyldige, han ombringer for at næres ved deres blod, men de tilfælde, hvor han bevidst vælger at gøre offeret til vampyr som sig selv, så vedkommende både bliver smittet med ugudelig blodtørst og berøvet sin sjæls frelse. Manteuffel er til at begynde med en glødende protestant, der som repræsentant for øvrigheden ser sig selv som Guds værktøj, lytter til Luthers nok så bekendte opfordring til fyrsterne om at slå Bondekrigens oprørere ned som gale hunde og følger den med en nidkærhed, som selv Luther ender med at måtte sige fra over for. Men da han selv i kraft af sin fysiske udødelighed bringes hinsides nåden, tager han i sti-

gende grad form af en Guds modstander eller for udenforstående iagttagere ligefrem Antikrist.

Romanen har en vældig ambition om at gøre op med den romantiske vampyrmyte – ikke kun den moderne, øhm, tandlerøse *Twilight*-vampyr, men også den i ældre forstand romantiske blod-suger fra Stokers *Dracula* til Anne Rice. Sandt er det da også, at det er umuligt at fatte sympati for grev Manteuffel, der snarere end at udgøre den inkarnerede ondskab altså udvikler sig til det i én forstand langt mere skræmmende indbegreb af den gryende modernitet: et væsen *jenseits von Gut und Böse*.

Måske fordi dette opgør kommer udefra – således at forstå at Tudvad ikke har nogen forankring i den moderne horrorgenre – lykkes det ikke, eller det er i hvert fald en meget tvetydig sejr. Resultatet bliver nemlig en gennemført *klassisk* roman, der ikke negerer, men tværtimod og helt uironisk genopliver den *Gothic*, der på dansk rettelig betegnes som *skrækromantik*. For vist er Manteuffels blodtørst mere oprindelig og primitiv end hos Stokers transsylvanske gentleman, men han er dog stadig greve og lærd og holder til på et afsides beliggende slot. Han ligger før Victoriatidens fortrængte seksualdrift (der i nyere og mere frigjorte tider slippes fri med vampyren som sexsymbol), men selv om der hverken er krystallsekreter eller kjolesæt, rummer *Manteuffel* al sin råhed til trods et vist mål af dekadence. Vi slipper for en cameo med Vlad Tepes, men får i stedet et værdigt modstykke i grevinde Báthory. Selv om også hun er bragt mere tilbage til sit historiske udgangspunkt, kan bogen ikke sige sig fri for en decideret skrækromantisk svælg i myrderierne. Det er mere effektivt de steder, hvor volden gøres realistisk frastødende, som i autentiske skildringer af krigshandlinger. Og formatet med rammefortællingens lærde fund og de

hemmelige, efterladte papirer er så 'gotisk' som adelsmandens ensomt beliggende slot. Det eneste moderne – som til gengæld er romanens genistreg – er den diskrete mulighed for en læsning, hvor hele teksten er et falskneri fra 1930'erne. Så i stedet for at lade protestantismen, antisemitismen og Guds død pege frem mod naziperiodens tidsånd bliver den et aktstykke fra netop denne periode.

Manteuffel er en bog, der vækker en vis modstand hos læseren. Forfatterens demonstrative lærdom nærmest fordrer, at man skal lade sig dupere – og det er imponerende, men stor akademisk akkuratessse skaber ikke i sig selv stor litteratur. Samme modstand vækker den noget arrogante ambition om at frelse horrorgenre fra sig selv. Når folk kommer anstigende til en tradition udefra, kan resultatet blive originalt og højne den litterære standard – men de kan også ende med at genopfinde hjulet. Koblingen mellem vampyrens drik og den kristne nadver, såvel som forholdet til det gammeltestamentlige forbud mod at spise blodet, da det er selve livet, er ingenlunde nye temaer i vampyrlitteraturen, selv om de sjældent behandles så eksplicit som her eller med Tudvads teologiske og historiske lærdom. Min konklusion er altså, at *Manteuffel* er en kompetent genoplivning af den "gotiske" roman, på trods af at den præsenterer sig som et forsøg på at lægge skrækromantikken i graven. (Men sådan er det jo med vampyrer – de rejser sig op igen, netop som man tror, man har fået has på dem). At foretage et sådant genoplivningsforsøg helt uden ironisk distance i 2016 er enten meget prætentivt – eller meget, meget modigt. Eller måske begge dele. Jeg tager hatten af for ambitionen.

Stig W. Jørgensen

Akerons Porte

Roman af Niels E. Nielsen
Science Fiction Cirklen, 2016
Originaludgave 1976
233 sider, 249 kr.

For flere hundrede år siden var der krig mellem menneskene på landjorden og deres slavebyer på havbunden. En krig der endte med ødelæggende klimaforandringer, så isen nu år for år rykker længere og længere sydpå og tvinger den stadig mindre befolkning i Vaalheim i knæ.

Også dværgene fra Akeron på havets bund bliver færre og færre. Selvom maskinerne stadig virker og holder dem med ilt, mad og alle øvrige fornødenheder, så lider deres børn af blod-sot og mange dør, før de bliver voksne.

Alligevel består hadet mellem de to befolkninger. I Vaalheim hersker broderskabet Riddere af Isen. Øverst sidder jarl Eriksson og hans datter Kristin, Isens Dame. Livet her er hårdt, med stadig kortere somre og dermed mindre mulighed for at skaffe mad. Tidligere tiders viden er stort set gået tabt, og byens befolkning lever i fattigdom.

I byen er også krigsfangen Oin, en havdværg der blev fanget som spion, og har trællet for Vaalheim i fem år. Men nu er friheden inden for rækkevidde.

Under Høstfestens dag hvor alle byens borgere er samlet, lykkes det for Oin at befri sig fra sine lænker. Med snilde og held kidnapper han både jarlen og Kristin, og skarpt forfulgt af ridderne lykkes det ham at nå ud til havet, hvor hans ubåd stadig venter. Nu går turen til Akeron, og med sig har han arvefjendernes hersker.

Jeg er meget begejstret for Niels E. Nielsen, som i mine øjne er en af Danmarks største science fiction forfattere. *Akerons porte* udkom første gang i 1976, og er nu kommet i genudgivelse fra Science Fiction Cirklen. Åbenlyse trykfejl er rettet, ligesom der er foretaget enkelte mindre sproglige ændringer. Ellers er her tale om en gengivelse af førsteudgaven, og det kan naturligvis mærkes på sproget.

Nielsen har en lidt altmodisk skrivestil, hvis tone man enten kan lide, eller hurtigt bliver træt af. Jeg hører til de førstnævnte. Her i "*Akerons porte*" passer stilen også rigtig godt, idet handlingen udspiller sig i en fremtid, hvor fortidens feudale samfund er blevet hverdagens barske vilkår, og hvor de nordiske sagn og myter er traditionen.

I hvert fald så længe vi befinder os i Vaalheim. For i Akeron lever teknologien stadigvæk, omend befolkningen heller ikke her forstår at udvikle nyt. I stedet lever de en drømmende tilværelse, hvor håbet er, at isen vil knuse Vaalheim, så der atter kan blive plads til dværgene på landjorden.

Oin prøver at vække sit folk til handling ved at bringe arvefjendens øverste med sig tilbage til Akeron. I stedet ender det med, at Oin, jarl Eriksson og Kristin begiver sig ud på en lang og ukendt færd for at nå frem til Ildtræet, som sagnene siger, kan standse isen. Spørgsmålet er dog, om fjenderne kan glemme fortiden og skabe en ny fremtid sammen ...

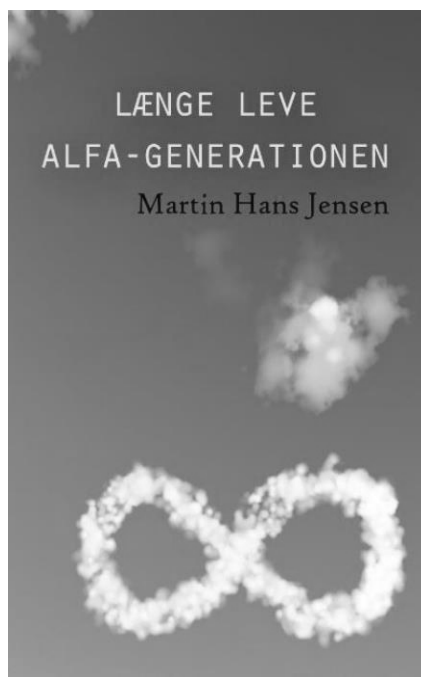
Niels Dalgaard har skrevet efter-

ordet, hvor han bl.a. kommer ind på, at Niels E. Nielsen her i romanen låner lidt fra fantasygenren. Som altid er det interessant at læse Dalgaards analyse af romanen, som er skrevet under den kolde krig, hvor frygten for en atomkrig var reel.

Selvom romanen bruger udtryk som mikrofilm og magnetbånd, så er indholdet på ingen måde gammeldags. *Akerons porte* er elementært spændende, og indeholder samtidig også den samfundskritik, der kendetegner Nielsens forfatterskab. Jeg synes stadigvæk, at romanen holder, og kan kun takke Science Fiction Cirklen for deres store arbejde med at genudgive Niels E. Nielsens værker, så nye generationer også kan læse ham.

Jette S. F. Holst

Længe Leve Alfa-Generationen Science Fiction Roman af Martin Hans Jensen Books on Demand, 2016 114 sider, 120,- kr.

Længe leve Alfa-Generationen er Martin Hans Jensens debutroman. Vi følger den 26-årige Mikkel i året 2036. Mikkel betegner

sig selv som 'last mover'. Han er altid sidst med det nye og holder stadigvæk meget af både sin mikrobølgeovn og sin pladespiller. Først sent udskiftede han sin mobiltelefon med en BodyScreen – men naturligvis til en af de tidligste modeller. Så da produktet Eternal Life Oil – ELO pludselig dukker op på markedet er Mikkel naturligvis skeptisk.

ELO er en pille, der stopper aldringsgener og genstarter ungdomsgener, og selvom firmaet bag ikke lover, at man kan leve for evigt, tør de godt garantere et liv på mindst 150 år OG med forbedret livskvalitet.

Mikkel har mange overvejelser om ELO. For ham virker det helt forkert at forlænge livet kunstigt, og han er sikker på, at menneskeheden vil stagnere, hvis man kunne leve for evigt. Men vennerne er helt uenige. I en diskussion påpeger Mikkel, at mennesket ikke bør lege Gud og rode sig ud i noget, man ikke ved, hvad fører til, men til det svarer en veninde, at det samme argument blev brugt, da man opfandt penicillinen, og den vil ingen jo undvære.

Så da Mikkel møder pigen Emma, som også ser ELO som en gevinst for menneskeheden, begynder han at genoverveje sin beslutning. Samtidig åbner Emma hans øjne for en helt anden problemstilling ved ELO, nemlig at kun de velhavende har råd til at købe det gennem hele livet. Og den uretfærdighed vil Emma gøre noget ved.

"Længe leve alfa-generationen" er ikke en science fiction roman med fokus på den teknologiske eller samfunds-mæssige udvikling, men snarere en kortroman der diskuterer dilemmaerne ved at leve for evigt. Vil menneskeheden stagnere, hvis vi kan leve evigt? Hvad nu hvis din bedste ven vælger at blive gammel for øjnene af dig? Osv.

Historien virker rettet mod et ungdomspublikum. Dels på grund af det korte omfang og letlæselige sprog; dels fordi ro-

manens etiske overvejelser virker lidt overfladiske. Dog er selve sprogtonen ikke så ungdommelig, og særligt personernes samtaler virker kunstige.

Endelig er slutningen meget 'happy-go-lucky'-agtig, men jeg indrømmer, at jeg er en sur gammel kone, der har svært ved at være særlig optimistisk på menneskehedens vegne.

Jeg kunne godt have ønsket, at Martin Hans Jensen havde gjort mere ud af at beskrive samfundet i 2036. Ved at bruge den gammeldags Mikkell som hovedperson synes jeg, at forfatteren slipper lidt for let om ved den del. Vi hører hvordan Mikkell har et gammeldags 8 til 16 job, men får ikke at vide hvordan flertallet af befolkningen tjener penge, andet end at de er 'freelancere'. Ligeledes er mikrobølgeovnen et eksotisk levn fra fortiden, men ikke noget om hvordan man så spiser. Men det er selvfølgelig forfatterens ret.

Når alt dette er sagt, er *Længe leve Alfa-Generationen* dog en hæderlig debut. Den er hurtig læst og kan godt give den unge læser lidt at tænke over, mens den erfarne læser vil mangle lidt kalorier efter endt læsning.

Jette S. F. Holst

Heksens Kald

Fantasyroman af Mette Sejrbø
Candied Crime, 2015
478 sider, 198,- kr.

Begær, blod og fantasygenrens svar på Romeo og Julie – 1. bind i Mette Sejrbos Ulfhedinsaga har det hele.

18-årige Emilie er en stille og genert pige. Hun er netop startet på HF og møder her sin nærmest diametrale modsætning, Maria, der dyrker Goth og er både selvstændig og udadvendt. De to bliver mod alle odds veninder, og det er Maria, der endelig overtaler Emilie til en bytur i Grotten, et diskotek for Gothic-entusiaster med en særlig afdeling for

De Royale – de smukke og rige, som alle misunder.

Under besøget i Grotten får Emilie for første gang øje på den karismatiske Sebastian, der tilhører De Royale, og han tænder helt nye fornemmelser i hende. Samtidig begynder hun at se lidt til den søde, nye HF-studerende, Jonas, som hun hjælper med at læse op på pensum.

Men Sebastian er langt over Emilies liga, og Jonas sender miksede signaler, så Emilie er ved at blive rundtosset. Værre bliver det, da hun tager med til en Wicca-sabbat med én af Marias bekendte, og opdager at hun tilsyneladende besidder kræfter, hun slet ikke var klar over.

Så da hun dagen efter nærmest bliver bortført af tre kvinder, der påstår, at de er vølver, og at Emilie er kaldet til at hjælpe med at bekæmpe et ondt, ukendt Mørke, aner hun ikke sine levende råd. Skal hun følge vølverne, der arbejder for at opretholde naturens balance? Skal hun glemme alt og følge sit hjerte? Og hvad er det for et Mørke, der truer balancen, og som vølverne mener, at Emilie har en plads i kampen mod?

Heksens kald er første bind i Mette Sejrbos Ulfhedinsaga, en mytologisk fantasyserie for unge og voksne. Fortællingen er bygget op omkring den nordiske mytologi med dens sagnvæsener og Wicca-kulten med sin forank-

ring i naturmagi og ønsket om at leve i harmoni med omverdenen. Oveni smider Sejrbø så både vampyrer og varulve ind i ligningen, og laver således en krølle på det vi tror, vi ved.

Det mærkes tydeligt, at Mette Sejrbø har lagt et kæmpearbejde i researchen til bogen. Hun får flettet et hav af detaljer ind om Wicca kulten, om runetegn, om urters helbredende virkninger (og det modsatte), om jætter, elvere, lygtemænd og så videre, uden at det på noget tidspunkt føles opremsende eller bliver kedeligt.

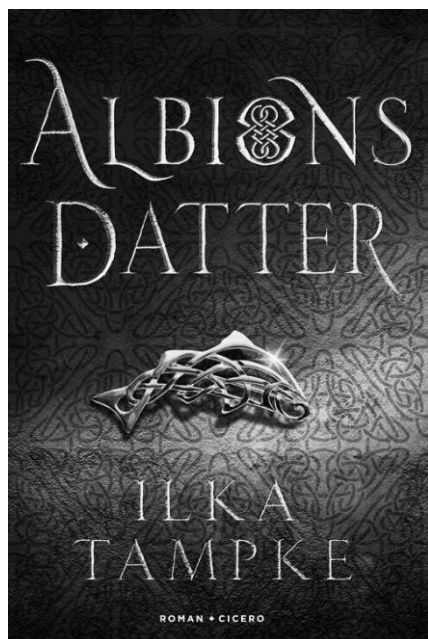
Hun er også en underholdende forfatter, der skriver levende, og får scenarierne til at køre som en indre film bag øjnelåget under læsningen. Her er både spænding, erotik, humor og gys, og historien fortælles flydende med spændende skift i fortælle-stemmen, som meget vellykket opbygger suspense undervejs. Det jeg står lidt af på, er Emilie som det attråværdige omdrejningspunkt for alle de overnaturlige væseners interesse. Det er bestemt ikke fair overfor Mette Sejrbø, hvis hovedperson er langt mere nuanceret og interessant, men jeg får simpelthen Bella-fobi over det set-up. Jeg dog samtidig sikker på, at alle fans af *Twilight* m.m. ikke har det mindste imod det, så jeg er godt klar over, at det er min helt personlige fordom, som ikke bør tælle negativt her.

Langt det meste af *Heksens kald* læste jeg med stor fornøjelse, og det var fedt at nå slutningen og blive snydt. Jeg troede, at jeg havde regnet det hele ud, men Sejrbø smed lige et twist ind, som jeg overhovedet ikke havde set komme. Så selvom jeg tror, at jeg ved, hvad bind 2, *Varulvens forbandelse* handler om, så kan det være, at jeg tager helt fejl.

Jette S. F. Holst

Albions datter

Fantasyroman af Ilka Tampke
Oversat af Marie Kopp efter
Skin
Cicero, 2016 378 sider, 190,- kr.

Pigen Ailia fødes i år 28 e.Kr. i det sydvestlige Britannien. Hun bliver fundet efterladt på dørtrinnet til Stammedronningens køkken, og ved derfor ikke, hvem hendes forældre er. I stedet vokser hun op som Madmors køkkendatter i Stammedronningen af Det Nordlige Durotrigas tjeneste.

Fordi Ailia ikke kender sine forældre, betragtes hun som født uden 'skind'. Mennesker uden skind er ikke knyttet til noget totem, og derfor er deres sjæle skrøbelige og ikke forbundet til Sangen. Uden skind står man udenfor fællesskabet, afskåret fra læring og uden at kunne deltage i ceremonierne som andet end tilskuer.

Takket være Madmor lærer den videnbegærlige Ailia dog al ligevel om urternes helbredende virkninger, og hun accepteres i det store hele af fællesskabet. Således deltager hun i Beltanefesten, hvor de unge jomfruer løber gennem bålet og finder en bål elsker, og til Ailias store overraskelse vælger den fornemme Ruthur af Cad hende.

Det bliver starten på en tur-

bulent tid, både for Ailia og for Britannien. Romerne står nemlig klar til at invadere landet, og stammerne er splittede i, hvad de skal gøre. Nogle – heriblandt Ruthur som er blevet oplært til soldat i Rom – holder på, at man skal hilse romerne velkommen og underlægge sig kejseren. Andre vil slå for at bevare selvstændigheden, og ikke mindst for troen på Mødrene og druidernes lære.

Ailia er overbevist om Mødrenes sandhed og tørster efter at kende sit skind, så hun kan lære mere. Samtidig er hun splittet mellem de to unge mænd, Ruthur og den mystiske Taliesin, som hun møder i den forbudte skov. Og mens Ailia langsomt overbevises om, at hun har en rolle at udføre for Mødrene trods sin mangel på skind, sætter romerne over den Engelske Kanal.

Forfatteren, Ilka Tampke, blander historisk fiktion med baggrund i et godt research-arbejde, sammen med fantasy i *Albions datter* og skaber et veludbygget univers hvor druidernes og Mødrenes verden fremstår gennemført og troværdigt. Samtidig skriver hun godt, og historien om Ailia rummer både spænding, dramatik og kærlighed med en åben slutning, der lægger op til en toer. Jeg er derfor sikker på, at Tampke vil få mange tilfredse læsere, selvom jeg personligt synes, at romanen fokuserer lidt for meget på Ailias kærlighedskvaler frem for situationen i Britannien, hvor romernes kultur støder sammen med briterne.

Men det, tror jeg mere, er mit problem end bogens, og det skal ikke afholde nogen fra at tage en tur til Jernalderens Britannien.

Ilka Tampke er født i Australien, og har arbejdet som teaterinstruktør inden hun begyndte at skrive. Hun debuterede i 2015 som romanforfatter med *Albions datter*, som hun pt. skriver på en efterfølger til.

Ilka Tampkes hjemmeside er <http://ilkatampke.com.au/>

Jette S. F. Holst

Dagbog fra Zombieland

Roman af Klaus Frederiksen
Mellemgaard, 2017
226 sider, 169,- kr.

I en ikke så fjern fremtid har zombierne overtaget verden, og de mennesker der stadig er i live gør hvad de kan for at overleve. Noah bor alene i København, men har sat sig for at ville rejse igennem Danmark for at finde ud af hvordan landet egentlig ligger, og måske finde svar på spørgsmålet om hvordan det hele gik galt.

På sin rejse igennem landet møder han flere overlevende, hvoraf nogle slår ham følge. Andre kommer han i kamp med, da ikke alle er lige venligt stemte. Gruppen møder folk der skaffer sig føde ved at spise zombier, mens andre ofre fanger til zombierne i håb om at de så vil lade dem selv være. Generelt er det en tur igennem et land der er i forfald, men hvor der stadig er rester af seværdigheder tilbage.

Bogen er skrevet som en dagbog, med forholdsvis korte indlæg. Desværre så virker det til at forfatteren gerne har villet op på en stort antal dagsbogsindlæg, for flere af dem afbryder en spændende beretning med noget i stil med "men nu vil jeg gå i seng, så resten af historien må I få i morgen". Det kan også være det er et forsøg på at lave cliff-

hangers, men det virker mere forstyrrende, og er med til at trække tempo ud af bogen, og ødelægger ofte en spændende handling.

Bogen er forfatterens debutroman, og jeg tror den kunne have haft gavn af nogle kritiske beta-læsere, for der er bestemt nogle gode ideer i bogen, det kniber blot noget med udførelsen. På bagsiden sælger bogen sig som værende en dansk *Walking dead* og *Z-Nation*. Bogen formår dog langt fra det som *Walking Dead* gør godt, nemlig at skabe interessante karakterer og relationer imellem karaktererne. I bogen møder vi mange mennesker, men alle er meget overfladisk beskrevet, så når nogen dør er man som læser ikke investeret i dem, og derfor også ret ligeglad med dem.

Af en zombiebog at være, så er den heller ikke særlig blodig, og såvel zombieangreb og zombiedrab er ret tamt beskrevet.

Bogen har som sagt nogle fine ideer, men den kommer nok til at drukne i mængden af zombie-bøger, -film, -tv-serier og -tegneserier der til stadighed udkommer.

Thomas Winther

En Konges Vej – Del 1

Stormlysfortællingerne 1

Roman af Brandon Sanderson
Ulven og Uglen, 2017
714 sider, 349,- kr.

714 sider sidder man med i hånden, når man kaster sig over første del af Brandon Sandersons *Stormlysfortællinger*. Det er med andre ord, noget af en mopped-reng. Forlaget Ulven og Uglen, der satser på voksenfantasy, står bag den danske udgivelse.

I fortællingen følger vi en række af karakterer, der måske ikke umiddelbart virker til at have noget med hinanden at gøre. Den overvejende hovedperson er Kaladin. Han er egentlig kirurg, men er taget med i

krig for at beskytte sin bror. Kaladin er delingsfører i Amarams hær, hvor hans mænd forguder ham. Selv er han en kompleks karakter, der ud over at må gå grueligt meget igennem også har sin del af indre konflikter at slås med. Størst af alt er hans sorg over ikke at kunne redde dem omkring ham, i den krig der raser. Han ser sig selv som forbandet, da han altid overlever, når andre må dø.

Vi møder også den fredselkende snigmorder Szeth, der myrder løs blandt de royale. Prins Dalinar, der forsøger at finde den rette vej. Og vi møder også Shallan, der er en ung pige, der for at redde sin familie må gå i lære hos en berømt forsker med det formål at forræde hende. Hos Shallan der senere tager navnet Veil, har vi en slags klassisk dannelsesrejse fyldt med overvejelser og forhindringer.

En Konges Vej har et enormt persongalleri, og man fornemmer lige så stille, hvordan noget af det kan bindes sammen hen ad vejen, mens man begraver sig i bogen.

Det hele foregår på en planet med sten og storme med navnet Roshar, der balancerer på randen af undergang. Kløftdjævla, krige, herolder, intriger, cykliske

undergange og vild magi. Det er noget af en verden Brandon Sanderson har fået skabt. Det har også taget ham adskillige år at skrive, selv om andre udgivelser er kommet fra hans hånd i lind strøm.

Jeg har tidligere læst *Stålhjerte*, der er den første bog i hans serie om *Fortropperne*. Jeg var meget begejstret over hans ligefremme up-tempo skrivestil og fine fornemmelse for plot og strukturer. Det er nogle af de samme kvaliteter man kan finde i *En Konges Vej*. Selv om det er en noget tungere bog rent indholdsmæssigt, så er den stadig yderst velskrevet og Sanderson har bare en fornemmelse for det gode plot. Det er en dog bog, man skal overgive sig til, for det er et fremmed univers med sære ting for. Det er yderst prisværdigt, at Ulven og Uglen påtager sig at udgive (i mangel af et bedre ord) voksenfantasy, selv om det ikke nødvendigvis har det store publikum herhjemme. Endnu kunne man fristes til at sige, for det er da lidt beskæmmende, at mange stadig ikke ser det som god og lødig litteratur blot fordi det hører til kategorien fantasy. Kast dig over *Stormlysfortællingerne*. Få en ordentlig en på oplevelsen, udfordr dig selv og mærk verden blive større og mere magisk.

Det har nok ikke været verdens nemmeste opgave, men Jakob Levinsens oversættelse af mammutværket er uovertruffen. Desuden skal det lige nævnes, at det er en rigtig lækker udgivelse med kort og illustrationer.

Den anden del af *Stormlysfortællingerne* skulle komme til efteråret.

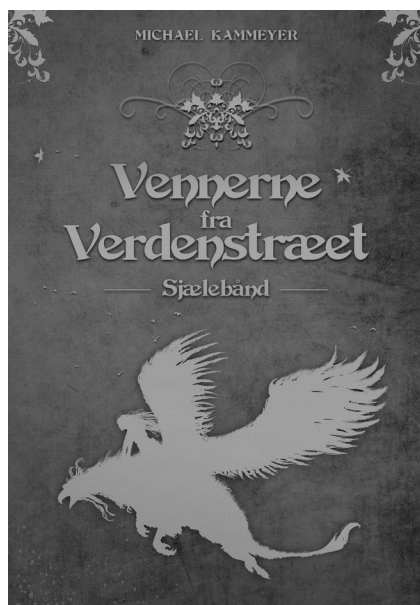
Helle Perrier

Vennerne fra Verdenstræet

Roman af Michael Kammeyer
Books on Demand, 2014
68 sider, 167 kr.

Vennerne fra Verdenstræet – Sjælebånd

Roman af Michael Kammeyer
Kahrius, 2016
86 sider, 167 kr.

Verdenstræet er et tusinde år gammelt kæmpestort træ, som mange har gjort til deres hjem og sågar oprettet små byer i dens krone. Nogle af beboerne i byen Himmelhjem er vennerne Miri, Shep, Lore og Tristan. De er af forskellige racer, bl.a. er Miri en halvelver der er ekspert i dyr og heleren Shep er et vildvæsen der minder om en blanding imellem en løve og et menneske. Lore er elver og god til at finde vej, og Tristan ligner en forvokset vaskebjørn. Alt i alt en umage flok venner, som kastes ud i forskellige eventyr.

I den først bog skal de finde fem forsvundne budbringerugler som fragter det sidste fønix æg, et æg der ikke må falde i de ondes hænder. Onde væsner optræder ikke så meget i den første bog, men der nævnes at der er onde kræfter på spil.

I bog nummer to er det egent-

ligt ikke en decideret opgave som vennerne drager ud på. Miri er blevet indkaldt til troldmændenes råd, da de har lagt mærke til de evner hun har vist. Vennerne drager med og det ender dog med et blive noget af et eventyr, da de først rejser med et luftskib der kolliderer med en grif, hvorefter de kommer til at stå over for nogle af de onde væsner.

Vennerne fra Verdenstræet er fantasy skrevet til børn, og er derfor hold i en let tone og sprog. Handlingen glider hurtigt fremad, og vennerne løser opgaverne ved at arbejde sammen, og ikke mindst ved at træffe fornuf-tige valg.

Bøgerne er flot illustreret, noget som bestemt også gør at de rammer målgruppen endnu bedre. Disse bøger vil være et godt sted at lade de helt unge læsere begive sig ind i fantasy-genren på egen hånd eller som højtlesning.

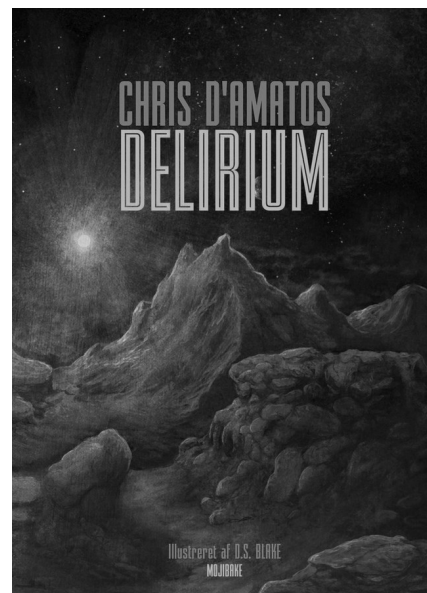
Thomas Winther

Delirium

Kortroman af Chris D'Amato
Mojibake, 2017, 40 sider

Kan findes på:
archive.org/details/delirium-web

I *Himmelskibet* nr. 40 anmeldte jeg samlingen *Malkøbing Museum*, som var udgivet af forlaget Mojibake. En af forfatterne i samlingen var Chris D'Amato. Nu har forlaget udgivet samlingen *Delirium* som er en samling kun af hans noveller. Samlingens 6 noveller er primært science fiction-noveller. Det er dog meget forskellige noveller. Der er monsterhistorien, hvor monsteret egentligt ikke er ude på at gøre skade, men det er mere blot ude for at udforske, og støder så på mennesker. Der er en historie om en tidsrejse der bliver et helvede og historien om en forsker hvis eliksir ikke kun har den ønskede effekt. Der er

historier der finder sted ude i solsystemet, og en der finder sted på en helt fremmed planet, og så er der astronauten som er vendt tilbage efter en mission uden held. Da det er ganske korte noveller så er det svært at komme nærmere ind på hvad de handler om, uden at fortælle for meget. De handler generelt om ødelæggelse, om det så er i form af et menneske, en by, hele menneskeheden eller hele universet der er offeret. Generelt er det nogle gode historier, uden at novellerne for alvor brænder igennem. Til hver af novellerne følger en fin illustration af D.S. Blake, som passer rigtigt godt til novellerne, og til den stemning af katastrofer som novellerne skildrer.

Du behøver dog ikke tage mine ord for gode varer, da en af novellerne fra samlingen er trykt i dette nummer af *Himmelskibet* med tilladelse fra forfatteren og forlaget. Det er novellen "Phobos, Deimos, Mars", der finder sted på en minestation på en af Mars' måner.

Ligesom med *Malkøbing Museum* så er bogen både tilgængelig i en printet udgave og i en ebogsudgave som kan downloades gratis fra forlagets hjemmeside, og bogen er bestemt et download værd.

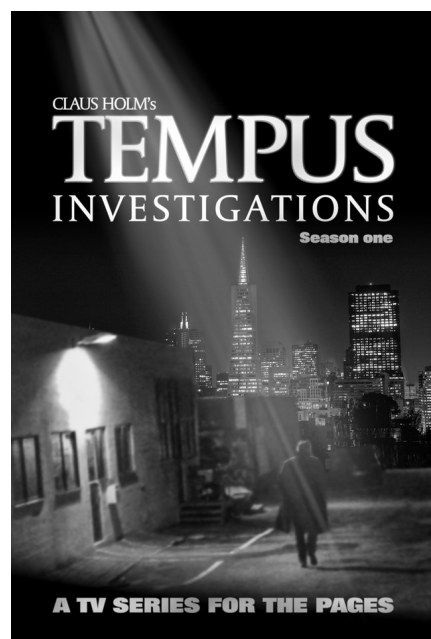
Thomas Winther

Tempus Investigations – A Fictional TV-Show

Roman af Claus Holm

Selvudgivet, 2016

270 sider, 190 kr.

I forordet til denne bog skriver forfatteren at man, når man læser den, skal forestille sig at man sidder og ser første sæson af en ny tv-serie. Man skal sætte sig med den spænding, som man har når man begynder på en ny serie, hvor man ikke ved hvor mange afsnit der kommer, da det hele tiden er uvist om selskabet bag vil fortsætte serien.

Det er dog ikke sådan at man sætter sig med en længere historie hvor man risikerer ikke at få slutningen med, for bogen er godt nok delt op over fire afsnit, men hver af dem er en afrundet kriminalsag som detektiverne i Tempus Investigations er indblandet i.

I den første sag er der dog kun en detektiv, og så hans kontordame som også tages med i felten. Jim Corrigan er efter en ulykke blevet udødelig, og har også fået evnen til at kunne tale med de døde. Denne evne bruger han bl.a. når politiet kontakter ham i forbindelse med mystiske mordsager, hvor offeret så denne vej igennem kan hjælpe med opklaringen. I den

første sag er liget af en pige blevet udstillet i en engleformation, men hvor det er hendes organer der er blevet bredt ud som vinger. Hendes spøgelse kan give nogle få spor i forhold til hvem hendes morder er, og denne vej igennem kommer Jim på sporet af en anden udødelig, for hvem udødeligheden har gjort at han næsten føler sig guddommelig. Som allerede nævnt så løses de enkelte sager inden for hvert afsnit, og med bogens sidetal, betyder det at det ikke er de største krimiefterforskninger der indledes, men nærmere med CSI-agtigt lethed findes gerningsmanden. Hensigten med bogen er næppe heller at skulle være et stort komplekst krimiværk, men nærmere at lege med ideen om hvordan det okkulte kan hjælpe med at løse sager. Bogen har et fint højt tempo, og nogle krimisager der passer godt til setuppet. Som i mange krimi-tv-serier så er der ikke den store udvikling i karaktererne imellem sagerne, og der er spørgsmål til karaktererne som en roman nok ville afdække, men som her nok nærmere gemmes til senere afsnit (hvis der kommer flere).

Set som en hurtig gang underholdning, så fungerer bogen fint, men hvis det var en tv-serie så ville det nok blive nogle korte afsnit, men det er der jo heller ikke nødvendigvis noget galt med.

Thomas Winther

Temeraire

Roman af Naomi Novik

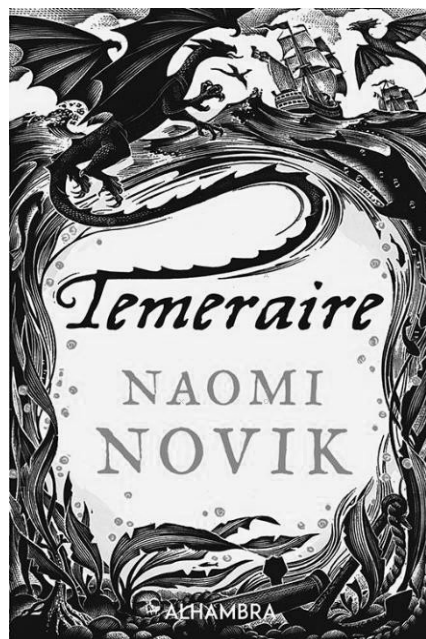
Oversat af Rebecca Hjelholt Svendsen

Frydenlund/Alhambra, 2016

366 sider, 199 kr.

Den amerikanske forfatter Naomi Noviks Temeraire-serie tæller ni bøger, som er udkommet mellem 2006 og 2016. De første fem (engelsksprogede) bøger i serien blev anmeldt af Knud Larn helt tilbage i *Himmelskibet*

nr. 19, men i 2016 startede serien også i dansk oversættelse, og det er blevet mig der har været så heldig at få lov til at anmelde det første bind. Serien er på dette års WorldCon i Helsinki nomineret til en Hugo-pris for bedste romanserie, og det kan jeg sagtens forstå. Jeg er ikke den store fantasy-læser (holder mig mest til SF), omend jeg ser masser af fantasy i film- og tv-form. Men jeg er meget interesseret i historie (fortidig såvel som fremtidig), og Temeraire-serien er både fantasy og kontrafaktisk historie, idet den foregår under Napoleonskrigene i begyndelsen af 1800-tallet – med drager!

Den britiske flådekaptajn William Laurence kaprer et fransk skib som har en helt speciel skat i lasten: et drageæg. I denne verden er der nemlig drager, som kan seles og tæmmes når de kommer ud af ægget, og bindes til en menneskelig "kaptajn". Dragerne kan tale lige fra udklækningen (!), og har en intelligens som i sjældne tilfælde er på linje med menneskers. Når først de er bundet til en menneskelig kaptajn er båndet stort set ubrydeligt, og dragen vil adlyde alle sin kaptajns kommandoer som en hengiven soldaterkamarat. Derved bliver det muligt for verdens stormagter at have et

drage-luftvåben, som sættes ind mod fjenden når der er krig. Imponerende!

Det er præmisset for denne roman, og det er meget engagerende beskrevet. Historien er enkel og ligefrem, og det er en fordel, fordi den så ikke mudres til af for mange personer og komplicerede intriger.

Vi følger kaptajn Laurence og hans drage, Temeraire, som han utilsigtet bindes til, og derfor må forlade flåden til fordel for luftvåbnet. Dragekaptajnerne lever en skjult og utraditionel tilværelse, hvor deres hengivenhed til jobbet næsten umuliggør et familieliv ved siden af. Dragerne er der forskellige racer af, som menneskene har fremavlet over århundreder, og der er specifikke racer i specifikke kulturer.

Temeraire er en kinesisk drage, som på flere punkter er finere og mere intelligent end de europæiske racer (dragernes intelligens er også noget, der kan avles på), og første bog omhandler hovedsageligt Temeraires træning til krigsdrage (ja, *How to Train Your Dragon* kunne sagtens have været denne bogs titel!) under den aristokratiske og ærekære kaptajn Laurence. Noget af det jeg nød aller mest ved bogen er den realistiske portrættering af æresbegreberne blandt de aristokratiske militærfolk i denne periode. Dét giver bogen en skøn autenticitet, så man føler at man næsten selv er tilstede. Værket er også oversat til et flot og mundret dansk.

Temeraire er en drage af helt exceptionel intelligens. Den udvikler sig intellektuelt med stormskridt, og ved intet bedre end at få læst bøger højt for sig af sin kaptajn – især videnskabelige værker! Man aner at den nok skal blive en endog meget stærk og egenrådig personlighed senere i denne roman-serie.

I forhold til at det er en kvindelig forfatter, der har skrevet bogen, studser man over at vi skal halvvejs gennem romanen før kvindelige figurer introduceres og får betydning for plottet

(lige bortset fra Laurences måske-forlovede-og-så-alligevel-ikke, som optræder kort). Jeg måtte en gang eller to under læsningen lige forvisse mig om at det faktisk var en kvindelig forfatter. Men der sker noget et stykke inde.

Lille og hurtig spoiler: nogle af drageracerne accepterer kun kvindelige kaptajner! Men de mandlige figurer, specielt selvfølgelig Laurence, er dygtigt og troværdigt portrætteret, hvilket også er nødvendigt for den historiske troværdigheds skyld (når nu det handler om det mandsdominerede militær, mener jeg).

Når man er færdig med bogen har man helt sikkert fået smag for denne verden, og vil gerne læse mere. Og også lære mere om Napoleonskrigene! Det forlyder fra forlaget at bogen dog ikke har solgt nok til at de resterende bøger vil blive fordansket, og det kan jeg kun beklage. Men så kan man jo finde frem til de amerikanske udgaver, hvis man absolut skal læse fortsættelsen – hvad det jo for mit vedkommende nok ender med!

Karakter: 8 blændende stjerner ud af 10.

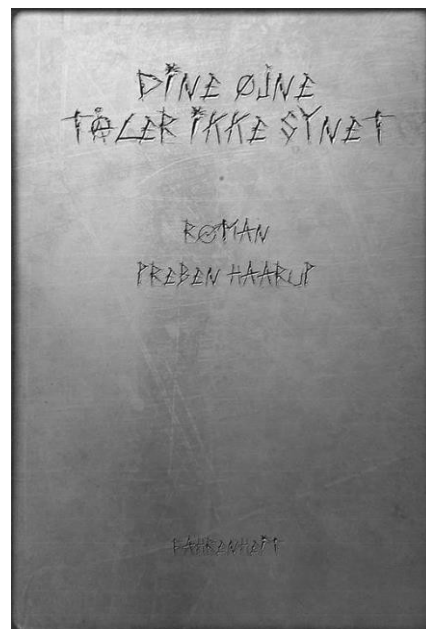
Tue Sørensen

Dine øjne tåler ikke synet

Roman af Preben Haarup
Fahrenheit, 2016
338 sider, 187 kr.

Efter Den Store Krig er Europa forvandlet til en grå ørken, omgivet af et sort, dødt hav. Religiøse fundamentalister, styret af Papa Khan, vandt krigen, og kun en lille enklave i Paris holder stadig stand. Siger rygterne i hvert fald. Og Morten Jensen, som bor i den lille by Gudsted (der engang hed Grindsted), tror på rygterne. Han kan ikke bære andet.

Morten lever et relativt privilegeret liv. Hans far er en af de ældste, og det betyder, at fami-

lien oftest får mad nok. Fisk, som fiskerne bringer til byen med deres kamelkaravaner. Men Morten har alligevel svært ved at acceptere tingenes tilstand. Han stiller spørgsmålstejn ved samfundets betingelsesløse given sig Gud i vold, når optegnelser fra tiden før krigen viser, at tingene kan være anderledes. Og han væmmes ved hykleriet, når de ældste på den ene side straffer utroskab, og på den anden side selv dyrker det i stor stil. Hans egen far inklusiv.

Så en dag stikker Morten af. Med sig har han et gyldent skrin, han har fundet i et gemt og glemt bibliotek sammen med et brev, der beder finderens om at tage skrinet med til Paris. På rejsen slår Morten sig sammen med kvinden Jenna, der ligesom ham er stukket af fra Gudsted, og drengen Jens Holger som stikker af fra fisker-karavanen. Turen er dog hverken ufarlig eller let. I det døde landskab truer ikke blot sult og tørst. Også andre mennesker er en kilde til fare, ligesom skjulte hemmeligheder kommer frem og sætter livet i Gudsted i et nyt lys for Morten.

Livet i Gudsted er dog intet i forhold til strabadserne, Morten, Jenna og Jens Holger må udstå på rejsen. Jeg kunne næsten mærkede solen brænde mig og tørsten snøre halsen sammen

under læsningen, hvor frygten for klitfolket og kamelmændene lurer konstant.

På forfatterens hjemmeside kan man læse, at Haarp var inspireret af Cormac McCarthys dystopiske fremtidsroman *Vejen*. Tanken om hvordan det var at overleve, hvis al føde var sluppet op, gjorde et dybt indtryk på ham, og det blev starten til *Dine øjne tåler ikke synet*.

Ligesom i *Vejen* fylder rejsen mod det ukendte Paradis hovedparten af handlingen i Haarups roman, og selvom han måske ikke når helt op til McCarthys højder, så er *Dine øjne tåler ikke synet* både velskrevet og fascinerende. Det dystopiske Europa fremstår trøstesløs og hæslig, og lader en dunst af undergang og håbløshed sive ud af siderne. For Morten er det eneste håb, drømmen om at fortidens civilisation stadig lever i Paris enklaven.

Med *Hunger Games*-seriens gennembrud på mainstream markedet har dystopier fået en opblomstring i YA litteraturen. Men selvom hovedpersonen Morten kun er 19 år, er *Dine øjne tåler ikke synet* for voksne. Det nådesløse univers hvor overlevelse afhænger af evnen til grusomhed er barsk læsning, og ind i fortællingen fletter Haarp også kommentarer til vores samtid med sammenligninger som:

“Jenna lå i sine støvede klæder og stirrede på dugen med blanke øjne, der sad dybt i hendes markerede ansigt. En flygtning i en teltlejr fordrevet af krig og tørke, taget fra en fortidig rædselsberetning på Afrikas horn.”

Vi slipper også for den ellers uundgåelige teenage-romance i Haarups beskidte og ubønhørlige virkelighed, hvor lidelse er normen. Så er du til dystopiske romaner, som virkelig gør ondt, skal du ikke lade dig snyde af den uprætentiøse forside. *Dine øjne tåler ikke synet* er fremragende læsning.

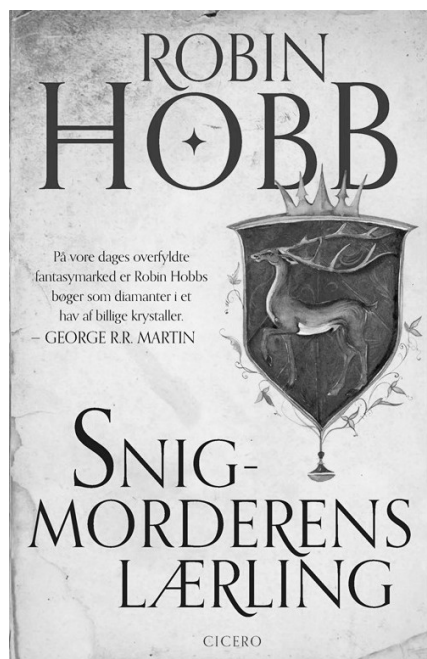
Jette S. F. Holst

Snigmorderens Lærling

Roman af Robin Hobb

Cicero

422 sider, 159,- kr.

Unge Fitz er uægte søn af den ædle prins Chivalry, men vokser op i skyggen af det kongelige hof hos den stive og bistre Burrich, prinsens staldmand. Hans fødsel var noget af en skandale og bragte prins Chivalry i vænære og eksil. Fitz bliver derfor behandlet som noget af en paria af alle ved hoffet, undtagen af hans uslebne bedstefar, kongen Shrewd, som ser muligheder i drengen. For i Fitzs blod løber den magiske kraft Evnen. Fitz kommer i lære som snigmorder og agent for kongen, hos den hemmeligfulde Chade. Hvem siger nej til det? Og Fitz har da heller ikke rigtigt noget valg, fortæller Chade, for bastarder der ikke er til nytte, lever ikke længe.

Det er et omtumlet liv unge Fitz bliver kastet ud i. Chivalry's bror Regal og hans støtter ser ham som en potentiel rival til tronen, og vist hellere død end levende. Fitz splittes også mellem Burrich pligter om dagen, Chades hemmeligheder om natten – og det frie liv blandt byens skarnsunger, når Fitz en sjælden gang kan slippe væk, og for

nogle timer bare kan være sig selv. Snart vokser Fitz til. Barbariske plyndringsfolk hærger kysterne, og forvandler folk ved hjælp af modbydelig sortekunst. Fitz sendes ud på sin første farlige mission, og selvom mange betragter ham som en trussel mod tronen, kan han hurtigt vise sig at være nøglen til kongedømmets overlevelse.

Det er et dybt og troværdigt univers Robin Hobb har skarpt, og hvorfra hun har spundet en spændende historie, med gode bipersoner. Verdenen har dybe rødder i fantasy, men er helt sit eget. Som layouter er det også mig en glæde at se så flot en udgivelse. Jeg ser frem til at læse forsættelsen, *Kongelig snigmorder*.

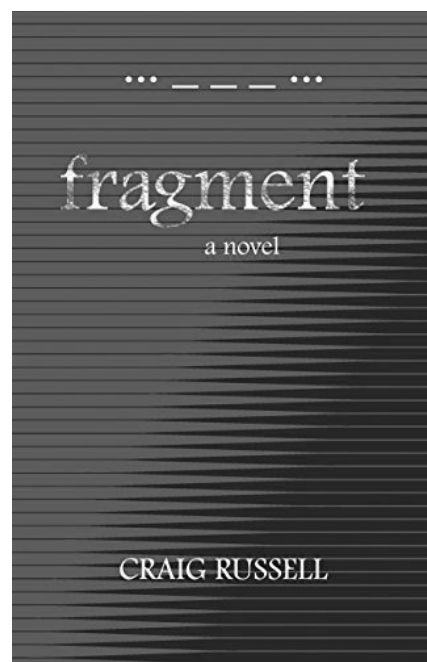
Bjarne Sinkjær

Fragment

Roman af Craig Russell

Thistledown Press, 2016

216 sider, \$19,95

Bogen starter med at en journalist der sidder i New York og er igang med et interview med forskeren Kate Sexsmith, som befinder sig på Antarktis. Interviewet bliver dog pludseligt afbrudt, da en af forskerens kolleger kommer ind med en besked

der gør hende lamslået hvorefter de flygter, og forbindelsen forsvinder. Der er sket en gigantisk glecher-lavine på Antarktis, noget der har jævnet forskernes lejr med jorden, og ud af 2.000 personer er der kun 3 overlevende. Yderligere så har et gigantisk stykke glecher løsrevet sig og flyder nu med havets strømme.

Myndighederne gør hvad de kan for at styre informationerne, og sikre sig kontrollen over alle satellitter der cirkler hen over Antarktis, da de ikke er interesserede i at nogen vil bruge dette som bevis på de følger som den globale opvarmning kan have.

Blåhvalen Ring kan fornemme at der sker noget uvant, og imens dens flok flygter, søger den mod havet ved Antarktis, selvom den ved at det er farligt for en hval at begive sig ud alene. Da den støder ind i den flydende glecher opfatter den den fare gletcheren udgør ved at hvaler der ville forsøge at dykke under den vil drukne, og der er fare for at hvaler vil støde ind i den, hvis de forsøger at svømme udenom. Hvalen begynder derfor på en sang, der skal advare andre, og få dem til at søge væk i tide.

Kate og hendes to medoverlevende reddes af en amerikansk atomubåd, som beordres til at tilbageholde dem under dække af at ubåden er på en mission der ikke kan afbrydes. En tekniker ombord på båden opfanger dog hvalens nye sang, og man gør nu et forsøg på at kommunikere med hvalen, og måske finde en nøgle til intelligent liv ud over menneskene her på jorden.

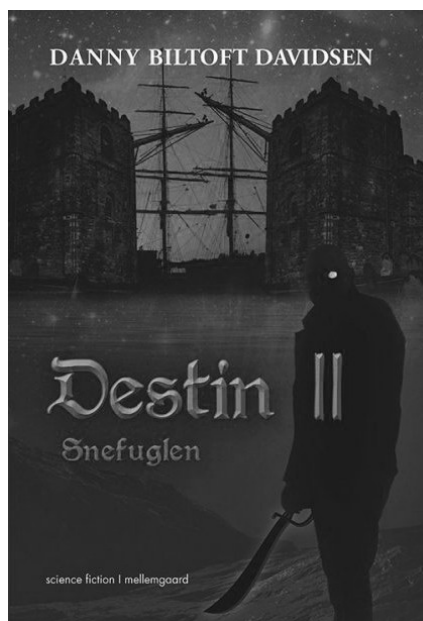
Fragment er en hurtig læst økothriller en genre der nok kun med lidt god vilje kan placeres under de fantastiske genrer. Arbejdet med at kommunikere med hvalen, kan man godt placere sammen med science fiction-historier om kommunikation med fremmede livsformer fra rummet, her er det blot en velkendt livsform fra dybet. Uanset hvilken vinkel man læser den

med så er der godt med action i den, så den er bestemt ikke kedelig at læse, og så har der puttet sig en mindre dansk vinkel ind i et af kapitlerne.

Thomas Winther

Destin 2 – Snefuglen

Roman af Danny Biloft David-
sen
Mellemgaard, 2017
238 sider, 169 kr.

I 2016 udkom første bind i serien om drengen Destin, *Seerkrystallen*, som jeg læste med stor fornøjelse.

Serien udspiller sig 10.000 år ude i fremtiden, hvor menneskene har fået hjælp af den teknologisk overlegne race Torakiderne, som de siden har udryddet. Her lever den forældreløse Destin sammen med veninden Maridel på astroiden Lyonedria under pauvre forhold.

Den hårde, trivielle hverdag blev brudt, da Maridel fandt en ældgammel boks (en af Torakidernes artefakter) og kort efter blev bortført af rødfrakker fra kongeriget Carnelior. Det lykkes ad kringledede veje for Destin at finde Maridel igen, men i slutningen af bind et blev Maridel kidnappet af skattejægere, og Destin efterladt i lænker på den fremmede måne Rheinoud.

Og her starter *Snefuglen*.

Rheinoud er under blåfrakkerens styre og er på mange måder anderledes end Lyonedria. Før Destin får set sig om, er han blevet fanget af slavehandlere og slider og slæber under umenneskelige forhold i minerne. Her møder han den rapkæftede pirat Rawlin, og de slår pjalterne sammen for at flygte, ligesom Rawlin lover Destin, at han vil hjælpe med at finde Maridel.

I første omgang slipper de væk fra minerne og bliver i stedet for slaver hos den azurelianske grevinde Abrielle. Det lykkes dem at komme ombord på grevindens rumskib, *Sneuglen*, og så opstår muligheden for at kapre skibet og fortsætte jagten på skattejægerne, som har kidnappet Maridel. Dog ikke uden forhindringer ...

Sneuglen er endnu et hæsblæsende kapitel i Destin's saga. Denne gang må Destin både tage kampen op mod blåfrakker og rumpirater, lige som hans moralske kompas sættes på en prøve i mødet med nye og gamle venner. Det er totalt underholdende, og selvom serien måske nok er rettet mod det unge publikum, så kan de voksne læsere sagtens være med.

Danny Biloft David-
sen har skabt et spændende univers med vellykkede figurer, som fungerer godt i historien. Jeg elsker blandingen af rumeventyr og 1700-tals atmosfære med kongedømmer, kårdekampe og rumskibe med udsmykning som gammeldags sejlskibe.

Sprogligt synes jeg, at Biloft har løftet sig i forhold til *Seerkrystallen*. Slagsmålsscenerne fungerer bedre, og sproget er i det hele taget mere billedfyldt, ligesom replikkerne glider flydende. Samtidig er der masser af action og spænding, og det lykkes for Biloft at samle de forskellige handlingstråde til slut så jeg nu utålmodigt ser frem til bind tre.

Jette S. F. Holst

Kværnen

Roman af Martin Schjønning

Calibat, 2017

118 sider, 325 kr.

Kværnen er et kæmpe køretøj som er designet til at pløje sig igennem horder på flere tusinde zombier, for på den måde at give dem evigt hvile, samt at genbruge hvad der vil kunne genbruges af de udødes rådnende kroppe.

Rebecca er chauffør, eller måske rettere pilot på kværnen, men hun er ikke alene om at sikre dens fremdrift. En række hyrder sørger for at lede flokke af zombier hen til kværnen, og en af disse er hendes kæreste Johnny. Han forsvandt dog under nedlæggelsen af en gigantisk horde, og Rebecca drukner nu sine sorger i stoffer og alkohol. Hun bliver dog hentet ud af sin sump for at skulle lede kværnen til et område hvor der er forlydender om at en flok overlevende holder sig forskanset.

Den første del af bogen gør meget ud af at beskrive Kværnens tilblivelse, så man skulle tro at bogen ville handle om det monstrøse køretøjs fremdrift. Det er dog kun en lille del der handler om dette, for Kværnen bruges nærmest blot som transportmiddel frem til bogens virkelige handling, som finder sted da den lille gruppe af soldater for-

lader køretøjet for at trænge ind i det område hvor der skulle være overlevende.

Bogen har både blodige kampscener, og intriger imellem gruppens medlemmer og ikke mindst så har den spændende passager hvor man ved at ikke alle kommer igennem i live.

Det bedste ved bogen er dog illustrationerne. Endnu en gang viser Tom Kristensen hvor god han er til at fange stemning og handling i sin streg. En ting der dog kunne gøre det endnu bedre var hvis der havde været en interaktion imellem illustrationerne og handlingen, så det mere blev en grafisk roman, end "blot" en illustreret roman. Der er lidt af det hvor en tegnet action-sekvens bidrager med mere end teksten gør. Noget sådant havde jeg gerne set mere af.

Jeg kunne også godt have brugt noget mere omkring Kværnen selv, men hvis man læser med på forfatterens blog, så har han luftet at dette nok ikke bliver sidste gang han skriver om den, så det kan man jo så bare glæde sig til.

Thomas Winther

Udrensning

Gotisk Krimi af Patrick Leis

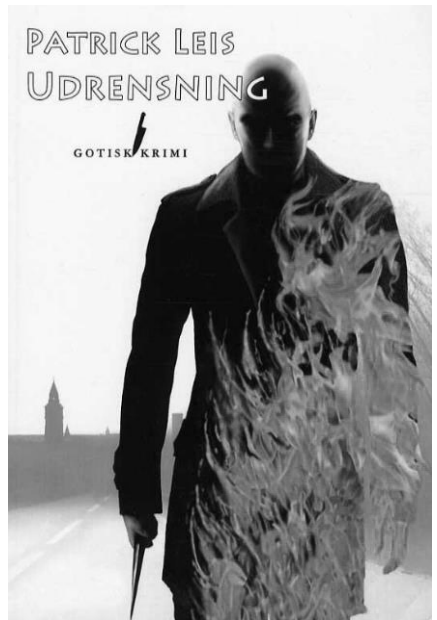
H Harkens Productions, 2016

160 sider, 139 kr.

Udrensning er Patrick Leis' første krimi. Serien er udgivet i forlaget H. Harkens Productions serie af gotiske krimier. Og at *Udrensning* er en gotisk krimi er grunden til at den bliver anmeldt i Himmelskibet. Gotiske krimier er ifølge forlaget "om forbrydelser der er dystre, uhyggelige, groteske, det undertrykte og det ukontrollable – og opklaringen af disse forbrydelser." Krimigenren er traditionelt en realistisk genre som ikke opererer med fantastik. Og forlaget gør sig således ikke nogen tanker eller krav om hvordan krimiens realisme forholder sig til gotikken.

Gotiske romaner accepterer fantastiske og overnaturlige forklaringer. Kendte gotiske romaner er Mary Shelleys *Frankenstein* og Bram Stokers *Dracula*.

Patrick Leis har så valgt delvist at opretholde krimiens realisme krav, idet Vögel ikke arbejder med fantastiske forklaringer på forbrydelserne i bogen. Men videre til handlingen.

Handlingen i *Udrensning* er kort den, at der europæiske storbyer hærges af mordbrande. Specialagent Vögel er sat på opgaven at opklare disse mordbrande. I starten er der ikke mange spor at gå efter. Men lidt efter lidt får han flere spor at gå efter. Men vi følger ikke kun specialagent Vögel. Vi følger også pyromanen og en person der ligesom Vögel jagter pyromanen. Hvordan det slutter vil jeg ikke afsløre her. Jeg vil dog afsløre at der er der noget overnaturligt eller fantastisk blandet ind i handlingen.

Og spørgsmålet er om det fantastiske element er vævet godt nok ind i historien. Måske har Patrick Leis også tænkt det. I hvert fald lader Patrick Leis Vögel diskutere pyromanens motiver med kommissær Eriksen. Vögel har sin egen forklaring på pyromanens motiver, som ikke er fantastisk. Han forklarer sine tanker til kommissær

Eriksen. Og "Eriksen svarer ikke med samme. Hans tid i politiet, at verden er mere kompleks end de fleste går rundt og tror. Til sidst rømmer han sig. "Hvad nu hvis han[pyromanen] har ret? Vögel sender kommissæren et uforstående øjekast. Jeg forstår vist ikke helt...?" (s.147-148).

Med andre ord ville det efter min mening have været bedre, hvis Vögel var en detektiv, der accepterede fantastikken som romanens realitet. I lighed med Erwin Neutsky-Wulffs okkulte detektiv Adam Hart. Og dermed ikke delvist opretholdt krimigenrens krav om realisme, når det nu er en gotisk roman.

Bogen er som sådan velskrevet, men jeg synes den har en lidt tung start. Dette selvom der lægges ud med at pyromanen er i gang med at påsætte en mordbrand. Men det er særlig afsnittene med personen som forfølger pyromanen som er lidt tunge at læse og man skal noget ind i bogen før end handlingen begynder at fange en. Efter min mening er afsnittene med Vögel de mest spændende at læse.

Der er ikke så mange metaforer i bogen. Dog er der enkelte effektive som disse: "Naboer og genboer kikker ud gennem vinduer og fordøre som frygtsomme kaniner" (s. 146) og "smilede som en sjakal" (s. 50)

Der er enkelte irriterende fejl som ikke er blevet rettet i korrekturen. For eksempel øverst på s. 60 "spisestolog" i stedet for "spisestol og". På s. 41 står der "Jeg kniber øjnene hårdt samme" i stedet for sammen.

Men spørgsmålet er så om forbrydelsen i bogen er dyster og uhyggelig som forlaget har som krav til den gotiske krimi. Og til det kan der svares ja, det er forbrydelsen i bogen. Bogen opnår trods sine fejl sit mål.

Jóannes á Stykki

Ana ved Verdens Ende

Tegneserie af Michael Lindal og Peder Riis
Æther Publishing, 2017

Hvad gør et menneske til et menneske? Det er spørgsmålet, som vækkes til live i tegneserien *Ana ved verdens ende*. Teksten dertil står Michael Lindal bag, mens det er Peder Riis, der har skabt tegningerne.

Det er på sin vis en form for filosofisk undersøgelse af, hvad der kendetegner et menneske. Ana er vores robot, vores rejseleder. Hun kommer til verden under en opfinders hånd. Hun er unik, en androide, hvorfor alt er nyt og interessant. Dog varer det ikke længe, førend spørgsmål om eksistens og berettigelse i denne menneskenes verden melder sig. Hun undersøger det nøje, og hun får kontakt til et vaskægte menneske, der indleder et varmt forhold til hende, og som forelsker sig hovedkulds i hendes mekanik. Det er farligt, for kan en androide ikke også formere sig?

Der går 500 år, og Ana kæmper ihærdigt for at forstå, hvad mennesker er for en størrelse, og hun har særdeles svært ved at kapere, at hun er den udødelige type. Hun vil meget gerne hjælpe menneskene, men det er umuligt, og undergangen er meget nær.

Vi møder indledningsvist Ana. Hun sidder ved verdens ende og filosoferer. I slutningen møder vi hende samme sted, og vi har da været igennem et lækkert flashback, hvor menneskenes sidste tid på denne jord bliver fremtegnet og fremskrevet.

Tegningerne er i de mere dystre nuancer, og der er brag og storladne perspektiver. Man er ikke i tvivl om, at der her er noget på færde.

Martin Rytter Handberg

Iron Fist – Sæson 1

TV-Serie

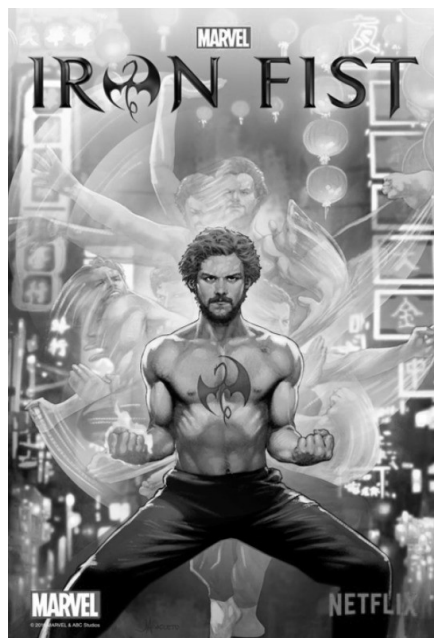
Netflix USA – 13 Afsnit

Medv.: Finn Jones, Jessica Henwick, David Wenham, Tom Pelphrey og Jessica Stroup

Så skete det: Med *Iron Fist* har Marvel (den del der er associeret med Marvel Studios) fået sit første anmelder-flop. Serien er baseret på nogle tegneserier der først udkom i 1974, hvor den netop afdøde Bruce Lee og kung fu-film var højeste mode.

Danny Rand mistede sine forældre som ca. 10-årig under en tur til Himalaya, og blev fundet og adopteret af munke fra byen K'un Lun (som ligger i en anden dimension, og kun er tilgængelig fra vores verden hvert 10. eller 15. år, alt efter om man går efter tegneserien eller tv-serien). Her blev han oplært i kampsport, og opnåede det ypperste mulige: at blive det levende våben 'the Iron Fist' (via intet mindre end en drages mellemkomst), med superevnen til at kanalisere sin 'chi' (livskraft) ud i sin knyttæve, så den bliver et overmenneskeligt våben. Da K'un Lun igen forbindes med vores verden, rejser Danny tilbage til New York, hvor han (måske lidt for bekvemt) er arving til en kæmpe virksomhed og medfølgende kæmpe formue. Her involveres han i alle mulige intriger i processen med at modtage sin arv, og må samtidig tage kampen op mod ninjaklanen The Hand, som

hele hans tid i K'un Lun har forberedt ham på. De har naturligvis en finger med i spillet hvad angår hans forældres død. Han møder desuden den seje karatepige Colleen Wing, som også viser sig at være involveret i ting og sager.

I forhold til at serien reelt er en 13-timers film, kan man godt med rette indvende at handlingen går lidt langsomt, og at der ikke er kød nok på historien. Har anmelderne og de andre kritikere så ret i deres negative vurdering? Well, det er lidt af et kompliceret spørgsmål, især hvis man gerne vil kunne lide serien, og faktisk føler sig umiddelbart underholdt af den. Men jeg må medgive at det er rigtigt at serien på mange måder ikke rigtig holder til at blive grundigt analyseret. Kampsports-indholdet og action-scenerne er ikke gode nok (hvilket nok er det største problem). Seriens producenter har valgt en skuespiller til titelrollen udelukkende pga. hans udseende og fordi han er kendt fra *Game of Thrones*, og desværre overhovedet ikke fordi han var egnet til en kampsportsrolle, som ellers burde være et af de vigtigste kriterier for denne figur. Udover en række spredte og (med enkelte undtagelser) uinteressante dueller, har kampsport besynderligt nok

ikke nogen rigtig væsentlig betydning for denne series plot.

Andre problemer virker som funktioner af et lavt budget: der er stort set ingen spektakulære, superhelte-agtige elementer i serien, og baggrunden med eventyrlandet K'un Lun hører man kun ganske lidt om, selvom det ville have været en oplagt måde at få lidt visuelt lir med i serien på. I det hele taget er det en alvorlig fejludstilling at serien ikke har den kulør som tegneserieudgaven – og superhelte-tegneserier generelt – har, men i stedet er 'played straight', og tager sig selv lige lovlig seriøst. Et superheltekostume kan f.eks. ikke komme på tale. Men på den anden side må man jo medgive at de andre tre serier i samme tv-univers – *Daredevil*, *Jessica Jones* og *Luke Cage* – er blevet en succes ved netop at være meget seriøse og sammenbidte! Problemet er at samme tone fungerer langt dårligere til *Iron Fist*, og derfor må man også konkludere at den er den ringeste af de fire serier. Men det må næsten siges at være et rent uheld.

Producenterne har jo blot forsøgt at videreføre den samme stemning som i de andre serier, som generelt faldt i god jord hos anmelderne. For *Iron Fist*-konceptet fungerer den stil bare mindre godt.

Et andet kritikpunkt er at Danny overhovedet ikke virker som om han har spenderet de sidste 15 år (alle sine teenage-år og det første af sit voksenliv) med at kung fu-træne i en eventyrby af krigermunke. Da han kommer tilbage er han en typisk udadvendt, glad og snakkesaglig all-American kid, som ikke giver indtryk af at være specielt disciplineret eller meditativ (selv om han faktisk mediterer i en scene eller to).

Jeg ville ellers have forventet at han mindede om Gordon Lius figur i *The 36th Chamber of Shaolin*, da han kommer ud af klostret efter at have færdiggjort sin årelange træning. No such luck! Måske skyldes det igen at det

desværre ikke var et element der passede særligt godt til den skuespiller, de valgte til titelrollen. Det er bestemt ærgerligt, og hænger nok igen sammen med at Finn Jones ikke rigtig kan noget kampsport. Det vel nok mest ødelæggende for denne serie er at instruktørene har været nødt til at klippe actionscenerne sammen på uhyrlige måder for at forklæde heltens mangel på kampevner. Et af konceptets allervigtigste elementer er derved blevet ubærligt kastreret, og actionsekvenserne fungerer utrolig dårligt.

Ikke desto mindre er jeg forbavset over hvor underholdt jeg alligevel var af serien. Jeg kunne generelt godt lide personerne og skuespillet, og blev også fastholdt af plottet, som trods alt havde mange referencer til tegneserierne. Serien er måske nok (meget) langt fra at være den ultimative eller bedst mulige tv-udgave af *Iron Fist*-tegneserien, men den fungerede alligevel helt okay som en *Iron Fist*-inspireret historie; som en lettere low-budget action-serie hvor tegneserieelementerne var præsenteret i mere realistiske rammer. Jeg havde foretrukket noget mere eskapistisk, men underholdningsværdien fornægter sig imidlertid ikke. Visse kulørte elementer er bibeholdt, som f.eks. The Hand's evne til at genoplive de døde (noget der egentlig kommer fra Frank Millers *Daredevil*-tegneserie). Og det er, for mig, godt nok til at man har lyst til at både se og gense serien.

Min karakter: 7 stjerner ud af 10.

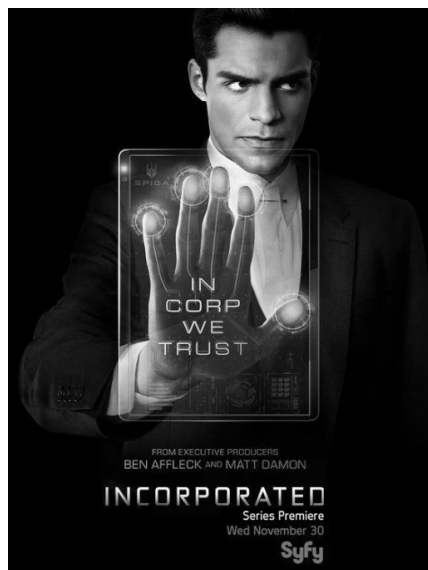
Tue Sørensen

Incorporated – Sæson 1

TV-Serie

USA 2016-2017– 10 Afsnit

Medv.: Sean Peale, Allison Miller, Julia Ormond m.fl.

I disse år drukner vi næsten i nye tv-serier, også i de fantastiske genrer, og en del af dem er gode. Der er dog også mange skuffende serier, især når det kommer til rendyrket sci-fi, som sjældent kan kombineres vellykket med markeds-mekanismerne kommercielle kriterier for overfladisk underholdning. Serier som f.eks. *Extant* og *The Expanse* har jeg personligt fundet skuffende, med uspændende plots og personer, og uoriginal world-building. Andre serier, som f.eks. *Defiance* og *The 100* er ren teenage-action som i sidste ende har meget lidt med science fiction at gøre. Men der er dukket én skøn og dybt tilfredsstillende sci-fi serie op, præsenteret uden den store fanfare fra tv-selskabet Syfy (den gamle Sci-Fi Channel), og den hedder *Incorporated*.

I år 2074 styres verden af gigantiske multi-nationale virksomheder. To af de største, Spiga og Inazagi, er konkurrenter som til tider ligger i åben krig med hinanden. Det er en farlig verden af spionage, afhopperi og kontrol, hvor det mindste fejltrin kan føre til at man får slettet sin hukommelse (konsekvensen af

sin Non-Disclosure Agreement!).

De, der er ansat hos en virksomhed, nyder enorme privilegier og bor i gated communities, mens flertallet af verdens ludfattige befolkning bor i zoner styret af kriminelle bander, uden væsentlig adgang til hverken et sundhedssystem eller et arbejdsmarked. Virksomhederne rekrutterer og uddanner dog udvalgte folk fra de fattige zoner, mest til prostitution og som sikkerhedsvagter. Hovedpersonen i serien er Aaron, som kommer ude fra zonerne, men ved hjælp af teknisk snilde og gode forbindelser får skabt sig en falsk identitet som Ben Larson, og bliver gift med datteren til Spigas C.E.O. Dette er et led i en plan om at genfinde og redde sin barndomskæreste Elena, som er blevet prostitueret i den eksklusive klub Arcadia, hvor kun de højest-placerede virksomhedsfolk har adgang. Det meste af første sæson går med at Ben forsøger at blive forfremmet, så han kan få adgang til Arcadia. Han er en af hovedudviklerne på teknologien EverClear, som nærmest kan læse folks tanker. På et tidspunkt hvor han mistænkes for at stå bag et mord, bliver han nødt til at slette sin rigtige (Aaron-)identitet, og kun beholde sin Ben Larson-identitet, for at afholde virksomheden fra at afsløre ham.

Det tredje af de ti afsnit er helt i særklasse, og jeg blev nødt til at gense det igen kort efter at have set det første gang (en følelse man også har efter hele sæsonen: dét skal fanme genses!). De to plots om at han leder efter Elena, og at han skal forestå en kompliceret ekstraktion af en medarbejder fra Inazagi som afhopper til Spiga, er så fantastisk vævet sammen at man helt mister pusten af forbløffelse. Et fortælleteknisk forbilledligt fortalt afsnit. Hele sæsonen er så spændende at det er helt stressende, og det endda uden noget videre klassisk action; uden biljagter eller store eksplosioner. Det er menneskelige ting der er i klemme, og mestendels teknologiske elementer der udgør både truslerne og løsningerne. Samtidig handler det selvfølgelig også om hvor uetisk store virksomheder opfører sig; de vil hellere skade konkurrenten end redde teknologier der kan brødføde verden.

Jeg vil kalde *Incorporated* for den bedste sci-fi tv-serie i mange år. Den eneste nyere serie, jeg kan komme i tanke om, som kommer op på siden af den, er den svenske *Ægte mennesker* (anmeldt i *Himmelskibet* nr. 35). Jeg vil græde bitre tårer hvis ikke *Incorporated* bliver fornyet til en anden sæson!

Min karakter: 9 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

Downfall Redux / The Cat Lady

Downfall Redux, 2016

The Cat Lady, 2012

Udviklet af Harvester Games

Til Windows (Steam og GOG)
og Linux

Jeg har spillet disse to horrorspil mens det var koldt i vejret. De er adventure-spil som er styret ved hjælp af piletasterne. De er side-scrollere. *The Cat Lady* starter med at man spiller Susan Ash-

worth, som er en 40-årig dame som en aften beslutter sig for at begå selvmord. Hun sluger en hel masse piller og siger farvel til verden. Derefter kommer hun til en anden verden, hvor hun møder Døden i form af en gammel dame.

Døden giver hende en ny chance for at leve, hvis hun kan slå fem menneskelige parasitter ihjel. Hun kommer tilbage til livet i en hospitals-seng.

Man kommer senere ud af hospitalet og hjem til Susans lejlighed. Her passede det godt i spillet med at det regnede. Det danske vejr var også sådan. Man

Der kommer også et nyt spil i serien som hedder Lorelai, hvor man spiller Døden.

Parasitterne er blandt andet en kannibal med hans kone i *The Cat Lady*. Der er flere veje igennem spillene og mange hemmeligheder at finde. Der er mindst fire slutninger i *The Cat Lady*.

Spillene er groteske og uhyggelige. De er meget morbide. Jeg glæder mig til Lorelai kommer ud. *The Cat Lady* er bedre end *Downfall Redux*; *The Cat Lady* er mere fokuseret og struktureret. Spillene er ikke særligt svære men gysene er gode selv

sjælland. Det er en side-scroller. Spillet foregår i 70'erne og en post-apokalyptisk fremtid. Man spiller Joe som er en vicevært på et firma. Firmaet har netop fyret Joes kollega. Joe skal også passe sin kollegas arbejde fra nu af.

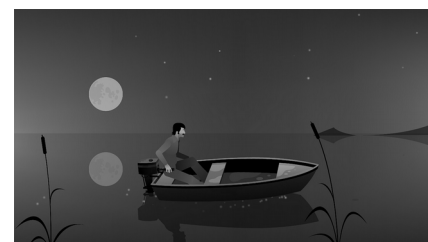
Man kommer ned i en kælder, hvor der er en videnskabsmand. Han er blevet skudt og i sine sidste øjeblikke siger han til Joe at han skal finde ham. Han giver Joe et tidsrejse-apparat. Joe bliver fanget af politiet og forhørt på politi-stationen. Han undslipper politiet ved at trykke på apparatet.

70'erne i spillet er lavet meget flot. Det er et godt handlingsunivers. Den post-apokalyptiske fremtid er også godt lavet. Typisk skal man rejse mellem de to tider for at løse gåderne.

Der hvor spillet ikke er så godt, er på spillets historie. Historien er ikke godt fortalt og den hænger ikke godt sammen.

Jeg syntes også at spillet er for let at gennemføre. Der er flere hemmeligheder at finde i spillet. Der er omkring 15 kapitler i spillet. Man kan springe til et bestemt kapitel for at prøve at finde hemmelighederne. Spillet kan spilles af børn sammen med deres forældre. Det virker med controller men det er en lidt mærkelig måde at styre spillet på. Det er bedst med mus. Noget af spillet har indtalt dialog men ikke det hele. Jeg vil give spillet 6 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søre

spiser også en cheese-burger, drikker kaffe og ryger tobak som *The Cat Lady*. Det syntes jeg var ret sejt. Man får senere en veninde som er syg af kræft.

Downfall er et spil af samme firma i samme stil som *The Cat Lady*. *Redux* er en moderne version af spillet. Man spiller en karakter fra *The Cat Lady* som hedder Joe Davis. Han er taget på et hotel med sin kone for at prøve at redde deres ægteskab.

Her på hotellet sker mystiske horrible ting. Joe skal også slå fem parasitter ihjel ligesom *The Cat Lady* men for at redde sin kone.

ved anden eller tredje gennemspilning. Spillene er ikke for børn. Jeg vil give spillene 9,5 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søre

The Silent Age

Udgivet 2015

Udviklet af House on Fire

Til iOS, Android, Kindle Fire, Mac, Windows (Steam)

The Silent Age er et tidsrejse-spil som er lavet af House On Fire fra Humlebæk i Nord-

Af Manfred Christiansen

Manfred Christiansen (f. 1963) er uddannet grafiker og arbejder som Art Director både i tekst og billede. Debuterede i 2007 med novellen "SkyCity" i Science Fiction Cirkelns antologi Lige under overfladen. Han har udgivet novellesamlingen Galaktiske Forstillinger.

Jeg sad hos min mor nogle få timer inden hun døde. Holdt hende i hånden. Hun lå dér med øjnene halvt lukkede og munden på vid gab og åndede hastigt, gispende, rallende. Lyden af luften der stødvist blev trukket igennem spyt og snot i hendes gane gav mig kuldegysninger. Hun var meget mindre end jeg huskede. Hendes hånd var brændende varm og huden var tør. Jeg ved ikke om hun registrerede noget som helst. Det var kun et spørgsmål om få dage eller timer før det var slut havde de sagt. Jeg kunne ikke slå tanken ud af hovedet, at hun måtte være blevet besat af en dæmon.

For helvede hun var ikke engang halvtreds. Hvordan kunne hun forfalde så hurtigt? Samtidig var jeg lettet over at det snart var overstået.

Min søster var der også. Til at begynde med var det lidt sært. I al den tid jeg var i København havde jeg ikke været i kontakt med hende. Og når jeg var forbi på plejehjemmet mens mor stadig var frisk – så frisk man nu kunne være når man var halvt lammet og hjernen var sat til at forarge mest mulig – var min mor alt for intens til, at jeg lagde mærke til hende. Nu var hun der igen i fuld styrke, og vi jokede en smule for at udholde det uafvendelige, for uanset hvad, var hun stadig mor. Vi legede med tanken om at lægge os op i sengen til hende og tage en selfie som jeg skulle poste på Facebook. Vi kunne næsten ikke holde op med at grine.

Bagefter retfærdiggjorde vi overfor os selv, at mor også ville have syntes det var hysterisk morsomt. Eller i hvert fald før i tiden. Så grinede vi igen. Hvad vidste jeg overhovedet. I løbet af den seneste tid var mine besøg hos mor blevet sjældnere. Hun havde ikke været den samme person som dengang jeg flyttede hjemmefra. Og for hver gang havde vi mindre at sige til hinanden. Efter nogle timer som havde forekommet mig nyttesløse, sagde jeg farvel og kørte.

Personalet på plejehjemmet ringede mens jeg var på vej tilbage til København. Efter Storebælt selvfølgelig.

—

Bisættelsen var en lille uge senere i Gjellerup Kirke udenfor Herning. Foråret havde ladet vente på sig, men var så småt begyndt at strø om sig med solstråler. Jeg var den eneste i kirken. Min søster var med mig. Hverken mors søskende eller venner var kommet. Heller ingen fra plejehjemmet eller naboerne. Dem havde hun stødt fra sig. Jeg tænkte de kunne være kommet som en sidste lille gestus, men jeg forstod dem godt. Jeg var selv blevet væk, hvis det ikke var fordi, jeg også havde haft gode minder om mor. Præsten talte om kødets genopstandelse. De fleste ville nok gerne være foruden genopstandelsen af netop det kød tænkte jeg og grinede indvendigt og hørte min søster fnise højt. I en lille afkrog af mit sind savnede jeg min mor. Ikke hende, jeg havde set i ligge i sengen, heller ikke hende, der de seneste fire år havde gjort mit liv til en pestilens, og som gjorde, at jeg fik hemmeligt nummer. Men den mor jeg flyttede fra for fem år siden – hende den sjove – havde alle bare glemt hende?

"Så er der mere gravøl til os," sagde min søster.

I hvert fald til mig, tænkte jeg.

Bisættelsen var i skærende kontrast til fars. Kirken havde været stuvende fuld, hvilket nok også skyldtes, at mor ikke var med, og at han havde mange kollegaer. Efter hans død kom mor på plejehjem. Far havde været død en uge og hun fuldstændig afkræftet da de havde fundet dem. Lægerne havde kæmpet for hendes liv. Dengang tænkte jeg: spild af kræfter.

Der var dem der mente, at hun havde slået far ihjel. Men hvordan kunne hun, når hun sad i kørestol med højre side lam-

met? Lægerne mente, at det i det hele taget var et under, at hun overhovedet var i live, for skanningerne viste, at blodproppen der havde sendt hende i kørestolen, sad et vitalt sted Hun burde slet ikke have overlevet. Det ville måske også have været bedre, for så var far stadig i live.

Der var også der dem der mente, at hun bare havde foregivet at være lammet for bedre at kunne tyrannisere alle.

“Op med humøret,” sagde min søster og tog mig under armen. “Husk hvordan Jytte var i gamle dage.”

“Du mener mor,” rettede jeg hende, som far altid rettede mig, når jeg kaldte hende ved fornavn.

Studiet i København kunne vente, så jeg besluttede at blive længere. Jeg boede i min gamle lejlighed som far havde betalt husleje for selv efter jeg var flyttet til København. Far havde sikkert håbet, jeg ville komme tilbage fra København. Vi talte aldrig om det. Efter mor var kommet på plejehjemmet blev huslejen betalt af boet. Det havde far bestemt.

Jeg hentede mors skrammel fra lejligheden i plejehjemmet. De havde pakket det hele sammen i nogle flyttekasser. Møblerne lod jeg stå.

“Skal jeg ikke bare køre det hele hen på genbrugsstationen?” sagde jeg og kiggede på den stabel flyttekasser jeg lige akkurat havde fået plads til i fars bil, som jeg havde overtaget efter han døde.

“Jeg synes vi skal taget et kig på det. Det er jo trods alt en stor del af vores liv.”

“Jeg ved ikke rigtigt. De sidste fire år har ændret meget,” sagde jeg, og gruede for, også at skulle tage stilling til en hel husstand som nu også var til overs.

“Men de første 18 år må du ikke glemme. Hør nu på din lille søster.”

“Nogle gange er jeg ikke sikker på hvem der er ældst.”

“Med toogtyve minutter er det

vel heller ikke rigtig noget at diskutere.” sagde min søster. Jeg kiggede på hende. Det var første gang det forekom mig sært at tale med hende.

Jeg kørte kasserne til mors og fars hus. Huset havde stået til salg siden far døde. De fleste møbler var sat på lager og kun nogle få stod tilbage, for at huset ikke skulle se forladt ud. Det var ikke så nemt at få solgt Huset, efter hvad der var sket i det. Jeg stillede flyttekasserne midt på stedet, hvor far havde ligget i en uge.

Det var naboerne der havde fundet ham. Han plejede aldrig at svigte nogen – ikke engang mor – og da han så var ikke var dukket op til et møde i ejerforeningen tog naboerne affære. De kom over for at se om der var sket noget. Fra stuevinduet havde de set ham ligge for enden af trappen. Obduktionen viste, at selvom en nakkehvirvel var brækket, var rygmarven ubeskadiget, men på grund af en væskeansamling var han alligevel blevet paralyseret. Han havde ikke været død med det samme men døde af dehydrering. Med den rigtige behandling kunne de have reddet såvel ham som hans førlighed.

Mor havde ligget i sengen på første sal med en mobil liggende på natbordet, men havde ikke ringet til nogen. Senere anklagede hun mig for at have fået hemmeligt nummer, og at det derfor var min skyld, at far døde.

Efter den dag hadede jeg alt ved min mor.

Min søster stod med armene i siden og kiggede på kasserne. Jeg hentede en øl fra bilen. Tøjet i den ene kasse lugtede af plejehjem og gamle mennesker. To af kasserne var fyldt med billeder, nips og anden ragelse. I den sidste kasse var et par gamle læderindbundne bøger, et chartek med papirer, fars gamle pladespiller, nogle kabler og måske et halvt hundrede vinyl. Den øverste LP i bunken var Depeche Mode, Music for the Masses.

“Gad godt have været på plejehjemmet når hun satte den her på,” sagde jeg og tog det sandfarvede cover med de røde højtalere ud af kassen.

“Hun kunne ikke spille pladerne,” sagde min søster. “Hun havde ikke noget anlæg, du ved? Der var sat strøm til pladespilleren men ingen højttalere.”

Det havde jeg glemt. Allerede den første uge ringede de fra plejehjemmet for at fortælle mig, at de havde konfiskeret anlægget på grund af larmen. De lod hende beholde pladespilleren, fordi hun blev hysterisk da de forsøgte at tage den.

Det næste cover i kassen var den sorte Sisters of Mercy, Floodland.

“Mor og far havde egentlig en ret dystre musiksmag. Danmarks ældste goth,” sagde hun og fniste.

Som om virkeligheden i sig selv ikke var dystre nok. Det forekom mig, at en sindssyg stemme åndede uforståelige ord i mit øre og iskolde hænder var trængt ind under min bluse og rørte ved min mave og mine bryster. Følelsen borede i min mave. Jeg gøs og krummede mig sammen. “Kom lad os tage kassen, køre hjem og høre noget musik.” sagde jeg.

Mens jeg kørte, hørte jeg en halvt hviskende halvt brølende stemme som et fjernt ekko. En stemme fuld af had og begær på samme tid. Jeg kunne næsten genkende ordene, men akkurat ikke forstå dem.

“Sagde du noget?” spurgte min søster i det øjeblik jeg fik et brudstykke af ordene til at give mening, og i det samme glemte jeg ordet.

Jeg fór forskrækket sammen. “Nej!”

“Jeg syntes bare jeg hørte dig hviske hele tiden ...”

Jeg fik en smule kvalme – det var sikkert sult.

Kebab-hytten havde ikke forandret sig siden den åbnede for tolv år siden. Jeg var kommet der tit. Særligt om fredagen og

lørdagen med drengene fra klassen. Det var stadig samme familie der bestyrede den. De genkendte mig. Vi grinede og udvekslede kort nogle gamle anekdoter inden jeg drog videre med falafel, en stor bakke fritter og en toliters Cola.

Min lejlighed lå midt i Herning på første sal over en vintage-tøjforretning på Skolegade. Ejeren var en kvinde på mors alder som havde været så flink at leje hele første sal ud til mig til en favorabel pris. Jeg var lidt ligeglad, for det var mor og far der betalte. Efter jeg var flyttet til København, boede jeg der når jeg var på besøg. Far var klar over, at jeg ikke ville komme nær så tit, hvis jeg skulle bo under samme tag som mor. Jeg fattede ikke hvordan han kunne holde det ud.

Jeg bar kassen op i lejligheden og spiste min falafelrulle i sofaen direkte ud af stanniolen og drak Cola af flasken. Min søster var tavs og sagde ikke noget. Behøvede hun heller ikke. Jeg kunne mærke hendes tilstedeværelse. Når jeg var i København savnede jeg at have hende i nærheden hele tiden, men det var også underligt, at hun nu var der igen.

Da jeg havde spist færdig, begyndte det igen at hviske inde i mit hoved og en isnende fornemmelse bredte sig om min mave. Jeg var sikker på at det ikke var min søster. Jeg gøs.

“Jeg synes også det er blevet koldt igen,” sagde min søster. Jeg sprang op og hentede et tæppe. Så satte hun sig tæt ved siden af mig og jeg lagde tæppet over os begge. Selvom hun trykkede sig ind til mig som om hun ville trøstes, føltes det mere som om hun trøstede mig.

Vi var tvillinger. Jeg havde brune øjne og mørkt hår som far. Jeg var to hoveder højere end hende. Hun var lyshåret, have fregner og de klareste blå øjne man nogensinde havde set. Sådan så jeg hende. Ved vores fødsel havde hun været lille og spinkel. Hun måtte genoplives.

Lægerne havde hele tiden været bange for, at hun ikke ville overleve. Vi blev derfor begge døbt på hospitalet. Mor fortalte mig engang, at hun lå i kuvøse i over en måned inden hun døde.

Lige siden jeg var helt lille havde jeg følt en særlig forbindelse til hende. Som om hun var inde i mig, eller en del af mig. For mig var hun virkelig. Mor og far fortalte mig mange år senere, hvor chokeret de var blevet, da de fandt ud af, at jeg i to års alderen var overbevist om at have en søster. For dem var det en tragisk påmindelse. Jeg husker ikke andet, og for mig var hun ikke død. I begyndelsen accepterede mor og far, at jeg snakkede og legede med hende. Da jeg kom i skole blev det hele anderledes. Jeg lærte på den hårde måde, at kun jeg kunne se hende. Hun kom altid når jeg havde brug for hende, som når jeg blev drillet i skolen. Til gengæld var det oftest på grund af hende, at jeg blev drillet, når jeg plaprede ud om, at jeg havde en søster og at kun jeg kunne se hende. Klassekammeraterne grinede. Far sagde, at jeg ikke måtte lyve og lave sjov med det. Han sagde, at der ikke fandtes spøgelser og skældte mig ud. Siden dengang beholdt jeg hende for mig selv og har siden aldrig fortalt nogen om hende. Jeg havde aldrig fået at vide hvad hun hed, så jeg kaldte hende bare Søs.

Søs kom kun til mig, når jeg var i Herning og omegn. Når jeg var i København og talte med hende var det mere som om jeg forestillede mig at snakke med hende, men hun var der ikke. Ikke virkelig som herovre.

“Jeg er lettet,” sagde Søs.

Jeg fornemmede hende som altid. Som da jeg var lille og delte legetøjet med hende, i skolen hvor hun hjalp mig, når jeg blev drillet eller var ensom. Selv senere, da jeg var flyttet til København kunne jeg fornemme hende på samme måde som herovre, selvom hun aldrig viste sig for mig. Vores forbindelse var

som en navlestreng fra krop til krop. Jeg delte blod og næring med hende. Min sjæl og min livskraft. Hun levede i mig som jeg levede i hende. Hun var et uforklarligt væsen som havde været en del af mig så længe jeg kunne huske. Lige så ofte som jeg var overbevist om, at jeg led af en psykisk lidelse, som fik mit til at fantasere om min søsters eksistens, lige så ofte vidste jeg i det inderste af min sjæl, at Søs hjemsøgte mig. Ikke for at skræmme mig, men for at trøste og hjælpe. Begge forklaringer levede side om side i mit sind. Jeg vaklede mellem et rationelt og et overnaturligt billede af verden, og begge billeder var lige skræmmende og lige beroligende.

Dette var første gang nogen sinde, at jeg fornam en skygge af svaghed hos Søs. Skyldfølelser skyllede igennem mig. Jeg var stukket af over Storebælt for at slippe fra mine forældre. Jeg ville starte forfra. Det var lige efter mors første blodprop, hvorefter hun var blevet en anden, en ond version af sig selv.

“Undskyld!” sagde jeg.

“Undskyld? For hvad?”

“For at jeg ikke var der så ofte. Hos mor og far. Og efter far døde.”

“Det skal du ikke sige undskyld for. Alt er tilgivet,” sagde hun og min skyldfølelse satte sig fast i mellemgulvet. Det var ikke hende der skulle tilgive. Hun var jo i virkeligheden ligeglad.

“Nej! Jeg burde virkelig have været her og taget mere ansvar,” sagde jeg. “For fars skyld”.

Hun satte sig op. “Hør nu her. Mor har altid været mere efter dig end mig.” Hun lagde sit hoved tilbage på min skulder. “Jeg er bare glad for, du er her nu.”

Jeg sukkede. Det var jo logisk, at mor aldrig havde været efter hende. Nogle gange tænkte jeg, at Søs i virkeligheden bare var en meget detaljeret hallucination der havde forfulgt mig hele livet. I stilheden der fulgte, hørte jeg igen en råt og brutalt

hvisken på grænsen til det hør-bare. Som vind der ruskede i bladene om efteråret eller vand der langsomt silede ud af en utæt rørsamling i kælderen.

Jeg prøvede at aflede min opmærksomhed ved at kigge på bøgerne der også var i kassen. Der var to læderindbundne bøger og tre med lærredsomslog. De lærredsindbundne var notesbøger. Den ene var fars.

Fars noter mindede mest om dagbogsnotater. Løsrevne sætninger som måske skulle hjælpe ham med at huske detaljer:

28/1

Ved ombygningen af Metropolitan-skolen havde de fundet gamle notesbøger og optegnelser i et rum i kælderen. Døren var muret til og pudset over. Formentlig Lehmanns, for rummet lå i umiddelbar forlængelse af Lehmanns gamle laboratorium. Må undersøge nærmere.

29/1

Notaterne vedrører psykologiske eksperimenter, Lehmann udførte. Telepati og telekinese. Han tvivlede på sine konklusioner i "Overtro og Trolddom". Enkelte tilfælde af overtro kan have rod i virkelighed. Hvilke? Må genlæse "O&T".

30/1

Dykkede ned i data. Meget spændende resultater selv efter næsten 100 år. Eksperimenterne er velbeskrevne – må efterprøve dem. Fandt også lydoptagelser Lehmann brugte i sine eksperimenter. Har ikke nogen pladespiller her, må vente, til jeg kommer hjem.

2/2

Fik besked at det hele skal sendes til Rigsarkivet til registrering og arkivering. Kommer så sikkert aldrig til udlån. Det bliver noget bøvl, at skulle forske derinde. Jeg "låner" derfor det vigtigste. Hvis det her holder, er det revolutionerende.

Der var ingen årstal på, kun da-

toer, men jeg huskede at han var i København nogle måneder før mors første blodprop for at undersøge nogle dokumenter. Far havde været interesseret i nogle historiske kilder med henblik på at skrive et årsskrift i anledning af psykologiens 125 års jubilæum i Danmark, derfor fik han besked om fundet. Skriftet blev vist aldrig færdig, fordi mor blev syg.

Jeg kiggede på de andre bøger. De andre to notesbøger var skrevet med en sirlig gammeldags håndskrift. Jeg havde svært ved at læse teksten lige umiddelbart. På første side i dem begge stod A. Lehmann. De lærredindbundne bøger var begge forfattet af Alfred Lehmann. "Overtro og Trolddom" 1920 og "Elemente der Psychodynamik" på tysk fra 1906. Jeg bladrede i den danske. Mellem bogens sider var der stukket løse ark med notater. På adskillige af bogens sider havde han skrevet stikord og henvisninger i marginen.

Med min mobil slog jeg Alfred Lehmann op på Wikipedia. Han levede fra 29. december 1858 til 26. september 1921. Blev regnet for grundlæggeren af dansk psykologi. Var indædt modstander af spiritisme, men afviste ikke, at der fandtes visse former for telepati. Han havde et laboratorium, hvor han udførte psykofysiske eksperimenter. Jeg tog nu Lehmanns håndskrevne bøger frem og forsøgte at læse den sirlige skråskrift. Efter nogle linjer mistede jeg koncentrationen. Jeg kom til at tænke på stemmerne og hørte dem igen. Hele tiden forsøgte jeg at forstå ordene i støjen. Denne gang hørte jeg et ord klart.

Anátema.

"Skal vi ikke få der her apparat til at virke, og høre de gamle plader?" spurgte Søs. Jeg åndede lettet op.

Jeg tømte en mælkekasse for modeblade og satte den med bunden i vejret så den fungerede som bord for pladespilleren. I

flyttekassen var også nogle kabler og jeg prøvede at regne ud hvilket kabel kunne gå ind i min gamle cd-ghettoblaster.

Jeg tog det øverste cover, Music for the Masses, tog pladen ud og lagde den på pladetallerkenen. Det tog et par sekunder inden jeg lagde mærke til det. Pladen var ødelagt. Den var ikke blot ridset, det var som om nogen havde slukket cigaretter på den eller forsøgt at sætte ild til den. "Ej, det var sgu da ..." sagde jeg. Jeg tog det næste cover med Floodland op og tog pladen ud. Den var ødelagt på samme måde.

"Hvad har hun haft gang i ..." sagde Søs.

Jeg tog det tredje cover op, The Cure, Pornography. Her var coveret også ødelagt. Øjnene i ansigterne på det røde og sorte cover var stukket ud hele vejen igennem pladen der lå inde i og brandmærker langs kanten, så man kunne se det røde vinyl stikke ud igennem coveret.

Så gennemgik jeg pladerne. Alle skamferede med undtagelse af én, den havde til gengæld intet cover og lå i et uoriginalt hvidt indercover. Pladen var meget tung og var tilsyneladende ikke af vinyl, men af shellak. Dens centerlabel var pillet af, så kun en smule papir var tilbage. Det eneste ord jeg kunne læse var *Anátema* skrevet med håndskrift. Det løb mig koldt ned ad ryggen.

"Ej, det er for strange," sagde Søs. "Lige siden vi var i mors og fars hus, var det som om nogen har hvisket til mig sådan growl-agtigt, og det eneste jeg forstod var *Anátema*."

Jeg rystede på hænderne og stak dem derfor i lommerne.

"Jeg mener Anathema med 'h' er et death, goth, atmospheric rock et eller andet band fra England. Skal vi ikke høre pladen?" sagde hun helt uanfægtet.

Jeg var som forstenet. Nikkede forsigtigt. Blev stående og trippede på stedet. Far havde engang snakket om bandet, men så

vidt jeg huskede var det ikke så gammel at deres musik kom på shellak. Det måtte betyde noget andet. Jeg satte pladen på pladetallerkenen men nåede ikke videre. En kvalme trængte sig pludselig på.

Jeg nåede kun akkurat at løfte toiletlåget før min mave vendte vrangen ud og kastede en portion gennemtygget falafel og Cola ud i kummen. Smagen af mavesyre blandet med spidskommen, chilisovs og hvidløgsdressing sendte en portion mere samme vej. Så kom jeg til at tænke på den hviskende stemme og måtte kvæle endnu en portion ud. Jeg følte mig en smule bedre tilpas og satte mig ved siden af toiletkummen. Jeg kunne mærke tårer presse på.

Det bankede på døren. "Er du OK?"

"Jeg er OK. Jeg fik det bare pludselig dårlig."

"Tror du, det var det junk du spiste?"

"Nej!" sagde jeg, og håbede inderst inde, at det var maden. "Jeg ved det ikke," tilføjede jeg.

"Du kommer bare når du er klar." Så forekom det mig, at hun sagde *møgso*.

"Hvad sagde du?!" spurgte jeg. Jeg sprang op og lyttede til døren. Jeg måtte have hørt forkert.

Jeg betragtede mig i spejlet. Mine øjne var rødsprængte, huden bleg. Jeg tog min tandbørste og børstede den bitre smag ud af munden. Stirrede på mine røde øjne. Den udtværede mascara.

En kulde krøb ind på mig. Igen havde jeg en fornemmelse af hænder under min bluse. Mit blik faldt på min bluse i spejlet og jeg så tydeligt aftrykket af hænder under stoffet. Jeg krummede sammen og skreg.

Så så jeg mig selv igen i spejlet. Jeg stod med vidt åbne øjne og tandbørsten i munden og kørte den meget meget langsomt rundt på fortænderne. Tandpastaskummet var lyserødt. Det sved i munden.

Jeg gik ind i stuen. Min søster stod foran ghettoasteren.

Pladetallerkenen drejede rundt og nålen var et stykke inde på pladen, men der var ingen musik. "Er den sluttet rigtigt til?" spurgte jeg – og jeg tænkte *hvem satte pladespilleren i gang*.

Søs svarede ikke, svajede langsomt fra side til side og nynnede en melodi. Jeg tog hende i armen. Hun reagerede ikke, trak bare armen til sig og svajede videre. Mumlede noget, *kvalmeko*.

"Mener du mig?" Jeg kiggede hende i ansigtet. Hun stirrede frem for sig. Jeg kom til at tænke på mor. Det var sådan det begyndte, da hun var kommet hjem fra hospitalet efter blodproppen.

"... kan du ikke høre det?" sagde hun. "De snakker. Skælder ud, på pladen, hører du det ikke?"

Jeg gøs, tog i pick-up'en og løftede den fra pladen. Min søster gryntede utilfreds. Langsomt førte jeg hende til sofaen og sammen satte vi os ned i de røde hynder. Jeg lagde armen om hende. "Nu fortæller du mig hvad de sagde."

Nu nynnede hun samme melodi. Hun stirrede. Jeg fulgte hendes blik. Hendes øjne var fikseret på pladespilleren og pladen der langsom kørte rundt. Vi rokkede frem og tilbage og stirrede nu begge på den roterende pladetallerken. Jeg kom til at tænke på dengang, far spillede plader for min mor. Jeg var tolv eller tretten. Det var altid den samme plade han spillede. Deprimerende at lytte til, uden håb og forløsning. Død og ødelæggelse og bankende speed metal eller gothic rock. Alligevel dansede de langsomt til musikken og grinede. Som om det de hørte var dansktoppen eller disco. De kyssede også og gned deres kroppe mod hinanden. Når det blev for pinligt styrtede jeg op på mit værelse og gemte mig under dynen. Ventede på at en eller anden skulle komme og redde mig, at et lyn slog ned og satte ild til huset eller at fanden tog dem. Så ville Søs komme og trøste mig. Som nu hvor jeg ikke kunne

blive enig med mig selv, om jeg skulle være glad for, min mor endelig var død, eller være ked af at have mistet hende.

Luder.

Stemmen var ru og dyb. Og hvor var ...

Vågn op beskidte møgluder.

Jeg var døset hen og åbnede mine øjne. Det tog mig et par øjeblikke inden det gik op for mig, at jeg var i lejligheden i Herning. Jeg sad alene på sofaen og stirrede på den roterende pladetallerken. Pick-up'en var flyttet over på pladen og det knitrede i ghettoasterens små højttalere. Hvem havde sat pick-up'en i rillen? Der var mere end et knitren i højttalerne. Jeg kravlede på alle fire tættere på. En fjern stemme forsøgte at sige noget. Den samme stemme som havde vækket mig tidligere.

"Du skal ikke høre efter hvad de siger!" sagde Søs.

Åh din stupide ko, du har altid været så fuld af lort at du ku' skide dig selv op ad en stejl bakke.

Jeg kunne ikke afgøre om stemmen kom fra højttalerne eller kun var i mine tanker. I al fald var det noget mor kunne have sagt, når hun ringede til mig midt om natten, inden jeg fik hemmeligt nummer. Jeg løftede igen pick-up'en fra pladen og slukkede pladespilleren. Det var blevet koldt i stuen. Vinduet var gået op og stod på vid gab. Det lugtede af kloak, eller råddent vand. Jeg gik hen til vinduet og stak hovedet ud for at afgøre om stanken kom udefra, men luften udenfor var frisk og overraskende lun. Lunere end det var i stuen.

Nej, hvor du stinker, smatso.

"Den prøver at provokere," sagde Søs.

Jeg er ved at gå fra forstanden, tænkte jeg og lænede mig ud af vinduet. På en måde var jeg jo vandt til at have kontakt til i al fald én ånd, og normalt skulle der mere til for at ryste mig. Men denne stemme virkede alligevel en smule skræmmende på mig. Jeg ignorere der-

for min søster og den skræmmende stemme og lugtede til mit eget tøj. Jeg havde haft blusen på hele dagen. Den lugtede ramt men slet ikke som kloak. Jeg besluttede jeg mig for at tage et bad og tog blusen af.

Jeg levede ud af kufferten fordi jeg ikke orkede at pakke ud. Jeg havde ikke pakket til mere end et par dage. I ugen før bisættelsen havde jeg købt nogle flere trusser, de billigste fra Føtex. Jeg rodede i kufferten for finde noget, jeg kunne tage på, da jeg fik fingrene i den lille pose med pot jeg havde købt på Pusherstreet. Jeg havde også en chillum og noget ristet tobak i samme pose. *Ville være godt for både lugten og nerverne.*

Solen var ved at gå ned. Jeg trak en lænestol hen til vinduet og satte et askebæger på armlænet. Mens jeg stoppede piben med en blanding pot og tobak, var det som om nogen stod i hjørnet bag mig. Jeg kunne se skyggen ud af øjenkrogen mørk og uklar. Det var ikke min søster. Hun var altid lys og klar. Jeg vendte mig om for at se, hvad det var, men da var skyggen væk. Jeg tændte for piben, tog et dybt hvæs, lænede mig tilbage og lukkede øjnene. Langsomt pustede jeg røgen ud gennem næse og mund. I samme øjeblik slog buzz'et mig, og jeg følte det som at lette en smule fra stolen. Jeg slappede helt af. Måske blundede jeg.

Forbandede narkoluder.

Jeg hostede voldsomt. "Hvem ind i helvede er du?"

Min søster stillede sig foran mig og lagde hænderne på mine skuldre. "Du må ikke tale med den."

"Hvorfor ikke?" spurgte jeg og hostede igen. Jeg ærgrede mig over at have taget et hiv, for alt roterede nu om mig.

Nu kunne jeg se skyggen i hjørnet, som jeg tidligere kun havde fornemmet ud af øjenkrogen. Det så ud som røg eller snarere som plamager af tjære, der bevægede sig som røg. Jeg var rundtosset på den dårlige

måde. Bag mit knitrede det i ghettoblasteren. Jeg vendte mig om. Pladen roterede. Jeg var sikker på jeg lige havde slukket den. Jeg slukkede for pladespilleren og tog pladen af.

Nu var jeg sulten.

Det ville heller ikke være dårlig med frisk luft for at klare hjernen. Da jeg kom ud på gaden var alt stille. Ingen vind rørte sig. Lyset var dæmpet som på det tidspunkt hvor man ikke kunne sige om det var eftermiddag eller aften. Det var hverken varmt eller koldt. Det var en smule diset og himlen havde farven som indersiden af en papirspose man har trukket over hovedet.

Og det var virkelig stille.

Jeg kunne høre mit åndedræt og mine egne skridt på fliserne. Men ingen andre lyde end et fjernt susen. Der var ingen mennesker på gaderne. Ingen lys i lejlighederne eller forretningerne og gadelygterne strøede et blåligt lys over fliserne og asfalten.

Mad.

El Toro på modsatte side var lukket. Det havde den vist været i mange år. Lidt op ad Bredgade forbi Føtex var der engang en grillbar, den var sikkert åben. Jeg gik ned mod Bredgade. Mens jeg gik fornemmede jeg et lydløst puslen i mit perifersyn, som var væk når jeg kiggede. Og var der ikke nogen der strøg rundt om hjørnet til højre op ad Bredgade? Jeg gik hurtigere og drejede samme vej. Lige som jeg kom rund om hjørnet, forsvandt skyggen af en skikkelse ind i gennemgangen til parkeringspladsen henne ved Føtex. Samtidig bemærkede jeg, at en lignende skikkelse fulgte efter mig.

Rædsel overmandede mig og jeg begyndte at løbe.

Længere op ad gaden var der lys i en forretning. Da jeg løb forbi gennemgangen så jeg igen den anden skyggen. Nu begyndte den også at følge efter mig. Med to skikkelserne i hælene nåede jeg forretningen. Der var tre

mennesker derinde en mand og to kvinder. Jeg tog i glasdøren, men jeg kunne ikke rokke den. Jeg ruskede i håndtaget, og slog på glasset. Menneskene inde i butikken reagerede ikke.

Ud af øjenkrogen kunne jeg se skyggerne nærme sig. Når jeg så direkte på dem forsvandt de. En fornemmelse af kulde krøb langsomt op ad min ryg. Ikke kulde som en kold vind eller for lidt tøj, men en kulde af beklemthed og angst. Adrenalin pumpede i mine årer og jeg havde svært ved at styre mine bevægelser.

Jeg bankede endnu hårdere på glasset ind til forretningen og begyndte at råbe panisk. De hørte mig ikke. Kvinden drejede sit hoved mod mig. Det var Søs. Hvad lavede hun her, og hvem talte hun med? Jeg hoppede og viftede med armene, men hun så mig ikke, vendte hovedet igen og snakkede i stedet med manden.

Jeg hørte nogen råbe i det fjerne og vendte mig om.

Beskidte fisse.

Skyggerne havde samlet sig til én og trængte sig ind på mig. Foran mig så jeg nu tydeligt skikkelsen: et sort kranie med tomme øjenhuler der stirrede fortvivlet på mig. Hud var trukket ud over kraniet, og jeg genkendte ansigtet men ikke vidste hvorfra. Vrede og had lyste ud af øjnene. Hænder trængte ind under min bluse og ragede på mine bryster. Den ene hånd gravede sig så ind under bæltet ned i mine trusser. Kompakt sort røg ud ulmede af dens fingre og hænder som flydende tjære, snoede sig om min hals og trængte ind i min mund. Det smagte af cigaretskodder og brændte tændstikker. Jeg forsøgte at skribe, men tjæren havde lagt sig på mine stemmebånd og trængte nu ned i mine lunger. Jeg rev og flåede i dem og gispede efter luft. "Hvad vil du?" forsøgte jeg at sige men det blev til et stille anstrengt hvisken.

Anátema.

Jeg sprang op fra sofaen. Badet i

sved. Hostende. Mit hjerte bankede heftigt. En sky af dun stod om mig og jeg havde dun i munden. Jeg stod med et tomt pudevår i hånden. Jeg havde åbenbart flået en pude i stykker.

Pladen kørte rundt på pladespilleren og det knitrede og susede i de små højtalere. Jeg fór hen til pladespilleren, hev pladen af og knækkede den så den splintrede.

“Billelort” fnisede Søs.

“Hvad?”

“Shellak er billelort.”

“Nej det er harpiks, og det ved du også godt,” sagde jeg. For var det ikke sådan, at alt hvad jeg vidste, vidste hun også? Jeg var holdt op med at tvivle på hendes eksistens.

“Jeg havde en underlig drøm,” sagde jeg.

“Er du sikker på det var en drøm?” spurgte Søs.

“Hvad skulle det eller have været?”

Jeg kiggede på mine hænder. En af splinterne havde skåret en dyb rift i håndfladen og det blødte kraftigt. Jeg gik ud i badeværelset og skyllede min hånd. Jeg lavede en provisorisk forbindelse med toiletpapir og ledte så efter et plaster. I medicinskabet bag spejlet var der ingen plastre, men nogle pakker med vat og gazebind man aldrig nåede at få brugt inden man fik en ny kasse fra Falck. Også små flasker med jod og brintoverilte - sikkert for gammelt. Jeg tog toiletpapiret af og kiggede på såret. Det var dybt og gabende så blod dryppede ned i håndvasken. Det burde blive syet.

“Hvorfor tror du ikke det var en drøm?” spurgte jeg og åbnede brintoverilte-flasken med den raske hånd, mens jeg holdt den sårede over håndvasken. Blodet samlede sig til en lille strøm og løb langs håndkanten og underarmen op til albuen og dryppede derfra på gulvet.

“Jeg var med dig.”

“Det betyder ikke en skid,” sagde jeg. “Du er jo altid der, hvor jeg er.” Jeg hældte brint over ilte ned i såret. Det sved, og

Søs hvislede samtidig med mig.

“Også i dine drømme? Eller i København?” spurgte hun.

Jeg ignorerede hende, lagde en gazekompres på såret og viklede en forbindelse om hånden. Jeg kiggede på det gullige gaze som sikkert var flere år over sidste anvendelsesdato. Det var ikke den bedste forbindelse, men det var bedre end ingenting. Langsomt blødte det igennem. Jeg stirrede på røde plet mens den bredte sig. Så lagde jeg et nyt gazebind ovenpå. Hospitalet var lige i nærheden. Jeg tog min jakke på og gik ud.

Det var ved at være helt mørkt. Himlen mod vest var som et flammehav i gul, rød og violet. Der var fredeligt i akutmodtagelsen, og jeg kom hurtig til, men jeg kunne ikke ryste fornemmelsen af at blive iagttaget af mig. Søs svirrede hele tiden om mig og talte til mig. Jeg ignorerede hende, fordi jeg ikke var alene med hende.

“Hvorfor må jeg ikke tale med dem?” spurgte jeg på vej tilbage til lejligheden. Jeg kendte ikke svaret og forventede derfor heller ikke, at Søs kunne svare.

“De vil forvirre dig,” sagde hun.

“Forvirre?”

“Jeg kan ikke hjælpe dig mere. Du må finde svaret i bøgerne.”

“Dem har jeg kigget i. Hvad skal jeg lede efter?”

“Et eller andet,” sagde Søs.

Måske var det min underbevidsthed der prøvede at fortælle mig noget? At Søs i alle de år i virkeligheden havde været en adgang til min underbevidsthed og det var tilfældigt, at jeg engang havde en tvillingsøster som døde tidligt. Hvor gerne jeg ville tro på, at jeg havde et spøkelse som søster som igennem årene havde hjulpet mig, var det måske på tide at indse, at hun ikke var andet en sansebedrag fra min underbevidsthed? Jeg kikkede til siden, hvor Søs for få øjeblikke siden havde været. Hun var væk, men jeg kunne

stadig fornemme vores forbindelse. Jeg var lettet og skuffet på samme tid.

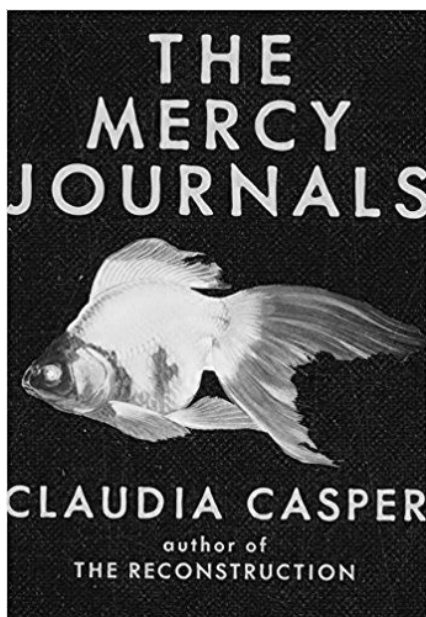
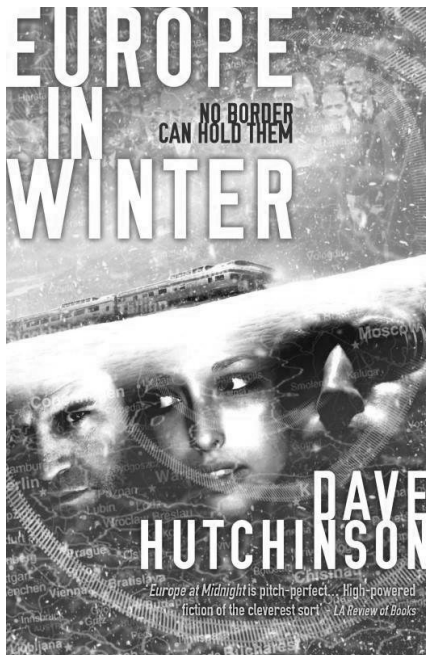
Jeg drejede op ad Skolegade ved Nygade. I samme øjeblik slukkedes alle gadelygterne, og lysene i lejlighederne. Det blev vindstille. Himlen var mørkegrå. Længere fremme så jeg et blå lys glimte. Det kom fra min lejlighed. Det så ud som brand, og jeg begyndte at løbe.

Forpustet standsede jeg foran indgangsdøren og kiggede op. Vinduerne stod åbne og det blå lys flakkede. Røg pulsede ud af vinduerne.

For at læse hvad der sker oppe i lejligheden, så forstætter historien i Himmelskibet #53.

NYT OM FANTASTIK

Ved Klaus Æ. Mogensen

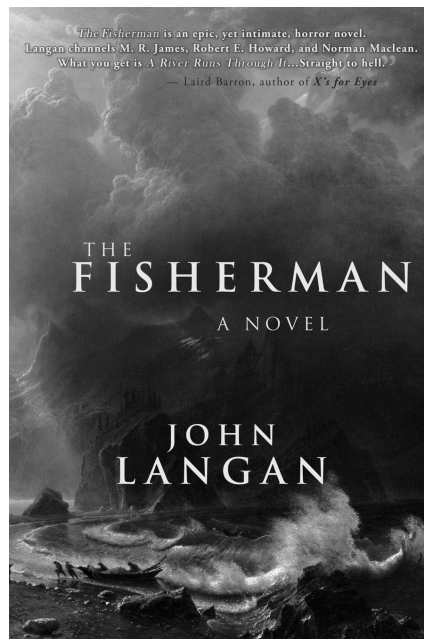

Priser

BSFA Award, der uddeles af British Science Fiction Association (BSFA) efter en afstemning blandt medlemmer af foreningen og deltagerne på den britiske nationale sf-festival Eastercon, er gået til:

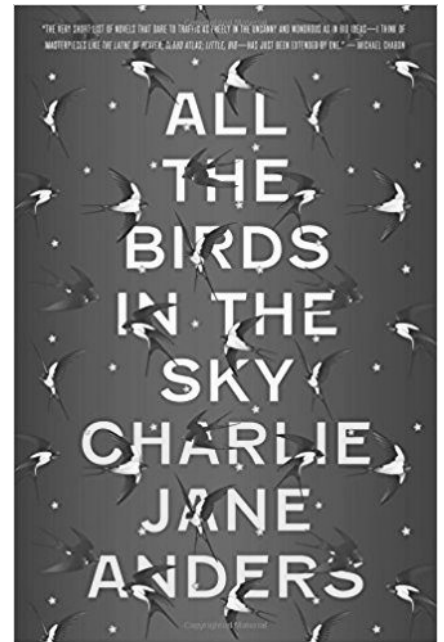
- Roman: Dave Hutchinson for *Europe in Winter*
- Novelle: Jaine Fenn for "Liberty Bird"
- Faglitteratur: Geoff Ryman for "100 African Writers of SFF" (Tor.com)
- Kunstværk: Sarah Anne Langton for forsiden til *Central Station* af Lavie Tidhar

Philip K. Dick Award, der gives til den bedste sf-roman der udkommer direkte som paperback, er gået til Claudia Casper for *The Mercy Journals*.

Bram Stoker Award, der uddeles af Horror Writers Association (HWA) for dark fantasy og horror, er gået til:

- Roman: John Langan for *The Fisherman*
- Debutroman: Tom Deady for *Haven*
- Ungdomsroman: Maria Alexander for *Snowed*
- Graphic Novel: James Chambers for *Kolchack*
- Kortroman: Tim Waggoner for *The Winter Box*

- Novelle: Joyce Carol Oates for "The Crawl Space"
- Novellesamling: Joyce Carol Oates for *The Doll-master*
- Screenplay: Robert Eggers for *The Vvitch*
- Antologi: *Borderlands 6*, redigeret af Thomas F. Monteleone og Olivia F. Monteleone
- Faglitteratur: Ruth Franklin for *Shirley Jackson*
- Digtsamling: Stephanie M. Wytovich for *Brothel*

James Tiptree Jr Award, der tildeles sf/fantasy der udforsker kønsroller, er gået til Anna-Marie McLemore for *When the Moon Was Ours*.

Nebula Awards, der tildeles af Science Fiction and Fantasy Writers of America (SFWA), gik til:

- Roman: Charlie Jane Anders for *All the Birds in the Sky*
- Kortroman: Seanan McGuire for *Every Heart a Doorway*
- Langnovelle: William Ledbetter for "The Long Fall Up"
- Novelle: Amal El-Mohtar for "Seasons of Glass and Iron"
- Ray Bradbury Award (screenplay): *Arrival*
- Andre Norton Award (B&U): David D. Levine for *Arabella of Mars*

Grand Prix de l'Imaginaire, der gives til sf/fantasy på fransk, er gået til:

- Fransk roman: Romain Lucazeau for *Latium*, bind 1-2
- Oversat roman: Ahmed Saa-dawi for *Frankenstein à Bagdad* [*Fraankishtaayn fii Baghdaad*]
- Fransk kortfiktion: Paul Martin Gal for "La Cité des Lamentations"
- Oversat kortfiktion: Kij Johnson for "Un Pont sur la brume" ["The Man Who Bridged the Mist"]
- Fransk ungdomsroman: Roxane Dambre for *Scorpi*, bind 1-3
- Oversat ungdomsroman: Catherynne M. Valente for *La Fille qui navigua autour de Féerie dans un bateau construit de ses propres mains* [*The Girl Who Circumnavigated Fairyland in a Ship of Her Own Making*] & *La fille qui tomba sous Féerie et y mena les festoiments* [*The Girl Who Fell Beneath Fairyland and Led the Revels There*]
- Jacques Chambon-prisen for oversættelse: Patrick Marcel for *Les Chroniques du Radch* (Ann Leckie)
- Wojtek Siudmak-prisen for kunst: Laura Vicédo, Marion & Philippe Aureille for *BOXing dolls* af Pierre Bordage
- Faglitteratur: Benoît Grison for *Du yéti au calmar géant: Le bestiaire énigmatique de*

la cryptozoologie

- Særpris: Hélène Collon & No-uevaux Millénaires for *L'Exégèse*

2017 Premio Italia for sf/fantasy på italiensk er bl.a. gået til:

- Oversat roman: Kim Stanley Robinson for *Il verde di Marte* [*Green Mars*]
- Sf-roman: Alessandro Vietti for *Real Mars*
- Fantasyroman: Marco Di Gi-aimo & Giuseppe Bono for *Il segreto del vecchio cimitero*
- Samling: Roberto Chiavini, Luca Ortino, & Gian Filippo Pizzo (red.) for *Continuum Hopper*
- Kortfiktion: Claudio Chillemi for "Soluzione Omega"

Morten Søndergård ("Marvel-Morten") har vundet **Ping-pri-sens ærespris** for sit livslange arbejde med at oversætte og redigere tegneserier.

Morten Søndergård med Ping-prisen

Lørdag 6. maj blev årets vindere af **Niels Klim-prisen** offentliggjort, og trofæerne blev overrakt ved en interessant ceremoni under den årlige danske science fiction-kongres, Dancon:

- Oversat: Ken MacLeod for "Hvem er bange for Wolf 359?", oversat af Niels Dalgaard, i *Hvem er bange for*

Wolf 359?

- Kortroman: Ingen pris
- Langnovelle: Majbrit Høyrup for "Slidte dukker" i *Lige under overfladen 11: Lidenskab og lysår*
- Novelle: Richard Ipsen for "Mærk fremtiden" i *Lige under overfladen 11: Lidenskab og lysår*

Thomas Strømsholt har vundet prisen for **Årets Danske Horror-udgivelse** for *Dr. Wunderkam-mers oversættelser*.

Dødsfald

Den britiske kunstner **Alan Aldridge** er død, 73 år gammel. Han huskes især for nogle udsyrede forsider science fiction-bøger og rockalbums, bl.a. til Elton Johns *Captain Fantastic and the Brown Dirt Cowboy* (se billede) og for den animerede musikvideo til Roger Glovers sang "Love is All (at the Butterfly Ball)".

Den amerikanske tegneserietegner **Dave Hunt** er død, 74 år gammel. Hunt tegnede et større antal serier for Marvel og DC i 1970'erne og 1980'erne og tegnede bl.a. *Darkwing Duck* for Disney i 1990'erne.

Den meget ansete amerikanske tegneserietegner og illustratør **Bernie Wrightson** er død, 68 år gammel. Han er især kendt som medskaber af monstserien *Swamp-Thing*, som han illustrerede med en dynamisk og dystre streg, som kom til at danne skole for mange senere tegnere. Han tegnede en del korte horrorhistorier for forlaget Warrens sort-hvide magasiner og en graphic novel, *Freakshow*, skrevet af Bruce Jones. Han illustrerede flere historier af Stephen King og tegnede tegneserieudgaven af *Creepshow*. Hans hovedværk anses for at være en gennemillustreret udgave af Mary Shelleys *Frankenstein*, som det tog Wrightson 7 år at tegne.

Den italiensk-amerikanske kunster **Gino d'Achille** er død, 81 år gammel. d'Achille er især kendt for mange bogforsider for flere amerikanske forlag i 1970'erne og 1980'erne.

Gino d'Achille: "Why Call Them Back from Heaven," 1977

Kalender

Fantasticon 2017

Tid: 1-3. september 2017

Sted: Serapions-logen, Haveselskabetsvej 3A, Frederiksberg

Æresgæster: Nina Allan & Christopher Priest

www.fantasticon.dk

Fantasyfestival

Tid: 16-17. november 2017

Sted: Esbjerg Hovedbibliotek

Æresgæster: John Flanagan, Anders Björkelid, Lene Kaaberbøl
fantasyfestival.esbjergkommune.dk

World Fantasy 2017

Tid: 2-5. november 2017

Sted: San Antonio, Texas, USA

Den store internationale festival/kongres for fantasy.

Æresgæster: Karen Joy Fowler, Gregory Manchess, David Mitchell, Gordon Van Gelder
wfc2017.org

Follycon (Eastercon 2018)

Tid: 30. marts – 2. april 2018

Sted: Harrogate, England

Den nationale britiske sf/fantasy-festival.

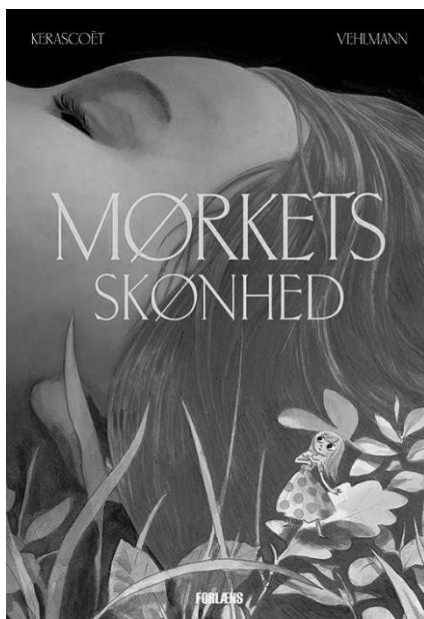
Æresgæster: Kieron Gillen, Christina Lake, Nnedi Okorafor, Kim Stanley Robinson
www.follycon.org.uk

Illustration af Bernie Wrightson til *Frankenstein*

NY FANTASTIK PÅ DANSK

Ved Janus Andersen

Skønlitteratur

- Abercrombie, Joe: *Den halve konge* (Det splintrede hav, 1). Gyldendal, 359 sider
- Pettersen, Siri: *Evnen* (Ravneringene, 3). Høst, 464 sider
- Hågensen, Lisa: *Hendes blå øjne*. DreamLitt, 364 sider
- Hansen, Morten Thor: *Colombia*. Löwe, 495 sider
- Ward, J. R.: *Krigeren* (The black dagger brotherhood, #10). Tellerup, 389 sider
- Schjønning, Martin: *Kværnen*. Calibat, 186 sider
- *Den store science fiction-bog*, redaktør: Niels Dalgaard. Science Fiction Cirklen, 534 sider
- Ward, J. R.: *Krigerinden* (The black dagger brotherhood, #11). Tellerup, 469 sider
- Weis, Margaret: *Time of the twins* (Dragonlance legends, bind 1). Tellerup, 519 sider
- Weis, Margaret: *War of the twins* (Dragonlance legends, bind 2). Tellerup, 492 sider
- Weis, Margaret: *Test of the twins* (Dragonlance legends, bind 3). Tellerup, 405 sider
- Sanderson, Brandon: *Kalamit* (Stålhjerte, 4). DreamLitt, 423 sider
- Sandemo, Margit: *Amuletterne* (De sorte riddere, 7). Jentas, 220 sider
- Sandemo, Margit: *Jernjomfruen* (De sorte riddere, 8). Jentas, 220 sider
- Sandemo, Margit: *Dæmonens vinger* (De sorte riddere, 9). Jentas, 220 sider
- King, Stephen: *Vagt forbi* (Bill Hodges, 3). Hr. Ferdinand, 467 sider
- Ørnbøl, Brian P.: *Bordben og rødvin*. Calibat, 245 sider

Ungdomsbøger

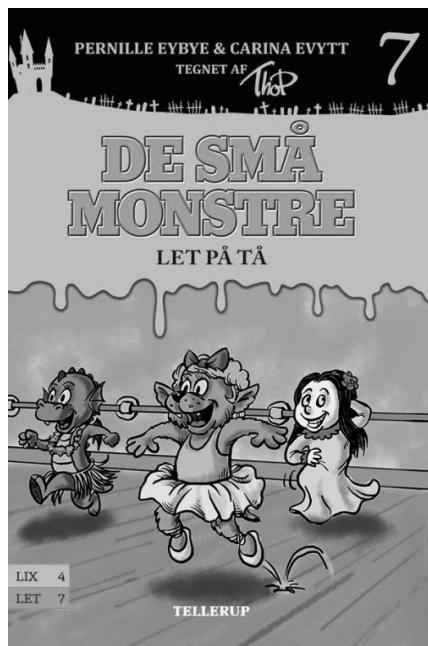
- Mead, Richelle: *Adorias diamant* (Det Glitrende Hof, 1. bog). Alvilda, 474 sider
- Brett, Peter V.: *Den tatoverede mand*. DreamLitt, 690 sider
- Smith, L. J.: *Den udvalgte* (The night world, 5). Tellerup

- Bonde, Christina: *Nattens sanger: Besat, Skæbne, Følelse*. Mellempgaard, 641 sider
- Mittet, Sidsel Sander: *Krøniken om Morika – Solbiens brod* (Krøniken om Morika, 2). Facet, 422 sider
- Bonde, Christina: *Sjælevært*. Tellerup, 368 sider
- Ahern, Cecelia: *Flosset*. Politiken, 343 sider
- Kokkedal, Jacob: *Ørkenrose* (Den trofaste bror, bog 2). Ulven og Uglen, 562 sider
- Johansen, Erika: *Invasjonen af Tearling* (Dronningen af Tearling, 2). People's Press, 533 sider
- Frey, James: *Endgame – spillets regler* (Endgame, 3). Høst, 320 sider

Tegneserier

- Goldberg, Tatiana: *Overløber* (Kijara, 1). Comic Factory, 79 sider
- Reynès, Mathieu: *Harmony*. Shadow Zone
- Walthéry: *Manden i kvinden* (Marilyn, 1). High Heels Society, 48 sider
- Yann: *De sorte hostiers herre* (Et ekstraordinært eventyr med Splint & Co.). Cobolt, 64 sider
- Lindal, Michael: *Ana ved verdens ende*. Æther, 89 sider
- Barbucci: *Sudra* (Sky-Doll, 4). Faraos Cigarer

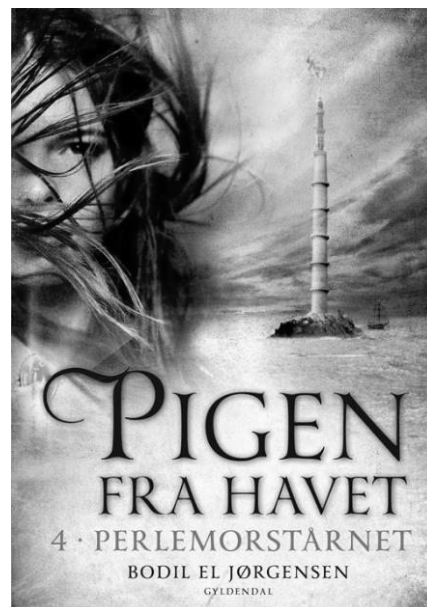
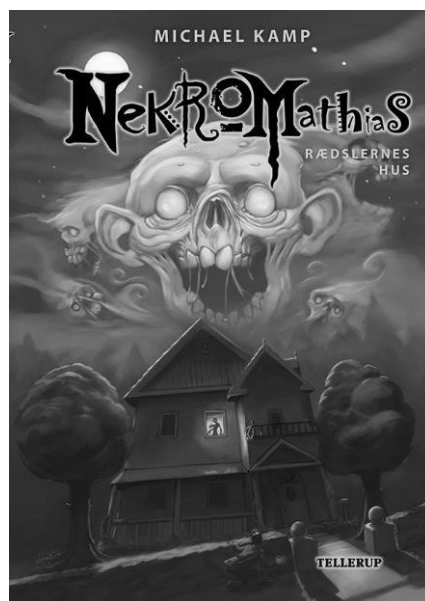
- Will: *Chok vender tilbage* (Tim & Thomas). Zoom, 50 sider
- Pommepuy, Marie: *Mørkets skønhed*. Forlæns, 94 sider

Børnebøger

- Heise-Fjeldgren, Astrid: *Den som husker* (Terra nova, 3). Gyldendal, 327 sider
- Muncaster, Harriet: *Isadora Moon holder fødselsdag* (Isadora Moon). Carlsen, 113 sider
- Muncaster, Harriet: *Isadora Moon går til ballet* (Isadora Moon). Carlsen, 113 sider
- Rowling, Joanne K.: *Fantastiske skabninger og hvor de findes: filmmanuskriptet*. Gyldendal, 285 sider
- Ottesen, Josefine: *Det gyldne bælte* (Løvindens datter, bind 4). Alrune, 47 sider
- Jensen, Jørn: *Den 4. mutant* (Mutanterne, 1). Alrune, 92 sider
- Jensen, L. G.: *Ækle unger – Kurts nye klasse* (Dingo. Gul) (Dingo. Gys) (Ækle unger). Gyldendal, 51 sider
- Krejberg, Gunvor Ganer: *Drømmestenen* (Mirja, 2). Gyldendal, 161 sider
- Krejberg, Gunvor Ganer: *De nye vinger* (Mirja, 1). Gyldendal, 163 sider
- Stewner, Tanya: *Havpigen*

Alea – vandet kalder (Havpigen Alea, 1). Turbine, 324 sider

- Banks, Rosie: *Glimmerfuglen* (Det Hemmelige Rige, 21). Flachs, 113 sider
- Barlow, Steve: *Varulvejæger* (iHorror). Flachs, 100 sider
- Andersen, Lasse Bo: *Flugten fra de rådne* (Zombie splatter, 9). tekstogtegning.dk, 48 sider
- Eybye, Pernille: *De små monstre – på tur* (De små monstre, 8). Tellerup, 16 sider
- Eybye, Pernille: *De små monstre – Bibis ben* (De små monstre, 9). Tellerup, 16 sider
- Columbus, Chris: *De tre verdensvogtere* (House of secrets, Bind 3). Tellerup, 580 sider
- Eybye, Pernille: *De små monstre – Duttens tand* (De små monstre, 10). Tellerup, 16 sider
- Eybye, Pernille: *De små monstre – let på tålle* (De små monstre, 7). Tellerup, 16 sider
- Eybye, Pernille: *De små monstre – hik hik, Dutte* (De små monstre, 6). Tellerup, 16 sider
- Kamp, Michael, f. 1974: *Nekromathias – rædslernes hus* (Nekromathias, 5). Tellerup, 116 sider
- Lassak, Thilo P.: *Stormgaard – havets vrede* (Stormgaard, 2). Turbine, 99 sider
- El Jørgensen, Bodil: *Per-*

lemorstårnet (Pigen fra havet, 4). Gyldendal, 165 sider

- Biltøft Davidsen, Danny: *Snefuglen* (Destin, 2). mellemgaard, 238 sider
- Rødtne, Nicole Boyle: *De sorte fugle* (Superskurkeskolen, 4). Alvilda, 203 sider
- Hallberg, Lin: *Den magiske dyrehandel – Novas hemmelighed* (Den magiske dyrehandel) (Let at læse). Gyldendal, 61 sider
- Andersen, Lasse Bo: *Zombiefabrikken* (Zombie splatter, 10). tekstogtegning.dk, 48 sider
- Badal, J. L.: *De forunderlige bøger om Amaia og Gustau*. Jensen & Dalgaard, 480 sider
- Riordan, Rick: *Thors hammer* (Magnus Chase og de nordiske guder, 2). Carlsen, 509 sider

Fag- og anden litteratur

- Mogensen, Kaj: *Livet – det dejligste eventyr: H.C. Andersens teologi. 2 bind*. Eksistensen, 1172 sider
- Rikstrup Hansen, Johanne: *Horror: a book about texts that scare you*. Systime, 241 sider

FANTASK

Sankt Peders Strøede 18 1453 København K
+45 33 11 85 38 www.fantask.dk fantask@fantask

FANTASTICON 2017

Science Fiction - Fantasy - Horror

1st - 3rd Guests of Christopher Priest (UK)

September Honour: Nina Allan (UK)

More info at:

www.facebook.com/fantasticonDK

www.fantasticon.dk